

Mozdul a gazdaság

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a GDP növekedése az idei első félévben 4,2 százalék, ami elsősorban az exportnak és a vállalati beruházásoknak köszönhető. Az export jelentősen meghaladta az előző negyedévit, nagy mértékben javult a regionális és az Európai Unión kívüli kivitel. A beruházások területén különösen szembetűnő a feldolgozóiparban mért 31,2 százalékos növekedés.

A pozitív folyamatok részben a Dél-alföldi régióban is érzékelhetőek voltak, de a növekedés dinamikája nem érte el az emelkedő infláció mértékét. Vagyis reálértéken mind az értékesítés, mind a beszerzés csökkent a bázishoz és a 2003. évihez képest is. Bács-Kiskun összes értékesítése az APEH megyei igazgatóságának adatai szerint 3,5 százalékkal haladta meg a tavalyi év hasonló időszakát, a beszerzés 2,5 százalékos növekedést mutat. A forgalmakat vizsgálva Bács-Kiskun aránya a legmagasabb a régió belül az értékesítést és a beszerzést tekintve is. Az export meghaladta a régiós átlagot, a megyei vállalkozások 73,6 milliárd forint kivittet produkáltak. A megyén belül legnagyobb a fejlődés egy kecskeméti ipari folyamatirányító rendszereket és egy közúti gépjárműveket gyártó, valamint egy kiskunfélegyházi húsfeldolgozó vállalkozásnál, amelyek a megyei 18,5 százalékos növekedés majd felét adták.

Az import az év első négy hónapjában 35,5 milliárd forint volt, egy százalékkal alatta maradt az előző évnek. Az Európai Unióból származó behozatal viszont 9,1 százalékkal bővült.

A megyében az adókulcs és a forgalmi változások következtében mind az értékesítés, mind a beszerzés átlagos adóterhe mintegy 5 százalékkal nőtt. A befizetendő általános forgalmi adó 7,9 milliárd forintról 9,3 milliárdra emelkedett, a visszaigénylés pedig 12,5 százalékkal volt több, mint az előző év hasonló időszakában, és 11,2 milliárd forintot tett ki.

VII. évfolyam

7. szám

Közter

Asszonyélet?

3. oldal

Így adóztunk mi

10. oldal

VÁMOS MIKLÓSRÓL

12. oldal

Közbeszerzési eljárással kezdődik piacrendezés

Huszonöt millió forint támogatást nyert a városi önkormányzat a Széchenyivárosi kispiac rendezésére. Az összesen negyvennégy millió forintba kerülő beruházás egy fedett csarnok, kiszolgáló épület valamint az új térburkolat kiépítését foglalja magában. A közbeszerzési eljárás a napokban indult, a kivitelezés pedig várhatóan

még az ősszel megkezdődik. Végre európaibb körülmények között vásárolhatunk az igen népszerű piacon, a polgármester ígérete szerint mindezért nem kell majd az árusoknak több helypénzt fizetni. Örömről egyet akkor lesz teljes, ha a téren álló szép nyárfák sem esnek áldozatul a valóban szükséges rendezésnek.

Negyedszázad

Huszonöt évvel ezelőtt, 1979 júliusában nyílt meg a nagyközönség előtt a Bozsó Gyűjtemény. **Bozsó János** festőművész szeretett városának ajánlotta ekkor már páratlan magángyűjteményét, amely kezdetben néhány, a művész számára kedves néprajzi tárgyból állt. Bozsó János 1922-ben született a híros városban. Önerejéből, autodidaktaként építette föl művészi és műgyűjtői pályáját a városszéli, paraszti szegénységből indulva. Festészete egyenes folytatása az alföldi festészeti hagyományoknak, de összetéveszthetetlenül egyéni is. Első és egyetlen műterme volt a 18. században épült Klapka-ház, ahová az ötvenes évek végén költözött. A kilencvenes évek közepén egy rövid időre bizonytalanná vált a gyűjtemény sorsa, de a Kecskemét Város - Bozsó Gyűjtemény Alapítvány létrehozásával e külön-

leges múzeum fenntartására és őrzésére mintegy kötelezettséget vállalt a képviselőtestület.

Az 1978-ban elhunyt, halála előtt egy évvel Kecskemét diszpolgárává lett festő ezt írta 1975-ben: „Örömmel adom át szülővárosomnak, Kecskemének és mindenkinek szerény gyűjteményemet. Leljenek nézésében annyi gyönyörűséget, mint amennyit én leltem gyűjtésében. Tanuljanak belőle az utánunk jövők, hogy a régi fazekasok, fafaragók, az egyszerű mesterek milyen szeretettel és őszintén csinálták azt, amit csináltak.”

Az eltelt huszonöt év alatt sok ezren látták a gyűjtemény állandó és rangos időszaki kiállításait. A Klapka utcai ház Kecskemét messze földön is híres nevezetességévé vált. Szébb ajándékot nem adhatott volna egy művész a szülővárosának.

Szent István napján ünnepelt az egész város

Ökumenikus kenyéráldással kezdődött Kecskeméten a Szent-István napi fesztivál, majd a Nagytemplomban ünnepi nagymise következett. Este a Budavári Nagy-boldogasszony templom ének és zenekara is ott adott hangversenyt. A

főtéren egész napos műsor várta az érdeklődőket, minden korosztály talált magának valót. Este pompás tűzijáték zárta a napot a Benkó-dombnál, melynek fényeit a város különböző pontjairól is élvezhették a kecskemétiak.

Olimpiai arany!

Majoros István birkózó

az első igazán kecskeméti olimpiai aranyérem megszerzője. Azóta már annyit ünnepelték, hogy bizonyára bele is fáradt, de azokat a mámoros perceket még most is jó fölidézni, amikor a győzelme után így összegezte a teljesítményét: „Elég jó erőben voltam.” Nagy örömet szerzett a sportkedvelőknek - a kecskemétieknek különösen - , amikor azzal a bizonyos „fordított csipőből” letekerés, mint a hatos anyacsavar“- ként leírt mozdulattal legyőzte a döntőben Mamedaljevét. Hogy a győzelem mögött mennyi munka, mennyi fáradtság van, az a dicsőség pillanatában ellillan. Majoros aranyérme viszont örökre dicsősége a magyar sportnak és az Univer-Kecskemét TE-nek. Gratulálunk és köszönjük!

Talán nem én vagyok az első, aki meglátván egy gödört -, azt a címet adja írásának, hogy: a gödör. Mint ahogy Kafka adta regényének A kastély címet, úgy más is asszociálhat hasonlóképpen, ha meglát egy kastélyt. Adhattam volna a gödör helyett más címet is, de nem lehetett. Ez a gödör nagyon gödör.

Hatalmas és ijesztő.

Kecskemét központjában ásták, itt lesz az új nagyáruház. Azt nem tudom, mert nemigen kísértem figyelemmel a részleteket, hogy alatta garázsok lesznek-e, vagy földfelszín alatti bevasárló szintek, de bármi is beleférhet, mert ez a gödör akkora, hogy ha beleraknák a mellette álló művelődési központot, talán ki se látszana belőle.

Arra jártomban, hirtelen jött kíváncsiságtól vezérelve álltam meg a gödör mellett, s a kerítés tágas nyílásán pillantottam bele. Mintha egy

tízemeletes ház tetején lettem volna.

A gödör alján apró emberek tettek a dolgukat, mintha nem is vasárnap lett volna: egyengették a földet, szerelték a vasakat. Egy kisebb és egy nagyobb dózer is álldogált a gödör alján - s még csak elképzelni sem tudtam, hogy az isten csudájában kerültek le abba a mélységbe, mivel a gödör falai teljesen függőlegesek. Hacsak úgy nem, jutott aztán eszembe, hogy beleestek. Ezt azért nem tartottam abszurd ötletnek, mert az egyik sarokban lefelé haladó, meredek lejtőt építettek éppen, annak a legszélén, csálén állt egy markoló, s gondoltam, egyszer majd az is beleesik.

A gödör

Gödörről már hallottam és olvastam, a pestiről, ahol a Nemzeti állott volna. Mondták, az is jó nagy, de más dolog hallani róla, s megint más látni. Olyan ez a gödör, mint a Benkó-domb, csak fordítva. Annál azt volt nehéz elképzelni, hogyan hordták össze, bár ez egyszerűbb probléma volt, hiszen a vak is láthatta, hogy mellette jó nagy gödröket ástak, abból lett a domb. Itt meg azt nehéz elképzelni, hogyan ásták ki, és főleg: hova a fenébe tették a földet, amit kiástak? Kell itt a közelben lenni valahol egy dombnak, hogyhogya még nem vettem észre.

Szóval ez a gödör - egyszerű, földszinti kecskeméti lévén - akkora ha-

tást tett rám, hogy éjszaka még álomban is előjött. Azt álmodtam, hogy hatalmas eső volt, a gödör majdnem színültig megtelt vízzel, és valahonnan egy óriáspolip került bele. Namármost, ez az óriáspolip nyújtogatta kifelé randa, nyálkás karjait (vagy inkább lábait, elvégre a lábasfejűek rendjébe tartozik), s rángatta a vízbe a környéken parkoló autókat, s engem is majdnem elkapott.

Másnap a barátom, aki jártas az álomfejtésben, azt állította, hogy a polip a multikat szimbolizálja, akik elnyelik a kiskereskedőket, de a nagyobbakat is, mindegy, csak magyar legyen. De én tudtam, hogy ez nem igaz, hanem az a helyzet, hogy este megnéztem a Szörny című filmet, és a kettő valahogy keveredett egymással álomban.

- attí -

DOBOZI ESZTER: Szárnyatlan angyal

Illyés Kingának

egyszer már ott matatott az aszparágusok között, egyszer már volt hajdanok sarába ontva itt, törött szárnyakkal ingerkedett, ahogy Mallarmé hattyúja jégbe fúlva - s énekelt: megfagyott angyalka - fújta néma, meredt ajakkal, emlékszem a sercegésre, mint foglyoké barátságban, olyan volt a repdesése; egyszer már járt itt értem, még meg sem születtem, hívott, vitt volna át az éren, mégis itt hagyott, és sírón, szűkülve ő is itt maradt e nézés előtti korból, hiába volnék szabad, bíborlik, miként a kosbor álom fölötti réten; egyszer már jött - szólítani, megnevezett, de szégyen nem fakadt helyén; mondta: mi dolog várni, évszámra virrasztani, s ahogyan jött, lebegett tova, szárnya sincsen nagy madár: kaszkadőr végtelenre pörgetett égi filmből, tudatlanul tudottan föl-földereng, ő lappang itt fölül s alul, nem levőn is oly valón; egyszer aki eljött értem, s itt felejtett, elhalón, halkulón is áldom érte: le-lefutó dallamoknak, egy rag tűntén borongva, a nyelvükben bujdosókkal így leltem otthonomra

**Illyés
Kinga**

1940-2004

Teli volt tervekkel, így hát egy teljes életmű viaskodik most már a torzóban maradtal. Ha az egész nemzet szeretete osztaná az elismeréseket, tucatnyi díjat rakhatnánk most koporsója mellé. De őt sokkal inkább a közönség és a művészi siker éltette. Mindent tudott Erdély történelméről és kultúrájáról. „Milyen furcsa - mondta mindig, ha bajban voltam, sosem kellett félnem, mindig jött valaki. Csak az örömeim voltak magányosak.“ A kecskeméti barátok gyászát Kerényi György tolmácsolta a marosvásárhelyi ravatalnál.

Tőrékeny testét legyőzte ugyan a betegség, de hangja velünk marad. Amíg lesz ezen a földön, aki a magyar költészet remekait hiteles előadásban akarja meghallgatni, Illyés Kingát „megtalálja“ kazettán, CD-en.

Nyugodj békében!

Sokak szívében ott vagy...

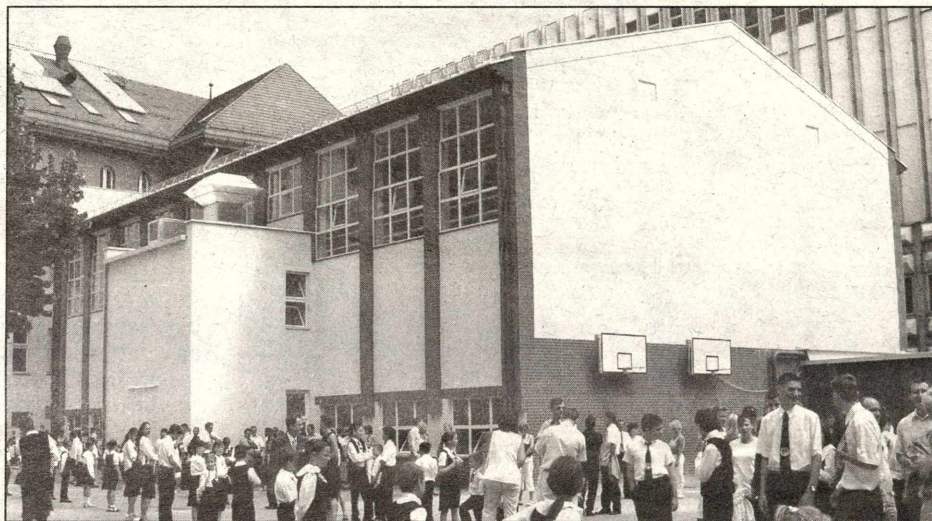
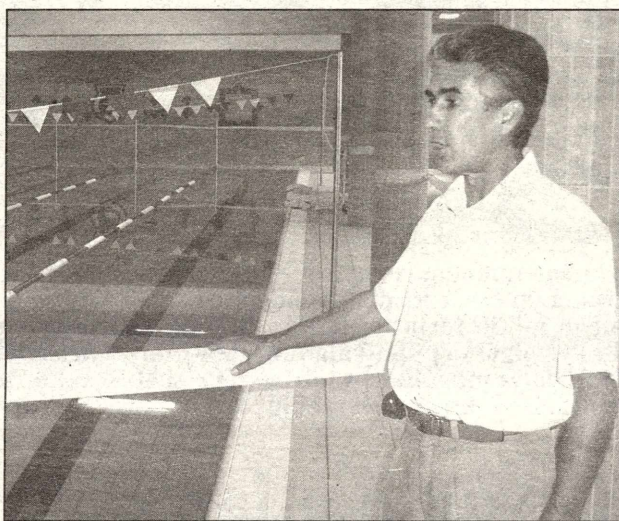
Világnapi konferencia

Az Idősek Világnapja (október 1.) és a A mentális egészség Világnapja (október 10.) alkalmából regionális konferenciát szervez az ÁNTSZ Bács-Kiskun megyei Intézete.

A Kiskunsági Nemzeti Park Természet Háza ad helyet a szakmai tanácskozásnak, amelyen az idősekkel, a betegekkel, valamint a hátrányos helyzetű emberekkel való foglalkozás tapasztalatait, a generációk közötti kapcsolat javításának lehetőségeit boncolják a felkért és a jelentkezett hozzászólók. A konferenciára szeptember 30-ig lehet jelentkezni, regisztrációs díj befizetése mellett. Bővebb felvilágosításért az ÁNTSZ megyei Intézetéhez (Kecskemét, Balaton u. 19. Tel.: 76/516 245) lehet fordulni. email: szollosineka@bacs.antsz.hu

A refiseknek uszodájuk is van...

Befejeződött a Református Újkollégium bővítése. Az 1911/12-ben épített intézmény ezzel a jelenleg ott tanuló ezerszáz diák számára korszerű körülményeket ad az oktatáshoz, neveléshez. A tanuszoda és tornacsarnok létrehozása volt a befejezése a korszerűsítési munkálatoknak. A korábbi kormány és Orbán Viktor miniszterelnök jelentős támogatást adott a Dunamelléki Egyházkerület pénzéhez, de az építkezés befejezéséhez így is 200 millió forint hitelt kellett felvenni a presbitériumnak. A mintegy 650 négyzetméteres új épület földszintjén 25 méteres úszómedence kapott helyet: kivitelezője a Kardos Uszodatechnikai Kft. Az emeleten a nemzetközi mérkőzések lejátszására is alkalmas kézilabdapálya található. Az épület tetején napkollektorokat helyeztek el, az általuk termelt energiával melegítik az uszoda vizét. A tanuszodát tervezik a város lakói számára is használhatóvá tenni. Az átadási ünnepségre eljött Orbán Viktor miniszterelnök is, akit kitüntetően nagy tisztelettel fogadtak az iskola előljárói és diákjai.

...a katonások meg felújítottak!

A Katona Gimnázium udvaráról eltűntek a jegenyefák, viszont új sportpályát avattak a nyár végén. A diákok este is használhatják a pályát, hiszen a kivilágítása is megoldott.

A Kecskeméti Sportalmanach 2004 margójára

Amiben tavaly igazán csak a szerkesztők hittek, mára valósággá vált. Bebizonyosodott, hogy a Kecskeméti Sportegyesületek Szövetsége által tavaly nagy sikerrel kiadott Kecskeméti Sportalmanach 2003. évkönyv a sporttársadalom, a város lakossága, a szponzorok egyöntetű elismerését vívta ki. A legnagyobb elismerés számunkra viszont az volt, hogy az első almanachban nem szereplő több sportszervezet, iskola utólag jelezte, feltétlenül meg akar jelenni a következőben. Eljutva a sportminisztériumba, az országos sportirányítási szervezetekhez, jó néhány város sportvezetőihez, mindenhol a rendkívül színvonalas, példaértékű know-how folytatásának, országos szinten való meghonosításának szükségességét fogalmazták meg.

A társadalmi élet perifériájára került sportnak és az általa képviselt értékeknek, valamint az egészséges életmód műveléséhez az embereknek szükségük van egy minél szélesebb körű adatbázisra. A

kiadványban hordozott információs anyag valóban mindazokhoz szól, akik szeretnék, ha valamilyen formában az életük része lenne a sport.

Az évkönyvet eljuttatjuk valamennyi iskola valamennyi osztályába, a sportegyesületek munkapokon felvehetik a Városi Sportcsarnokban, megtalálható lesz a könyv a különféle sporteseményeken, sportlétesítményekben, médiánál, jó néhány sportvállalkozásnál stb.

Köszönetet mondok minden támogatóknak, akik akár anyagi, vagy egyéb eszközökkel, valamint szellemi munkájukkal hozzájárultak az évkönyv összeállításához. Külön kiemelném a Gyermekei, Ifjúsági és Sportminisztérium, a Wessely Miklós Sport Közalapítvány, valamint a városi közgyűlés ifjúsági és sportbizottsága anyagi támogatását.

Ujhidy Tibor

Kecskeméti Sportegyesületek Szövetsége elnöke

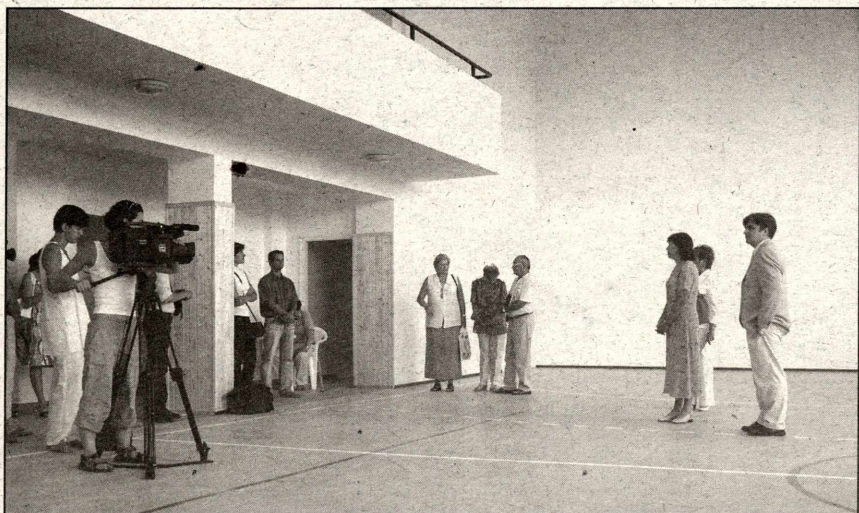
A Raiffeisen Bank a gyermekekért

A Raiffeisen Bank adományaival a beteg és árva gyermekeket ellátó intézményeket és alapítványokat támogatja. Az idei Gyermeknap alkalmából összesen hat egészségügyi intézmény és három rehabilitációs program részesült a Raiffeisen Bank több mint 5 millió forint értékű adományából. A kecskeméti Meditres Egészségház - vagy ahogy a nagyközönség jobban ismeri: a Bagoly - is a megajándékozottak között van. A bank figyelmét a dr. Pongrácz József és prof. Dr. Szamosi Tamás által közösen kidolgozott egyedülálló program keltette fel. A prevenció program a Magyarországon vezető halálok, a szív- és érrendszeri betegségek kockázatát méri fel már gyermekkorban. Ebben az életkorban gyakran még életmódbeli változtatásokkal is kiváló eredményt lehet elérni. A prevenció program lényeges része a vérnyommérés. A támogatásból megvásárolt speciális vérnyommérő a 1,5 kg-os koraszülöttnek és a 120 kg-os serdülőnek egyaránt korrekt vérnyomást mér és rendkívül megbízható. Ezzel a „központi” vérnyommérővel fogják mérni és kontrollálni a Meditres Egészségházba érkező és a környékbeli kórházak által beutalt csecsemők és gyermekek vérnyomását. Dr. Pongrácz József a Meditres Egészségház igazgatója vette át a támogatásból vásárolt műszert Jaksa Jánostól, a Raiffeisen Bank kecskeméti régióvezetőjétől.

A régióban a Raiffeisen Bank gyermeknap támogatásának köszönhetően a Bajai Városi Kórház is adományban részesült, melyből a kórház ortopédiai osztálya számára vásárolnak fejlesztő eszközöket. Ezek segítségével az osztályon kezelt gyermekek és ifjúsági korosztályba tartozó fiatalok posztoperatív és konzervatív kezelését teszik hatékonyabbá.

Kész a tornaterem

A tanévnyitó után már használhatják a Damjanich Általános Iskola diákjai az új tornatermüket. Igaz, még csak a műszaki átadás történt meg, de miután annyi évig vártak az új létesítményre, ennek öröme is rendeztek egy kis ünnepséget.

Kistérség a fesztiválon

A kecskeméti kistérség az idei Hírös Hét Fesztiválján is szép sikerrel szerepelt. A Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás és az Aranyhomok Kistérségfejlesztési Egyesület látványos kiállításán mind a tizen-nyolc település képviseltette magát hagyományos kertészeti, kézműves és élelmiszertermékeivel.

A társulás két fórumot is szervezett a Hírös Hét alatt. A mezőgazdasági tanácskozáson a résztvevők a vidékfejlesztési és mezőgazdasági támogatásokról hallhattak **Szuda Zoltán** irodavezető előadásában. A homokhátsági vízgazdálkodási programról **Nemcsók János** miniszteri biztos beszélt. **Gubcsóné Links Erzsébet**, az APEH megyei igazgatóságának osztályvezetője az agrárágazatban adózás szempontjából kedvező gazdasági formákról tartott ismertetőt.

A turisztikai fórumot a Cereónia Bor-és Rendezvényházban tartották, amelyet **Cseh Gábor** ügyvezető mutatott be a résztvevőknek. A turizmusfejlesztési stratégiá és az uniós pályázatok kapcsolatáról **dr. Albel Andor**, a Dél-alföldi Regionális Marketing Igazgatóság vezetője beszélt. **Kovács Zoltán** a Fogathajtó VB Kft igazgató-helyettese a világbajnokság szervezési tapasztalataival, **Hamzané Lakó Judit**, az Aranyhomok Egyesület titkára az egyesület turisztikai tevékenységével ismertette meg a hallgatókat. A kistérség híres kézművesei közül ezúttal a tiszakécskei **Kovács Miklós** képfestőmestere, a népművészet mestere és felesége mutatkozott be. Családjuk az 1800-as évek közepétől foglalkozik képfestéssel, és a hagyományt gyermekeik viszik tovább.

má

ÜGYFÉLSZOLGÁLATI MODELLKISÉRLET

Hívja a „zöld számot“!

Június elsején indult útjára Bács-Kiskun megyében az a modellkísérlet, amelynek célja, hogy az ügyfélszolgálati karta országos bevezetése előtt fel tárja annak lehetőségeit, rámutasson az esetleges gyenge pontokra.

A másfél évig tartó kísérleti programban tucatnyi hivatal vesz részt a Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatal megyei koordinációja mellett. Ez idő alatt nagy gondot fordít annak elérésére, hogy a közvélemény megismerhesse a kezdeményezés lényegét, oly mértékig, hogy esetleg saját ötleteivel, elképzeléseivel is bővítsa a programot. Ez annál inkább fontos, mivel az ügyfélszolgálati karta - mint az a nevéből is kiderül - elsősorban az ügyfelek számára szeretné hatékonyabbá, kényelmesebbé, gyorsabbá és elérhetőbbé tenni az ügyintézés folyamatát.

E célú szolgálja az a „zöld szám“ is, amely július elsejétől el és fogadja azoknak a jelentkezését - legyenek egyéni ügyfelek, civil szervezetek, vagy vállalkozások - akik kíváncsiak az ügyfélszolgálati karta által megfogalmazott misszió

lényegére, illetve szeretnék elmondani véleményüket, javaslatukat a már elért, vagy a jövőre vonatkozó tervekkel kapcsolatosan.

A 80/300-500-as zöld szám ingyenesen hívható. Munkanapokon 8-tól 16 óráig, pénteken 13 óráig, a Közigazgatási Hivatal munkatársa fogadja a beérkező hívásokat, amelyeket lejegyez és eljuttat azokhoz, akikre a javaslat, észrevétel vonatkozik.

Fontos hangsúlyozni, hogy a zöld szám nem panaszcím, azaz, nem arra szolgál, hogy az ügyfeleknek, egyéni ügyintézésük során ért vélt, vagy valós sérelme tekintetében orvoslást nyújtson.

A 80/300-500-on azok hívását várják, akik valamilyen módon, akár csak egy jobbító szándékú ötlettel, kritikával szeretnék elősegíteni, hogy az ügyfélszolgálati karta modellkísérlet elérje célját és a legjobb alapot nyújtsa az országos bevezetéséhez, természetesen az ügyfelek meglegedésére.

Az ügyfélszolgálati karta honlapján, a www.karta.hu internetes címen bővebb tájékoztatás található a programról és a modellkísérlet lényegéről.

Aznap, amikor két miniszter is eljött Kecskemétre, bejelenteni az ügyfélkarta-modell indulását, délután felhívott a barátnőm, hogy nincs-e nekem ismerősöm az okmányirodában. Mert hogy a jogosítványát kellene intézni, de az istennek se veszik föl a telefont. Minek az okmányiroda, kérdeztem, elmész a háziorvoshoz, leperkáld a háromezer-valahány száz forintot, és kész. El vagy maradv a fejlődéstől, válaszolta, nem a háziorvos adja már ki a jogosít, hanem az okmányiroda. Először elmész az orvoshoz, megvizsgál, fizetsz. Utána kérsz időpontot az okmányirodába. Aztán elmész okmánybélyegért, megint fizetsz. Végül sorban állsz az irodában. Dupla pénz, tripla idő ugyanazért az eredményért. Mondtam a barátnőmnek, nem dolgozik már az ismerősöm az okmányirodában, de majd hívja fel a zöld számot, amin javasolni lehet mindenfélét a közigazgatással kapcsolatban, és tegye szóvá a dolgot. Nem idézem, mit felelt.

Jók ezek a modell-programok, biztosan. Valakiknek. Például azoknak, akik legyártották a szép szórólapokat meg a matricákat, amiket mostantól minden borítékra rá kell ragasztaniuk a kísérletben részt vevő hivatalok dolgozóinak. Akik lehetnek akármilyen rátermettek, szakképzettek, gyorsak és elbűvölően kedvesek, mindez hiába, ha a jogszabályok, rendeletek nem egyszerűsítik, hanem bonyolítják az életünket. Ha az állampolgár az egész folyamatban csak annyit számít, hogy hívogasson valami zöld számot, és esetleg majd később ki nyomatjáték az ötleteit úgy szép kivitelű brosúrában.

A program szlogenje úgy szól, hogy a közigazgatás az emberekért van. Egy köztisztviselő ismerősöm szerint legelőször azt el kellene dönteni, hogy az íróasztal melyik oldalán ülő emberekért?

-m-

A remény háza

Missziós munka. Sokszor hívnak így olyan tevékenységeket, amikor reményvesztett helyzetben lévő embereknek segítő intézményeket, szakembereket minősítenek dicsérőleg.

Amikor egy nyílt nap keretében egy kedves ismerősöm invitálására - aki maga is bentlakója volt egy ideig - bepillantottam Kaskantyún, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Harmónia Szentegélybetegkek Otthonának életébe.

Valamennyiünknek megvan a maga szenvedélybetegsége. Kinek hasznos, kinek életveszélyes. Nem könnyű belegondolni, hogy csak az alkohol hány ember és teljes környezete életét teszi (teheti) pokollá.

Az országos módszertani központ szerepét is betöltő intézmény és nagyszerű vezetője, **Petriczné Veres Sarolta** pszichológus munkáját és személyét főleg a szakmabeliek ismerik. Pedig az a hihetetlen szívvel és hozzáértéssel végzett, empátiával párosuló, a gondozottakat munkatársként, sokszor családtagként kezelő tevékenység minden-

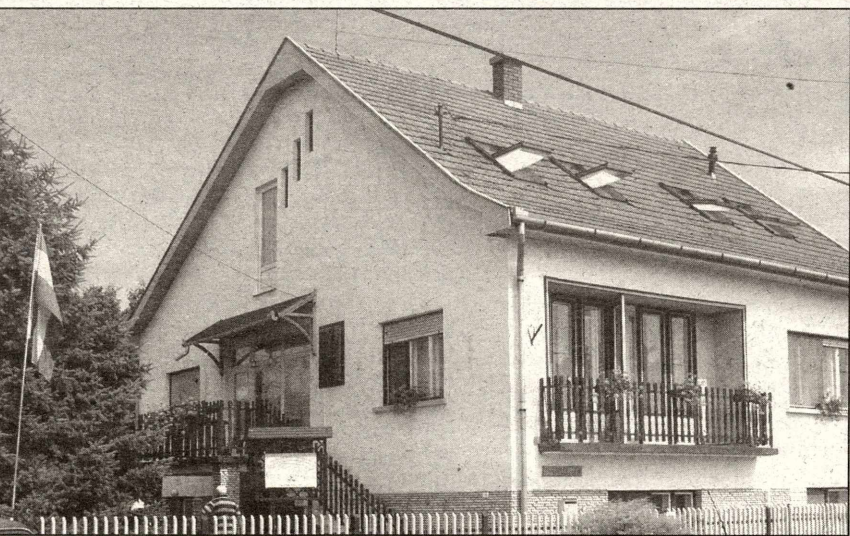
fajta értelemben nagyon nagy meg- és elismertséget, támogatást érdemelne.

Természetesen teszik a dolgukat az adott körülmények között is, például olyan új és hatékony szakmai módszerekkel, mint amely a legérdekesebb gondozottak külön, szinte garzonszerű és szabad körülmények közötti visszavezetése a hétköznapi civil életbe. Közben saját és pályázati erőből folyamatosan építkeznek, fejlesztenek, bővítenek, újítanak.

Olyan világot élünk, ahol az efféle intézmények létre még sokáig szükség lesz. Az ő munkájuk eredményessége nehezen megfogható, mértékegységgel ki nem fejezhető. Hogyan is minősíthető az ember-sorsok, élethelyzetek megoldása, sinre tétele...

Legnagyobb elismerésük: a viszsza-járó gyógyultak és a nyílt napon megjelent hálás hozzátartozók, barátok örömtől könnyes szeme. Akik bízhatnak abban, hogy nem-sokára ők is visszakapják immár egészséges övéiket...

K. Gy.

Asszonyélet?

A piaci baromfibolt előtt álltunk sorban, jónéhányan, az elmúlt napokban. Közben zajlott a tippadás: ki milyen ügyesen képes beosztani a vásárolt húst, hogy legyen belőle leves, pörkölt, sült, no, meg ragu, mert az olyan kiadós...

Igaz, jutott eszembe, és milyen régen készítettem, pedig sok zöldséggel, néhány fej gombával és persze, egy kevéske füstölt szalonnával, igazán remek étel...

Itt tartottam, amikor majdnem sorra kerültem. Még előttem állt egy madárcsontú, ráncos arcú asszony. Amolyan tisztán öltözött, bizalmat gerjesztő fajta.

Biztattam, hogy kérjen, hiszen már mindenkit maga elé engedett, de csak intett a fejével, és

figyelt, amíg „rendelek“. Mikor fizetni készültem, szorosan mellem állt és azt súgta:

- Vegyen nekem is két csirkeszárnyat...

Megvettem, kifizettem. A pulttól már együtt mentünk el, én csomagjaimat kosaramba rendezni a betonasztalok végén álltam meg.

- Megvehetném én a két szárnyat magamnak, - suttozta hozzám lépve, - de akkor nem jut a kockamargarinra. Pedig azt nagyon szeretem...

- Kicsi a nyugdíja? - súgtam vissza.

- Nincsen nyugdíjam. Szociális járadékon vagyok. Majdnem húszezret kapok minden hónapban. De bizony... kevés... Pedig egész életemben inam szakadtáig dolgoztam, otthon, a

szüleim gazdaságában. Én voltam a legidősebb...

- És maga gondozta a testvéreit, nevelte, mosdatta...

- Mondom, én voltam a legidősebb. A testvéreim meg sorra születtek. Én meg mostam, főztem, sütöttem a kenyeret... De az aratásoktól megkíméltek, nekem a veteményesben volt a helyem. Húztam a kútról a vizet...

- De egyszer csak kirepültek a testvéreim...

- Akkorra bénult le a nagyanyám, szél érte az apámat. Nem mehettem el sehova, ott volt a helyem mellettük. Így azután nincs igazi nyugdíjam, csak ez a szociális... A tanya megvan, egyedül vagyok benne, a testvéreimnek családjuk van! Nem lehetek koloncuk...

Kicsit még nézett maga elé, aztán már szinte elfordulva motyogta:

- Jól esett beszélni magával az életéről...

- selmeci -

+ két óra

A 2002 őszén alakult Kecskeméti Órákór jóvoltából az idei nyáron két új időmérő eszközzel gazdagodott a híros város: s ezzel nyolcra növekedett „közórának“ száma.

Hogy a Katona József Gimnázium főhomlokzatán 1957 előtt volt-e óra, vagy sem, azt csak találgatni lehet. Az viszont biztos, hogy ezen túl már ott díszleg egy vadonatúj időmérő szerkezet a tanárok, a diákok és minden járókelő legnagyobb öröme. Május elejére már összeállította Hanga Zsolt, a neves kecskeméti órásmester, Hanga István fia, több hónapos munkával azt az óraszerkezetet, amelyhez az órákór egyik alapítója, Bende Zsolt, volt katonás diák készített számlapot kovácsoltvasból, vörösréz-borítással. A vállalkozáshoz a kecskeméti közgyűlés félmillió forintos anyagi támogatást biztosított, a tűzoltók pedig segítettek a helyére tenni az óraművet. Az augusztus 31-i tanévnyitón dr. Andrassy Ákos, a Porta Egyesület alapító tagja, aki 1957 szeptemberétől koptatta négy éven keresztül a Katona Gimnázium padjait, a középiskola jelenlegi 760 növendékének és 60 pedagógusának azt kívánta, hogy legyen a szerkezetnek köszönhetően ezen túl kevesebb a későn jövő.

Az Órákór jóvoltából alig két hét alatt elkészült egy napóra is a Piaristák terén. Bárki kipróbálhatja Marton Géza ötvös és ezüstműves alkotását - ugyanis a nem mindennapi időmérő különlegessége, hogy mutatója annak a személynek az árnyéka, aki a középpontjába áll. A Teres Ágoston, kecskeméti csillagász tiszteletére megépített órán a téli időszámítás szerint olvasható le, a Nap segítségével a pontos idő. A Kecskeméti Órákór támogatói közel 200 ezer forintot ajánlottak fel a műszer elkészítéséhez, amely 40 kilogrammnyi bronzot is tartalmaz.

A Kecskeméti Órákór, amely a korábbiakban a Barátok Temploma toronyórájának, valamint a Városházi Díszudvar óraszerkezetének a felújítását végezte már el egyebek mellett, a közeljövőben egy másik napórát és egy homokórát is szeretne felállítani.

Varga Károly

A „Városszépítők” voltak(!), vannak(?), lesznek(?!)

Sok városát szerető kecskeméti polgár örvendezne, ha az alábbiak szerint közölhetné lapunk 2005 őszén a Kecskeméti Városszépítő Egyesület éves beszámolóját:

- Sikerült a korábban sikeres, ám hosszú évekig tespedő, már-már reménytelen helyzetbe került egyesület felélesztése. A szervezetet megszűnés-sel fenyegető fogyatékoságok zömét 2004 szeptemberétől szüntették meg.

Az ellehetetlenülés okaira, ha szükséges visszatérünk. Most csak annyit; nagyrészt az egyesület korábbi jó hírének, aktivitásának, javaslatainak köszönhetően egy főtéri pavilont kaptak, részben „székháznak”, részben kecskeméti vonatkozású emléktárgyak, kiadványok, videofelvételek stb. árusítására. Ezek a feltételek sokáig nem teljesültek, de amit vesztek a révén, megnyerték a vámon. Az egyesület ügyeit az utóbbi években intéző elnök és titkár bérbe adta a helyiséget. Figyelmüket szinte kizárólag az ezzel kapcsolatos ügyek intézése kötötte le. Az egyesület mikénti működtetésére, az elnökség többi tagjának rendszeres tájékoztatására nem jutott idő. E sorok írója, az egyesület alapító alelnöke sem tudott például a létre hozott kft. törzsbetétes körének változásáról. No-ha a városszépítők több millió forint bevételhez jutottak, nem sikerült támogatást szerezni fontos városismertető ügyeknek. A kulturális örökség napjaira a városi önkormányzat felkérésére néhány éve az alelnökök által szervezett igen sikeres, a városszépítésnek számos ifjat megnyerő rendezvények néhány száz forintos költségét egy szerény nyugdíj vezetősegítő tag-nak kellett kifizetni...

A 2004 nyarának elején rögtönzött újjáalakuló közgyűlésen még csak pis-lálolt a továbbélés reménye. Ezen mindössze néhány perc maradt a tennivalók megbeszélésére. A kora ős-

zosta meg az egyesület tavaszát. Kiderült, hogy sokan csak személyes hívásra, méltó feladatra, konkrét és igényes programra vártak, hogy tudásukkal, munkájukkal a Kecskeméti Városszépítő Egyesület keretében is szolgálhassák a megyeszékhelyt.

A cikk elején említett beszámolóban hosszabb ideig tartott a 2004 szeptemberétől rendszeresnek mondható egyesület sikereinek felsorolása. A szoborsétány felújításának megkezdése méltán került a tényszerű összesítés élére. A kezdeményezés meghirdetése után gyorsan jelentkeztek a segítők. A műemléki helyreállításban is jártas neves szobrászművész nemcsak jó tanácsokat adott a szobrok mikénti megújítására, a több mint három évtized alatt ezekre rakódott szennyeződések letisztítására, hanem tanítványaival jelképes díjazásért részt is vett két sérült kőportré eredeti állapotának visszaállításában. Már fölállították a vasútállomást a Nagykőrösi utcával összekötő sétaút indóház felőli oldalán a parkban elhelyezett portrékat és alkotóikat bemutató díszes tájékoztatót. A Zománcművészeti Nemzetközi Alkotóműhely a város iránti tiszteletből önköltségi áron vállalta elkészítését. Az Egyesület vezetői immár reálisan bízhatnak abban, hogy nagyméretű társadalmi közreműködéssel 2006 őszén valamennyi műalkotás megtisztítva, megszépült parkban idézi Kecskemét nagyjait.

A vártat is nagyobb érdeklődés mutatkozott a diákok számára vonzó díjakkal meghirdetett pályázatok, és a „Diákok a városszépítésért” nap iránt. A választható témák közül a „Mi az, ami Kecskemétet Kecskemétté teszi, avagy miért szeretem Kecskemétet?” témát dolgozták föl a legtöbben.

A városszépítők régi adósságok teljesítéséhez is hozzásegítették Kecskemétet. Végre emléktábla hirdeti a nagytemplom falán: „Itt kereszttelték

meg Katona Józsefet és Kodály Zoltánt” a Korb Flóris tervei szerint készült sajtóházon a híres kecskeméti származású építésznek állítottak emléket.

A „Hogy is volt...” sorozat alkalmat adott a város életében fontos szerepet vállalkók: Gódor József, Kerényi József, Sőreg Dénes, Göbölös Antal és mások közérdekű emlékeinek földidézésére.

A „beszámoló további” a fiatalok bevonásával, kiadványok támogatásával, akciókkal, szakmai konferenciákkal foglalkozó részeinek ismertetése helyett bevallom a tisztelt olvasóknak, hogy csak remélhető egy ilyen, vagy hasonló szellemiségű, tartalmú közgyűlési összefoglaló elhangzása 2005 őszén.

Ehhez sokkal dinamikusabb, a közérdeket legfontosabb szempontnak tekintő, a kétségtelenül fáradtságos, időigényes, ötletes, minden előreívő kezdeményezést lelkesen felkaroló irányításra volna szükség. Amikor oly sok a tennivaló, elfogadhatatlan, hogy az ez ügyekben most intézkedők helytelenül a pénzügytést tekintsek a Kecskeméti Városszépítő Egyesület szinte kizárólagos feladatának.

Ha már valamilyen okból nem látnak elég erőt az egyesület érdemleges működéséhez, akkor célszerű lenne, ha felajánlanák a tudommal több millió forintot maradandó értékű műalkotásra, például Vigh Tamás gyönyörű Kecskemétet jelképező plasztikájának bronzba öntetésére, vagy valamilyen más célra.

De nemcsak az „amíg élünk, remélünk” megfontolásból hiszem, hogy a nehézségek ellenére a Kecskeméti Városszépítő Egyesület elfogadja és teljesíti a főbb vonásokban fentebb bemutatott éves munkatervet.

Be szép is lenne!

Heltai Nándor

Kós Károly és Podmaniczky-díjas városvédő

Felhívás internetezőknél

Van egy képzelt sziget, Honolokónak hívják. A WHO, illetve az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) hozta létre. Szigetnyi játékok az Interneten, gyerekeknek.

A cél roppant egyszerű: megóvni a szigetet a szennyezéstől, egészségesebbé tenni környezetünket. Tanulságos játék kicsiknek és nagyoknak. Amolyan oktató, fejlesztő hasznos időtöltés Kill Bill helyett. Három nyelven olvasható, az angol, a francia mellett magyarul is!

www.honoloko.com

Használata díjmentes.

Kedves gyerekek és játékos kedvű felnőttek! Nézzetek be erre a szigetre, és ha jól éreztétek magatokat ott, írjátok meg nekünk is. Hiszen láthatjátok, a környezetvédelemben nagyon sok tennivaló akad mindenki számára! Címünk: kozter.kecskemett@axelero.hu

A TIT a tehetséggondozásért

A TIT Bács-Kiskun Megyei Egyesülete tehetséggondozási céllal 2003-ban tanulmányi versenyeket rendezett kémia, biológia, matematika, földrajz tantárgyakból.

A versenyekre több száz résztvevő jelentkezett, s vetélkedett sikerrel. Tanártovábbképzés keretében áprilisban és novemberben hetven nyelvtanár vett részt a társulat által meghirdetett tréningen. Sikeresek voltak az évközben megszervezett nyelvtanfolyamok, illetve nyelvvizsgák.

Áprilisban a magyar nyelv hete az anyanyelv védelmében, májusban a környezetvédelmi konferencia, augusztusban a biológus napok és a jogi akadémia,

októberben a drogellenes nagyrendezvény, novemberben a tudomány napja alkalmából rendezett rendezvények jelentik a közhasznú tevékenység gerincét a TIT Bács-Kiskun Megyei Egyesületénél.

Az egyesület összes bevétele (tudományos konferenciák, pályázatok, 1% SZJA felajánlás) 42.926e Ft, összes kiadása 42.072e Ft; tárgyi eszközök nettó értéke: 14.010e Ft, forgó eszközök értéke 4.008e Ft, saját tőke: 9.830e Ft.

Ebben az évben a törvényi szabályozásnak megfelelően egyesületünk megszerezte az akkreditált felnőtt-képző intézmény minősítést, illetve programjait is akkreditáltatta.

Móricz és Kecskemét

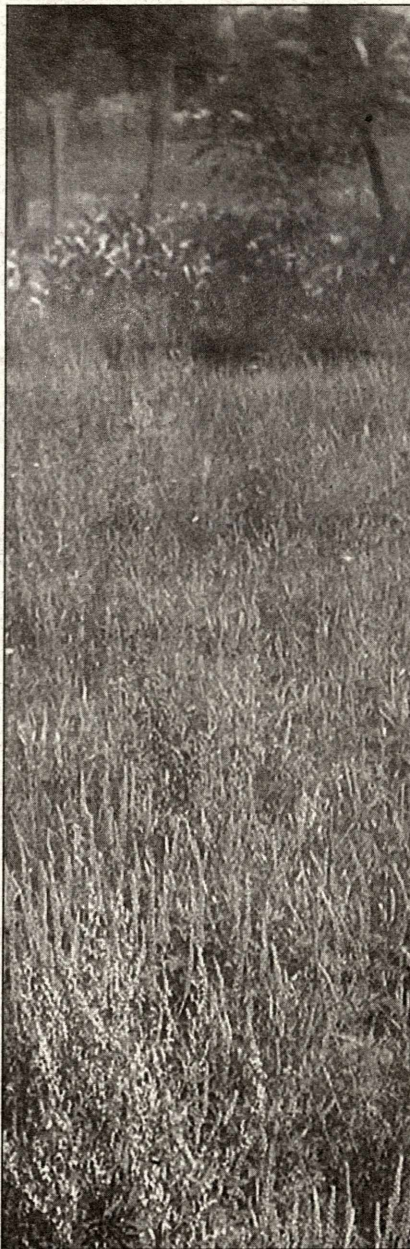

A címlapról: Móricz Zsigmond 1933-ban Bugacon - Dékány bácsival

„Ma a kis Magyarországnak ez a város s szemefénye”: Móricz Zsigmond és a híros város című új kötetében közli Heltai Nándor az író valamennyi kecskeméti vonatkozású riportját, jegyzetét, levelét, nyilatkozatát, köztük kötetben eddig nem olvasható két Móricz-írást is. A helytörténész bevezető tanulmányában arra keres választ, hogy miért jött éppen Kecskemétre „olajat tölteni mécesébe”, miért hirdethette, hogy „innen sugárzik szét az egész országba a gyümölcs kultúra”. Tóth László és Móricz Zsigmond levelezéséből tudható, hogy komolyan foglalkoztak a Nyugattal, majd a Kelet Népe kecskeméti sokszorosításával.

A kötetet - melynek megjelenését Kecskemét város önkormányzata, dr. Nádasdi Miklós és Saskói Ernő támogatta -, Szécsi Gábor polgármester mutatta be a Hírös Héten a Főtéren felállított sajtósátorban.

Parlagfűtengerben Kecskemét

Részlet Kohajda László interpellációjából, amelyet a szeptember 1-i képviselőtestületi ülésen napirend előtt mondott el. A felvételen pedig egy parlagfűtermelésre szakosodott tulajdonos zártkertje látható.

Kecskemét a parlagfű pollenjétől a legszennyezettebb városok közé tartozik. A pollen nem elsősorban a beltérületről származik. Az itt illetékes városi közterületfelügyelet és a polgármesteri hivatal hatósági osztálya megfelelően ellátja a feladatát. A feldokló kecskeméti polgár elsősorban a külterületről kapja az ambrózia virágporát. A külterületen a város mezei őrsgálatának járőrözései nyomán adunk információt a Földművelésügyi Minisztérium intézménye, a Növényvédelmi és Talajegészségügyi Szolgálat részére. A város szorgalmi feladatként váltalta azt, hogy a parlagfűlepte területek helyrajzi számát jelzi a hatóság-nak. A szennyezett területek azonosításának gyors, egyszerű s egyben legolcsóbb módja a digitális eszközök használata. A város 2002 óta rendelkezik digitális térképpel, de annak használata csak augusztus végén vált lehetségessé a hivatal egyik terminálján. A növényvédelmi szolgálat egy státusszal rendelkezik Kecskeméten. Lehetetlen egyetlen embernek megbirkózni több hektár egybefüggő parlagfűtábla tulajdonosaival. Ráadásul a várost, noha 20 millió forintot költ az idén kaszálásra, mégis félméteres parlagfű szegélyezi a külterületi földutakat. A pollenügyben elkötelezett környezetvédelmi tanácsnokkal együttesen jelentkeztem be a környezetvédelmi miniszterhez, de nem fogadtak minket.

Esős nyár után

Az idei nyáron nem panaszkodhattunk, volt eső, néha több is, mint kellene. Viszont ennek köszönhető, hogy a város parkjainak gyepe most szeptemberben is olyan, mintha a naptár májust írta. (A rendszeres fűnyírást se feledve...) A város főterén azonban csak a régi „békás” szökököt kömykén volt érezhető a napi locsolás adta enyhesség, amit leginkább a sakkozók élvezhettek: ott ugyanis „négy pályás” játékhelyet alakítottak ki számukra. Szinte a nap minden órájában láhattunk elmélyülten partiznokat ott. (És egész nyáron működött az ivókút!) Szépek voltak a virágágyások, bár néhány növény nem váltotta be a reményeket. Ez viszont ne vegye el a kertészek kísérletező kedvét: jövőre is „alkossanak” szepet...

nm

LÁTLELET

Kecskemét legnagyobb lakótelepének számos helye emlékeztet a „legnagyobb magyar”, gróf Széchenyi István életére és életművére: a Hítel, a Világ és a Lóverseny utca, az Akadémia körút, valamint az Aradi vértanúk tere, ahol a halhatatlan hazafi emlékére ültetett, ma már hatalmas, gyönyörű hársfák árnyékában áll a magyar reformkor egyik emlékeztető személyiségének az impozáns szobra. Igazi öröm a történelmet ismerő és szerető embernek a sugár alakban az emlékhelyhez vezető utakon sétálni és eltűnődni gazdag múltunk egykori eseményein. Éppen úgy mint az ide alig száz méternyire található Széchenyi-fasoron, amely egyre szebb lett sokunk öröme.

Most mi sem lenne természetesebb, mint a sort a nagy találékonysággal tervezett és tetszetősen kivitelezett Széchenyi sétánnyal folytatni, amely az Akadémia körút és a Balaton utca közé ékelődött be jó két évtizeddel ezelőtt. Ez se nem tér, se nem park, mindkettő együtt: igazi pihenő, sétáló, kikapcsolódásra alkalmas hely, gyönyörű fákkal, bokrokkal, virágágyakkal, padokkal, asztalokkal, le-föl vezető lépcsőkkel, tetszetős útszegélyekkel, kicsi szánkódombokkal és szökőkúttal, valamint a teret közepén átszelő osztopos, tetővel fedett, esővédett széles úttal.

Ugye milyen szépen hangzik mindez annak, aki nem látja, csupán megpróbálja elképzelni a fenti látványt? Am a látvány az elszaladt évek során egészen másra változott!

Megpróbáljuk egyszerű, de beszédes szavakkal leírni, hogy valójában mit is lát itt az odatévedő idegen, vagy a városát szerető helybeli lakos.

Íme a „látlelet”! Először is a szemét. Utakon, az utak mellett a fűben, a bokrok tövében mindenütt. Összefirkált, bemocskolt falak, például az orvosi rendelőt is megcsúfolva. Kiapadt ivókút. Száz és száz hiányzó vagy agyontiport, összetört vörös cserép és téglák a kanyargó, ívelő útszegélyeken. Kiszáradt virágágyások, törött-zúzott „ágyakkal”. Összetört padok, asztalok, keményfából kerekre kiszabott ülőhelyek maradványai a helyszínen, a többiek „lábrakelve”. Lehangelő a látvány: csúfsága, szégyene a városnak, a városrészeknek. Ahol az indulás éveiben kismamák sétálgattak gyermekükkel, ahol az idős és fáradt nyugdíjasok örömeiket lelték a virágillatban, a lombok zizegésében, a látvány szép összhangjában, ahol önfeledten lehetett csendesen elmélázni a múlt emlékeiről, ott most sivárság van és igénytelenség. Beszéltem járólékelkel: a véleményük egybehangzó és lehangoló, sőt elítélő: ez csúfság, ez szomorú, ez vandalizmus. És a röpké beszélgetések közben újra és újra fölmerül a jogos kérdés: - Hát nincs megoldás? Hát nincsen gazdája ennek a városrészeknek?

Végül csak halkán kérdezem: abban a díszes, nagy házba, ahol zenélő óra jelzi rendszeresen, szépen pontosan az időt naponta, oda elhallatszanak-e ezek a panaszos szavak?

Varga Mihály

EZT ÉRDEMES MEGTEKINTENI! A legdánabb festő

Az 1820 - 1908 között élt Lorenz Fröhlich és két barátja, Peter Christian Skovgaard és Johan Thomas Lundbye alkotásaiból nyílt kiállítás Kecskeméten, a Dán Kulturális Intézet galériájában. A bemutató anyagát a Skovgaard Múzeum Grafikai Archivum igazgatója, Thomas Bullinger kölcsönözte a kecskeméti kiállítás szervezőinek, valamint a Dán Kulturális Minisztérium és Viborg Városi Önkormányzata támogatta létrejöttét.

A művészek bemutatása mellett átfogó körképe is a kiállítása a dán nemzeti öntudatra ébredés megnyilvánulásainak. A XIX. század dán művészei között Lorenz Fröhlich az ország egyik legügyesebb rajzolójának és legötletesebb illusztrátorának számított. Dán volt ugyan, de német gyökerekkel; svéd, holland, francia és svájci rokonai kapcsolatokkal. Lorenz Fröhlich nem igazán akarta elkötelezni magát a dán nemzeti romantika mellett, hogy „északivá” váljon. „Légy először európai, csak aztán dán”, tanácsolta neki kozmopolita apja.

Tehetsége és anyagi függetlensége lehetővé tette a fiatal Lorenz Fröhlich számára, hogy koppenhágai tanulói után délre utazzon. Az anyagi gondtalanság ténye jelentős előnyt jelentett számára kortársaival szemben, akik anyagi támogatást csak a Művészeti Akadémia ösztöndíjától, vagy a Királyi Róma-ösztöndíj elnyerésével remélhettek. Fröhlich legkedvesebb barátainak, a vele egykorú Peter Christian Skovgaard-nak és Johan Thomas Lundbye-nek mind ki kellett várniuk, hogy Rómába utazhassanak. Irigykedve és fájó szívvel engedték el Fröhlich-et, attól féltek, nemetté fog

válni és örökre elvesztik Dánia számára.

Skovgaard és Lundbye - mint minden dán kortárs fiatal művész az 1830-as években, rajongott a nemzeti romantikus témákért, miközben Lorenz Fröhlich nem igazán találta a helyét. Ő inkább a német festő és művészettörténész Carl Friedrich von Rumohr hatása alatt állt és inkább vonzónak találta a klasszikus-antik mitológia témáit a drezdai és a müncheni egyetemeken. Ami viszont a barátok között közös nagy érdeklődésnek örvendett, és mindannyian mindvégig kitarítottak mellette, az a táj, a természet, az állatok és a növényzet megfigyelése és tanulmányozása volt.

Életének utolsó harminc évét Lorenz Fröhlich Dániában töltötte, és előszeretettel dolgozott együtt gyermekkori jóbarátja, Skovgaard fiaival, Joakimmal és Niels-szel.

Dániai hazatérése után közvetlenül valószínűleg nem érezhette úgy magát Lorenz Fröhlich, mint akit szívesen fogadtak. A külföldi lelkes elismertséget nem követte a hazai. Fiatalkori barátai kihaltak mellőle, azok az idős művészek pedig, akik az Akadémia professzori székében ültek, nem értékelték nagyra Fröhlich munkáit. A fiatal művészek túl antiknak tartották, így egyedül csak fiatalkori barátjának fiait tartották nagyra „Fröhlich bátyót”.

Lorenz Fröhlich utolsó munkáinak témái az északi mitológia, a dán történelem, és a népi emlékek körül mozogtak. Így Lorenz Fröhlich - némi iróniával mondva - öreg napjaira mégiscsak dánabb lett, mint azt maga gondolhatta volna.

„Ez már a Bessenyei Ferkó világa“

Tóth Sándor felvétele: A Katona József Színház klubjában Bessenyei Ferenc, Lukács Sándor, Bozók István és Kern András a Jókai-film forgatásának fáradalmait pihen ki

Ha volna az úgynevezett magyar öserő, akkor Bessenyei Ferenc többszörös Kossuth díjas, a Nemzet színésze lenne mintapéldája. (Nincs ilyen különleges képesség, mint ahogyan nincs német, orosz, angol öserő sem.) Imponáló megjelenés, zengő orgánium, izzó szenvedély, hivatástudat, szuggesztív megjelenítő képesség, magával ragadó drámaiság, jó énekhang, pompás versmondói adottság, páratlan jellemalakító készség, műfaji sokoldalúság; minden adva volt, hogy a magyar színház-történelem legmagasabb csúcsáig íveljen pályája. Mindent beváltott, amit tehetsége ígért.

Örömkre többször láthattuk Kecskeméten előadói pódiumon, filmforgatás közben, játszott Hernádi Gyula Királyi vadászat című színművében. Többször részt vett a nyírierdei 48-as emlékháznál rendezett ünnepségeken.

Megfigyelhettem, hogy például a Pacsirta felvételei közben, akkor is játszott, amikor éppen nem volt jelenése. A színház volt a lételeme. Máig sajnálom, hogy nem jegyeztem föl a teátrum főbejárata előtti szavait. Friss levegőt szippantva **Greguss Zoltánnal, Lukács Sándorral** cserélt gondolatot a rendezésképzésről. A többi éppen ráérő művész ultizott, trécselt a büfében,

s ők, mindenekelőtt Bessenyei olyan szenvedéllyel vitatták a rendezői szak felvételi előírásait, a tehetség és a protekció viszályát, mintha életük függött volna álláspontjuk érvényesítésétől.

Kicsit ezt csodálta benne a hasonló alkutú, temperamentumú másik színészóriás: Kiss Ferenc.

1945-öt követő börtönbüntetése, majd szilenciuma után Kecskeméten rendezhették meg első önálló estjét. 1962. február 7-én, a Piarista Gimnázium dísztermében nemcsak a közönségnek, saját magának is bizonyítani akart. Az akkor éppen hetven éves művész szerette pályáját, szerette a közönséget, szerette ezt a várost. „Kecskemét, régi-régi emlékek helye! Cserebogár, sárga cserebogár” - jegyezte föl egy meghívóra.

A műsor végén hosszú-hosszú taps, de a nagy művész érezte, hogy ez már nem az igazi. Cseppnyi szomorúsággal - „az idő hogy eljár” -, a méltó utódnak kijáró tisztelettel sóhajtott: „Ez már a Ferkó világa”.

Bessenyei - ki más lehetett volna „a Ferkó” - 1964-ben örömmel vállalta, hogy közreműködik a városi Lenin emlékünnepeken. A műsorban szó sem volt persze arról, hogy „Lenin él. Lenin élni fog”. Utólag fejünkre is csaptak azért a kísértetért, hogy ezt az

alkalmat akkoriban két sikerrel játszott dráma összevetésére használtuk fel. A meghívott művészek Brecht és Németh László Galileiből adtak elő részleteket a megyei tanács nagytermében, a mai kamaraszínházban. A rendezvény előtt **Madarász László** elnökhelyettes szobájában beszélgettünk. A diktatúra akkori szelídülését kihasználva, talán túlértékelve, Bessenyei művelődéspolitikai témákról fejtette ki a hivatalos álláspontoktól meg lehetőségen eltérő véleményét. Igazát kéthetes, hathónapos, és több éves politikai viccekkel bizonyította. *(Korábban tudják, hogy baráti társaságban úgy minősítették a rendszerbíró tréfákat, hogy megnyit kapna elmondója, ha a vice bizonyos fülekbe is eljutna.)* A színész észrevette, hogy a megyei tanács egyik kedves, idősebb osztályvezetője mind riadtabban nézeget körül, egyre ijedtebben hallgatja a poénokat, legszívesebben kámforra válna. Bessenyei hirtelen fölállt, szimatolva körbesétált a szobában, egy-egy pillanatra bekukkantott az iratszekrénybe, négykézlábra ereszkedve gondosan körülnézett az asztal alatt.

Megnyugtatóan intett az óvatos főtisztviselőnek:

- Nincs itt senki. Magunk között vagyunk. - És ott folytatta, ahol néhány pillanatra abbahagyta.

Heltai Nándor

A Kecskeméti Katona József Színház ajánlata

Katona József egy életen át reménytelenül szerelmes volt Dérynébe. A problémát mi sem kerülhetjük meg. SZERÉLEM & SZERÉLEM & SZERÉLEM! *Hölgyeim és uraim, a kecskeméti Katona József Színház 109. évadján láthatják:*

Kálmán Imre: A CIRKUSZHERCEGNŐ (1926) operett - tervezett bemutató: 2004. október
Shakespeare: ROMEO ÉS JULIA (1593) tragédia - tervezett bemutató: 2004. november
A SZENTIVÁNEJI ÁLOM balett - tervezett bemutató: 2004. december
Eugène Scribe: HELYETTEM, KISIBOLYACSOROK (Arienne Lecouvreur) (1849) szerelmi melodráma - tervezett bemutató: 2005. január

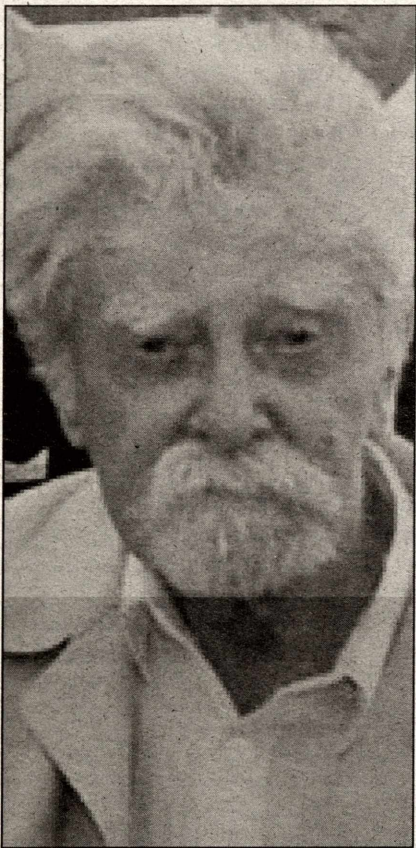
Witold Gombrowicz: YVONNE, BURGUNDI HERCEGNŐ (1933.) színmű
Tervezett bemutató: 2005. március
Beaumarchais: FIGARO HÁZASSÁGA (1784.) vígjáték - Tervezett bemutató: 2005. április
Bérleten kívül: Gyerekeknek, tanáraiknak és szüleiknek: **MÁTYÁS MESEK** - mesedarab
Felnőtteknek: Ács: **CASANOVA NUOVA** - kaland
Peter Hacks: **AMPHYTRION** - vígjáték
Sybille Berg: **HELGE ÉLETE** - szép színpadi mű
Kiss Csaba: **A DÖG** - lányregény
Calderon: **A NAGY VILÁGSZÍNHÁZ** - allegorikus színmű az oltáriszentségről
Marin Sorescu: **JÓNAS** - tragédia

BÉRLETÁRAK 6 NAGYSZÍNHÁZI ÉS 1 KAMARA/ÜZEMSZÍNHÁZI ELŐADÁSRA:

	BÉRLET	DIÁK-NYUGDÍJAS	BEMUTATÓ BÉRLET
I. HELYÁR	5.000.- Ft	4.000.- Ft	9.000.- Ft
II. HELYÁR	4.000.- Ft	3.000.- Ft	7.000.- Ft
III. HELYÁR	3.000.- Ft	2.500.- Ft	5.000.- Ft

A nyugdíjas és diákberlet vásárlásához kérjük felmutatni a nyugdíjas-, vagy diákigazolványt! Továbbra is vásárolható SZELVÉNYBÉRLET! 4.500.- Ft, ezzel 5 nagyszínházi + 1 kamara- vagy üzemszínházi előadásunkra tetszőleges, egyeztetett időpontban jöhetnek nézőink! A bérletek megvásárolhatók a SZÍNHÁZ SZERVEZÉSI- ÉS JEGYIRODÁJÁBAN: Kecskemét, Katona József tér 5. Telefon: 76/501-177, 501-170/106 Nyitvatartási idő: munkanapokon 10-18 óráig.

Baja Béla köszöntése

a szigorú, nagy formátumú, a tanulóknak sokat adó pedagógus: a Rettenetes Ivánként becézett *Hajnóczy Iván* igazgató büntetései.

Két nappal a sikeres érettségi után már állásban volt a kecskeméti Leszámlító és Pénzváltó Banknál, ahol jó légkörben, magas színvonalon folyt a munka.

A Felsőkereskedelmi Iskola életre szóló igényességgel, munkaszeretettel indította el. Osztálytársai-val 3-4 találkoztartottak, az utolsót tizenöt éve.

Ma már a harmincvalahány főnyi osztályból egyedül Béla bácsi van közöttünk, tavaly búcsúztunk T. Nagy Antaltól, aki banktisztviselő, m. kir. honvédtiszt, végül pedig a református egyház pénzügyi vezetője volt.

Baja Béla rajztehetsége már elemista korában megnyilvánult. Később is sokat alkotott, gyönyörű táj-, város-, aktképei, csendéletei színvilága, formagazdagsága, néhol akadémikus pontossága lebilincselő hatást tesznek a műveit megtekintőkre.

1970-ben kezdte el a könyvek-könyve, a Biblia kódex formában történő megrajzolását. A Károli fordítást középkori kódexek betűivel írta le, az iniciálékba bibliai történeteket (pl. betlehemi jászol, keresztrefeszítés, mennybemene-tel) rajzolt. Az Újszövetség teljesen elkészült, a jóval hosszabb Ószövetségből mintegy 600 oldal. Az Újszövetséget a Print 2000 műves kiadásában vehetjük kézbe.

Mindenképp fontos, érdekes és büszkeség lenne a város számára a 90 felé közeledő Baja Béla életműkiállítása.

Károlyfalvi József

Kedves ünnepség keretében vette át a 70 éve, 1934-ben érettségizett Baja Béla festőművész a jogutód intézmény, a Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola évzáróján jubileumi „rubin” érettségi oklevelét dr. Kecskésné Dudás Erzsébet igazgatónőtől.

A hét évtized elképesztő távlatnak tűnik, különösen úgy, hogy rendkívül tartalmas életút áll Baja Béla mögött. Béla bácsi még élénken emlékezik a hajdani „kerista” életre a Petőfi utcai iskolában: a diákcsernyőkre, a WC-ben elkövetett tiltott dohányzás élményére, majd

A Teleki szobor ügye

Igazán nincs kedvem történetpolitikai polémikához, de a néhai kormányfő és főcserkész szobra kapcsán kifejtett elmarasztaló álláspontjukhoz néhány ellenérvet szeretnék hozzáfűzni.

Gróf Teleki Pál kiemelkedő földrajztudós, főcserkész két ízben volt hazánk kormányfője. Első alkalommal 1920-21-ben, mikor Trianon és a forradalmak káros hatásait kellett mérsékelnie, konszolidálni az országot. A sokk utáni talpraállás nehezen megindult. Itt a támadási pont a Numerus Clausus törvény elfogadása. E törvény a megcsontított ország rendkívül mértékben korlátozott egyetemi kapacitását szándékozott arányosítani a nemzetiségek statisztikai arányai alapján, anélkül, hogy szövegében bármely hazai etnikai csoport említve lett volna. A törvény az adott lehetőségek között egy kompromisszum volt a teljesen liberális álláspont és a radikális különítményes törekvések között, akiket Teleki személyes irányításával szorított vissza (Britannia szálló, Ehmann telep) ezért a hazai zsidóság hála is lehetne neki. A törvényt egyébként Randolph Braham szerint sem tartották be.

Zárójelben azért meg lehet jegyezni, hogy a hazai egyetemeken nevelt nemzetiségi értelmiség egy része adott pillanatokban szembefordult Magyarországgal. Az 1918 őszén az elszakadást meghirdető román, szlovák politikusként mind magyar jogi karok képezték, 1914-ben a miniszterelnökség román referense egy olyan fiatalember volt aki tudatosan nem fordította le és közölte a romániai sajtó már-már háborús magyarellenes hisztériakeltését.

Nem tekinthető egységes csoportnak a századelő magyarországi zsidósága sem, ahol Tisza István meglátása szerint a legkülönbözőbb irányzatokkal találkoztunk a magyar elkötelezettségű értelmiségtől kezdve az ateistán keresztül a vallási fanatikusig. Belső ellentéteiket jelzi, hogy például 1918 nyarán maga Farkas (Wolfner) Pál lapszerkesztő, a Nemzeti Munkapárt képviselője követelte a parlamentben a gátlástalanul üzletelők, árdágítók Galiciába történő visszatoloncolását. 1920-ban a magyar zsidó hitközségek elhatárolódtak a forradalmak negatív szereplőitől: az ország területét 1918 őszén naiv módon a hódítóknak átengedő polgári radikális, szabadkőműves politikusoktól, vagy az 1919 tavaszán tevékenykedő vörösterroristáktól.

Ismételten, a vitatható törvény redkivül felkavart viszonyok után és beszűkült lehetőségek között született mint kompromisszum, szerencsére 1928-ban megszűntették.

Teleki Pál második miniszterelnöksége (1939-41) sikerekkel, de a baljós sors előérzetével indult. Az ország gazdasága fellendült, szociálpolitikai reformok: Országos Nép és Családvédelmi Alap, Kishaszonbérleti Törvény születtek. Visszatért az országhoz Kárpátalja és Észak-Erdély. Ugyan igaz, hogy Magyarország csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez, de mit tehetett volna Németországra a Szovjetunió és a náci indíttatású román és szlovák új kisantant fenyegetésében? Éppen ezért kötött Teleki örökbarátság egyezményt Jugoszláviával, a további fejlemények már nem tőle függtek.

Az erre a periódusra eső újabb támadási pont a második zsidótörvény 1939 májusi elfogadása. Itt is az erőviszonyok kompromisszumáról van szó. A szociális feszültségeket meglovasító nyilas pártok és Németország nyomásától nem lehet eltekinteni. A törvény talán mintegy 50 000 munkavállalót érintett, de sok zsidó értelmiségi: Kertész Erzsébet, Myrna Grant

utólagosan műveikben arra utaltak, hogy meg tudták tartani értelmiségi egzisztenciájukat a törvény ellenére.

Babits Mihály 1940 című versében írta „Hazám a szabadság tornya lett”. Teleki miniszterelnökségét azzal kezdte, hogy lecsapott a szélsőjobboldalra, védte az alkotmányosságot, emberi szabadságot. Az 1940 májusi Hősök Napján a Honvédelmi Minisztérium tisztí küldöttséggel tisztelgett a Dohány utcában a Hősök Templomában az első világháború zsidó hősei emléke előtt. Az 1939 őszén az országba bemenekült 140 000 lengyel tizede zsidó volt, és mint Wisniewski lengyel követ nemrégiben nyilatkozta: életüket a magyar kormánynak köszönhetik. Ezért érzek publicisztikai alantasságnak több olyan, tavasszal megjelent cikket, melyek az 1941 tavaszán lezárult pályájú miniszterelnököt a holokauszttal hozták összefüggésbe. Szobra - bár a várban illett volna elhelyezni - méltó helyet kapott a Balaton partján.

Nagy Imre unokájának is címezhetném e történetpolitikai szempontokat, aki a Népszabadság valamelyik májusi számában elborzasztónak ítélte, hogy Boross Péter - szerintem bölcs módon - az ő nagyapjához hasonlóan bizonyos kérdésekben ellentmondásos, ugyanakkor végkifejletében nagy magyar politikusnak minősítette Teleki Pált.

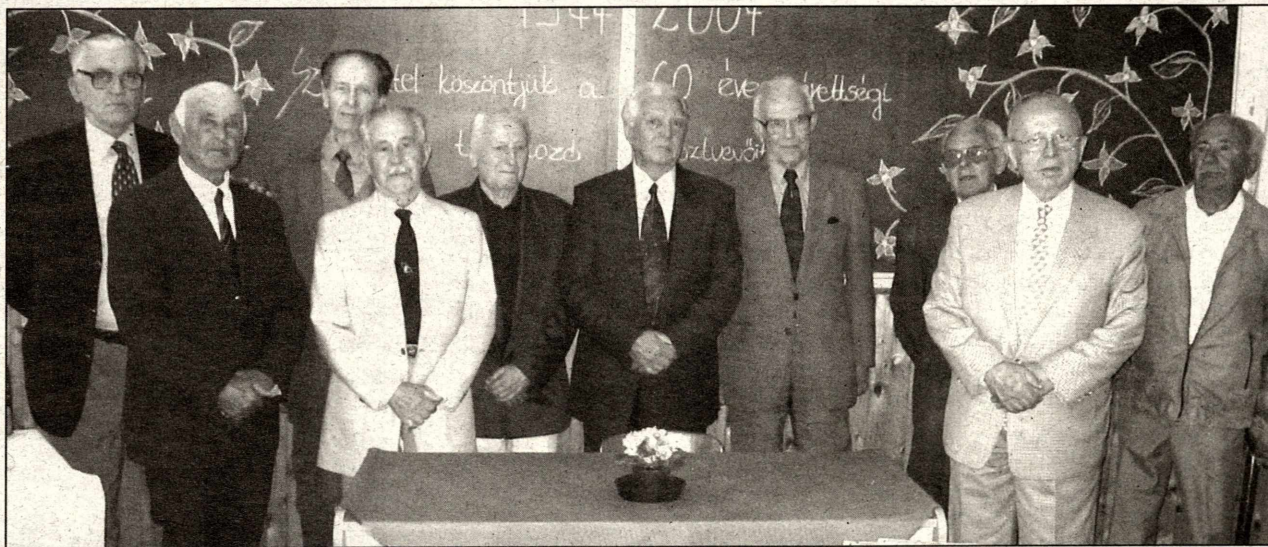
Ha még el is tekinthetünk az orosz bulvársajtó a cári család kiirtására vonatkozó bizonyíthatatlan pletykáitól, Nagy Imre átélte a moszkvai magyar kommunista mozgalom súlyos megrikítását a 30-as évek végén, 1945-ben (utódjánál Rajknál mindenképpen humanusabb) belügyminiszterként részese volt a magyarországi svábság kollektív büntetést jelentő 1945 őszi választási jogai korlátozásának, majd pár hónappal később mintegy 125 000 fő kitelepítésének. Őt azonban az 1953-as új szakasz, majd a forradalom mártír miniszterelnökeként becsüljük, hiszen érdemei messze túlhaladják más vitatható tetteit. Szerintem Telekit is így kellene vizsgálni, mint Antall József 1991-ben nyilatkozta, veszélyes Teleki, de mások életművéből egyoldalúan részeket kiemelni. Teleki nemzetpolitikai célja az 1941-es határok között alkotmányos konzervatív reformpolitikát folytató Magyarországra, Nagy Imrére pedig egy „harmadik utas” demokratikus szocializmus volt. Külső okok miatt egyikük céljai sem érvényesülhettek.

Érdekes módon lehet hazánkban szobra Churchill brit miniszterelnöknek, akinek bombázói 1944 tavaszán tízezrek, katonák, civilek, köztük zsidók életét oltották ki, vagy Stefanik csehszlovák tábornoknak, akinek 1919 tavaszán hazánkat támadó légiói elfogott vöröskatonákat öltek meg, akik között zsidók is voltak. Telekinek, aki az emberi életet védte, nem lehet?

Melyik országban működik ilyen hiperkritizmus a saját múlt iránt? Az USA-ban a háború alatt korlátozták az állampolgár japánok jogait, Franciaország véres gyarmati háborúkat vívott számtalan civil áldozattal, Törökországban százezrek estek áldozatul a török-görög-kurd örmény harcoknak. (Leginkább az utóbbiak.) Mégis senki nem kérdőjelezi meg Rooseveltt, De Gaulle, Musztafa Kemál szobrát és méltó kultuszát. Ezenkívül el lehet gondolkodni Ujlaky István öletén, miért nem lehetne szintetikus felfogni kényszerpályára került múlt századi történelmünket és az eltérő ideológiájú rendszerekben az esetlegesen jó szakpolitikai eredményeket. súlyuknak, lehetőségeiknek megfelelően értékelni.

Károlyfalvi József

Öregdiákok - szövetségben

Kevés iskolában működik olyan élénk öregdiák-tevékenység mint a Kecskemét Th. jogú város Felsőkereskedelmi Iskolája jogutódjaként működő Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskolában. Persze az is igaz, hogy ez azért lehet így, mert intézményünk lassan a 100. születésnapja felé közeledik. Ismeretes, hogy az 1933-ban alakult Végzett Diákok Szövetsége 1949-ig működhetett, majd 1990-ben a rendszerváltással születhetett újjá. Ujjászervező vezetői: Fehér Sándor, Bóna Lajos, Dóry József, Dudás Ede Balásfalvi Kiss László és mások ma már nincsenek közöttünk. Mégis folyamatosan évről-évre megtörténnek, mindig kedves és felemelő események a közelebbi-távolabbi múltban végzett osztályok jubileumi találkozói. Az iskolai hagyományok szempontjából talán az utóbbiak érdekesebbnek tűnnek. Az iskolavezetés ezen alkalmakkor ünnepélyes formában, a tanulóifjúság közreműködésével köszönti az öregdiákokat.

Idén az 1944-ben érettségizett a-b osztályok évfolyamszerű formában megoldott találkozója került sor. Előbb az Ókollégiumban, mint eredeti helyszínen találkoztak, majd átjöttek az intézmény mai épületébe. Itt dr. Kecskésné Dudás Erzsébet igazgatónő köszöntötte őket, és jubileumi „gyémánt” érettségi oklevelet adott át nekik, majd a mai tanulóifjúság vi-

rággal kedveskedett, Varga Márta 9. osztályos tanuló előadásában elhangzott Mécs László Érettségi találkozó című 1943-ban Kassán született verse, ezenkívül a jelenlevők iskolatörténeti könyvet kaptak ajándékba és megtekintették az iskolatörténetet és a névadó polgármester életét bemutató kiállítást az iskola könyvtárában. Sajnos kevesen tudtak megjelenni: Gesztesi Pál, Dudás Károly, Bíró Pál, Kemény Lajos, Patik István, Prohászka Gyula, Verbóczy István, Herpai László, Kalmár László és Gracza Dénes, Csoltkó Endre, Farkas Sándor, Endrefi József, Rozsnyai Simon csak lélekben tudtak jelen lenni, üdvözlő gondolatokat küldtek.

Érdekes pályát futott be osztálytársuk Sandberg Gusztáv, aki Izraelbe kerülve fontos tisztségeket töltött be, így a Leumi-bank vezető tisztségét is. Bár ő időnként hazánkba látogat, most nem lehetett jelen. Kedves epizód ilyen találkozók alkalmából, hogy a résztvevők úgy is mélyíthetik az emlékeztést, hogy személyesen, vagy telefonkapcsolat révén idézik fel a múltat a már akkor is tanító Dubecz József tanár úrral és Kiss István tanár úr özvegyével. Az évzárón köszöntöttük az 1949-ben érettségizett osztályokat is. Név szerint Tóth Sándor, Kotvics János, Bíró Sándor, Varga Gergely, Kurucz János, Nagy József, Tóth Dezső, Prókai László, Vörös Tibor, Péter Ferenc, Ajtony

Gyula, Lippai László, Hajma János, Herzberger Ádám. Az évzáró alkalmából vehette át az 1934-ben érettségizett Baja Béla festőművész jubileumi „rubin” érettségi emléklapját.

Sajnos szomorú eseményről is meg kell emlékezni: 92 éves korában elhunyt Horváth István, aki életréhvója volt az „Amit ifjúkorunkban vetettünk...” iskolai alapítványnak. Temetésén v. lovag Gyenes Sándor kerista és tisztvárs megható beszéddel köszönt el tőle. Az iskola értékeit, munkaszeretét igazolja öregdiákjaink részvétele a város szellemi, művészi, gazdasági életében, pedig már nem a legfiatalabb generációhoz tartoznak. Elismeréssel, büszkeséggel gondolhatunk Polyák Péter városi kitüntetésére, Beke József új irodalomtörténeti műve bemutatására Dorogi Károly, v. lovag Gyenes Sándor előadásaira, írásaira. Természetesen a volt tanulók nem kizárólag városunk életét gazdagítják, hanem másutt is öregbítk iskolánk hagyományait, dicsőségét. Működésük, eredményeik megismertetését szolgálja honlapunk új rovata, mely dr. Károlyfalvi József és Tóth Nándor szerkesztésében más intézmények honlapjaihoz hasonlóan bemutatja a nemzetközileg, országosan, a megyében és városunkban ismert és elismert, lezárult pályájú és ma is élő volt keristákat.

Holló Beatrix - Rác Renáta

Csak röviden!

Újságíró-életem emlékezetes időszakának tartom azt a néhány évet, amikor kiváló tollú kollégámmal, Rapi Miklóssal dolgoztam együtt. Fegyelmezett, pontos, nagy tudású ember volt. Memóriájáról, tájékozottságáról legendák keringtek, és verhetetlen volt, ha eseményről tudósított: egyetlen főlősleges jelző, kötőszó, de még írásjel sem maradt rövid - minden esetben rövid! - írásában. Sajnos, már nincs közöttünk. Gyakran mondta, hogy az olvasó nem cikornyás mondatokra kíváncsi, hanem a lényegre, aminek minden esetben pontosnak, tárgy-szerűnek kell lennie, és objektívnek, hiszen az „kijár” az olvasónak.

Miklós szerette az angol irodalmat, a klasszikus szépprózát. Egyik kedvence Sommerset Maugham volt. - Tömören ír - mondogatta, - hús-vér emberekről, és néhány rövid mondattal egész életutakat képes megrajzolni...

Az elmúlt napokban Ausztráliába, Sydneybe szakadt barátaimtól egy magyarmelvű újságot kaptam. A lapban egy újságíróiskoláról szóló tudósítást is találtam. Az idén hat kezdő zsumalisztát bocsátottak útnak, olyan fiatalokat, akik az angolon kívül még egy nyelvet bírnak anyanyelvi szinten. És az egyik leányzó magyar! A lapban ő írta az iskola záróvizsgájáról szóló tudósítást. Mint olvasom, az idén is emlékeztek az általuk nagyra becsült íróra, Maughamra, aki néhány alkalommal mesterkurzust tartott az ausztrál újságíróknak, a célratoró, pontos fogalmazásra sarkallva őket. Utolsó tanfolyamán - írja a magyar leány, - felmutatott egy arany tizedolláros, jutalomként kínálva annak, aki bármilyen műfajban a legrövidebben fog össze három témát: a klérust, az arisztokráciát, a szexet, - és nem fejezi be a történetet.

A franciául - is - beszélő fiúé lett az aranypenz, egyetlen mondatért: Jézusmária! - szólt a grófnő, - teherben vagyok, ugyan kitől?

-8-

Kinyílt a „kiskapu a Művészethez“

A Kecskeméti Evangélikus Gyülekezet ifjúsági terme először akkor alakult galériává, amikor a nyáron, a Kecskeméti Fiatal Alkotók Klubja kiállítást rendezett a helyiségben. Az 2003 augusztusában dr. Harmati Béla püspök úr által felszentelt épület az Arany János utcában a sokcélú felhasználás reményében lett kialakítva, és a ház gazdái mind jobban felfedezik és használják is ezeket a lehetőségeket.

A „Kiskapu a Művészethez” kiállítás a címében hordozta a lehetőséget, hogy akár a istentiszteletről kijövet

is lehet közelíteni a képzőművészeti, irodalmi alkotásokhoz.

Kis János lelkes köszöntőjében külön hangsúlyozta a keresztény értékek művészi megjelenítésének fontosságát. Papp Ferenc, az alkotókör vezetője a kiállítás megnyitóját éppen ezért kezdte Pilinszky János és Antalffy István verseinek elmondásával. A négy bemutatkozó alkotó eltérő megközelítéssel, látásmóddal valószínűleg meg a vallási témákat. Márki Nóra Jázmin szinte akadémikus pontossággal kidolgozott képekkel szerepelt az anyag témakörében, Szalai Sándor a Piarista Gimnázium

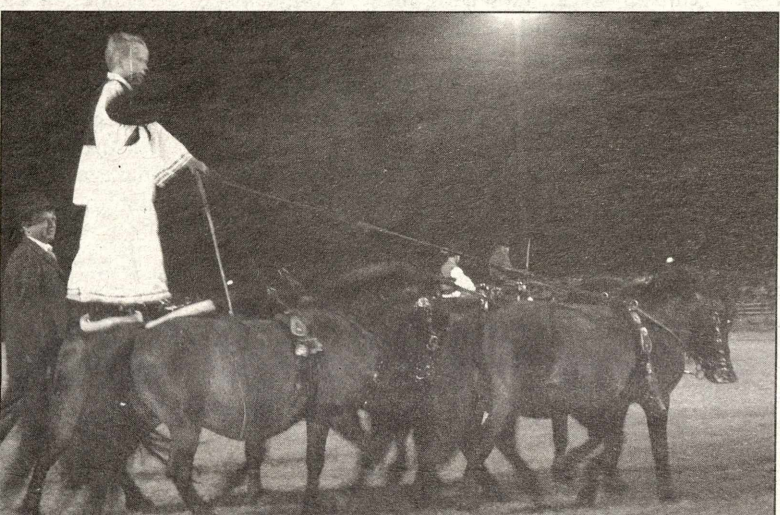
tanára kissé expresszív képein a krisztusi áldozat, valamint a magyar értékek képi megjelenítése lebilincselő. A munkácsi származású művész-tanár, Kabácsi József művein a Kárpátok világa jelenik meg, szenvedő krisztus-képe mély gondolatokat indít el. A fiatal Tóth-Baranyi Csaba női portréit, színvilága a hatvanas éveket idézik.

Reméljük, hogy ez a „kiskapu” tágabba nyílik, és további kiállításokat rendeznek új és ismert alkotók műveiből. A tárlaton most is szívesen látták az utcáról „betérő” érdeklődőket is.

K.J.

Nagy siker volt a négyesfogathajtó világbajnokság

Minden szempontból sikerrel zárult a Kecskeméten rendezett XVII. Négyesfogathajtó Világbajnokság. Kitűnő volt a szervezés, hihetetlenül rendezett a versenyek helyszíne és környéke, de ami a legfontosabb: nyertünk! A Dobrovitz József, Kecskeméti László, Lázár Zoltán hármas csapatban a dobogó legmagasabb fokára állhatott, a nemrégiben még kettesfogatot - szintén - világszínvonalon hajtó Lázár Zoltán fantasztikus teljesítménnyel egyéniben ezüstérmet szerzett.

Nem mellesleg: remek teljesítményt nyújtott a közönség is. Minden nap zsűfólásig megteltek a lelátók, a maratonhajítás idején egy gombostűt sem lehetett volna leejteni a szabadidőparkban. Óriási lelkesedéssel buzdították a nézők a magyar, de sportszerűen a rivális versenyzőket is. S persze, ne feledkezzünk meg a négylábú főszereplőkről sem: szépek voltak, okosak, láthatóan megbecsült, igazi küzdőtársak.

Volt néhány drámai pillanat is. Aki látta, biztosan nem egyhamar felejtí el, amikor a maratonhajításban az addig legjobb idővel vezető Bozsik József az utolsó akadálynál rosszul kanyarodott, jobb hátsó lova odaszorult a palánkhöz, majd lassan, de visszafoghatatlanul kidőlt a többi mellől. Szerencsére nem sérült meg súlyosan, de a veterán magyar versenyzőt, aki hazai pályán szeretett volna még bizonyítani, saj-

nos, kizárták... A pályaeépítők egyébként igen nehéz akadályokat fundáltak ki, ezen az utolsón több versenyző is elvérzett vagy sok hibapontot begyűjtött. Mint a magyar Juhász László, akit kizártak, vagy az első nap után második helyen álló amerikai Chester Weber, aki végül tizenhatodikként végzett az összesített versenyben.

A legizgalmasabb kétségtelenül az utolsó nap, az akadályhajítás volt. Ekkor már sejtettük: meglesz talán az arany is... Meglett, köszönhetően Kecskeméti, de főleg Lázár bravúros hajtásának. Meg annak, hogy a sportág jelenlegi legjobbjának, a háromszoros világbajnok holland Ysbrand Chardon-nak rossz napja volt, három hibát is vétett. Így egyéniben csak harmadik lett a német Michael Freund és Lázár Zoltán mögött.

1978-ban, amikor először rendeztek Kecskeméten négyesfogathajtó világbajnokságot, a magyarok taroltak a honi pályán. Bárdos György aranyat, Fülöp Sándor ezüstöt, Muity Ferenc bronzérmet nyert, és magyarok győztek csapatban is. Huszonhat évvel később Fintha Gábor csapatkapitány, reálsan nézve a helyzetet, nem remélt olyan jó eredményt, mint amit végül is elértek hajtóink. Csapatban utoljára 1984-ben, Szilvásváradon nyert Magyarország aranyérmet. Egyéniben szintén. Egyéni második helyezésnek utoljára Bozsik József örülhetett 1990-ben Stockholmban, és övé az (eddig) utolsó

világbajnoki magyar bronzérem is, amit 1996-ban, Waregem-ben szerzett. Az 1978-as győztesek természetesen itt voltak Kecskeméten. Fülöp Sándor nézőként, Muity Ferenc pályaeépítőként, Bárdos György edzőként: ezen a világbajnokságon már a kisebbik fia, Attila indult.

Nagyon drukoltam a magyaroknak, de megvallom, szorítottam egy külföldiért is. Az angol Karen Bassett volt az egyetlen nő a mezőnyben. Szakértő vélemények szerint elegánsan, könnyedén, biztos kézzel irányította lovait. Tizenharmadik helyen végzett a több mint ötven fogat között, nem rossz eredmény egy nem kifejezetten női alkatot és kacsót igénylő sportágban. Különben, hogy női kacsóval is lehet a valódi lóerőket uralni, azt egy magyar hölgy, Szabó Erika már bebizonyította kettesfogathajtásban.

A világversenynél volt egy nem mellékes hozadéka is Kecskemét számára. A sporteseményre ide látogatók harminc százaléka volt külföldi, háromezren szálltak meg a városban, átlagosan négy éjszakát töltve itt. Jól jönne a helyi idegenforgalomnak egy-egy ilyen verseny minden évben. Úgy tűnik, el is bírnak ennyi látogatót, nem lett közlekedési zűrzavar, elviselhetetlen tömegnyomor sehol. Kellemes volt a verseny idején esténként a belvárosban sétálni, látni a nyüzsgő életet, meg azt, hogy jól érzik magukat a vendégek nálunk. Szép volt ez a néhány nap.

-magyar-

Emberek és fák

A 2003-as esztendő nem csak az emberek - a fák számára is elviselhetetlen volt. A meteorológusok szerint az elmúlt száz év legmelegebb esztendeje; s emellé - hab a tortán - a legszárazabb évek egyike.

Sok fa nem élte túl. Kiszáradt, elpusztult fák a Vadsparkban, a Csokor utcán, az ÁNTSZ kertjében, az István király körúton, s mindenütt, szerte Kecskeméten. Ki kellene vágni őket, mielőtt egy viharban kidőlve agyoncsapnának valakit. És újakat ültetni helyettük! S ha legközelebb forró és száraz év lesz, kicsit több fűradtságot és pénzt áldozva kellene majd öntözni őket. Elvégre szövetségeseink, barátaink: megkötik a port, a széndioxidot. Oxigént és árnyékot adnak. És nem ők akartak itt lenni. Ezen a tájon valaha tölgyes ligeterdők, borókások voltak. Az ember hozta ide a hűvös nyarat kedvelő nyírfát, az enyhe telet kívánó platánt, a vízigényes nyárfát, a hegylakó fenyőt, az amerikai akácot.

Felelőséggel tartozunk értük!

* Már napokkal ezelőtt leírtam a fenti sorokat, de még nem adtam oda a szerkesztőnek, amikor július 27-én délelőtt, 10 óra körül - hűsítő eső után, szemerkélő eső közepette, két munkás slaggal locsolta a Szent István szobor körüli virágokat. Lám-lám, csak halad előre a világ! Már ha előre haladásnak tekinthetjük az ököbunkó érzéketlenség és neofita túlgondoskodás közötti ésszerűtlen hintát. Vagy mégse tekintsük annak?

-y-n

2006-ban: újra, ugyanitt

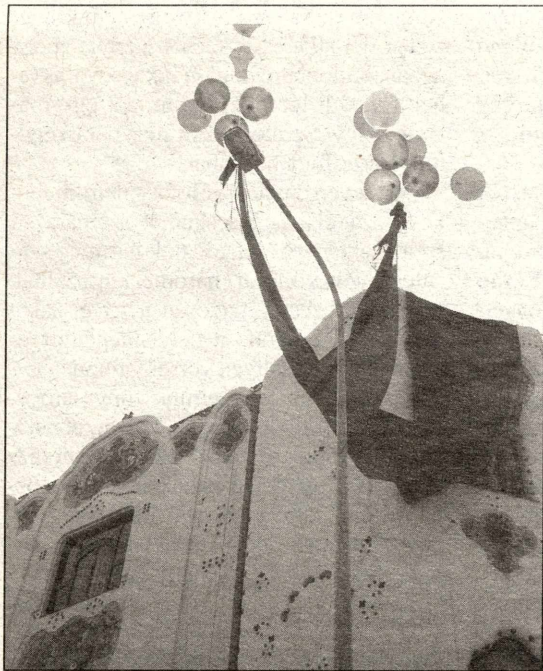

Huszonnégy országból ezeröttszáz gyerek - minden ediginél több részvevője volt a nyolcadik Európa Jövője Gyermektalálkozónak. A rendezvény idején különlegességének is mondhatjuk, hogy már mint uniós tagország rendeztük, ugyanakkor túlnőtt Európán a fesztivál, hiszen Japánból, Izraelből és Dél-Koreából is érkeztek vendégek.

Legközelebb 2006-ban találkozunk nálunk a gyerekek,

2008-ban pedig tizedik születésnapját ünnepli a fesztivál. Az önkormányzat eddig is támogatta a rendezvényt. Szeptemberi ülésén a közgyűlés ismét megszavazta, hogy a város együttműködési szerződést kössön az egyesülettel. Ennek megfelelően 2006-2007-ben évente 25 millió forinttal, 2008-2009-ben évi 30 millió forinttal segíti a gyermektalálkozó megrendezését, illetve a köztes években a kecskeméti gyerekek utazását.

II. Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennálé

A megújult Cifrapalota állandó kiállításai mellett jövőre megrendezik a II. Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennálét, amelynek szervezése most a legnagyobb feladat a Kecskeméti Képtár vezetője, ifj. Gyergyádesz László számára. A művek beadásának határideje 2005 február eleje. Bővebb felvilágosítást az országos rendezvényről az intézmény munkatársai adnak.

„A létrontás erői”

„A történeti városrészek lehatárolásának van egy olyan nézőpontja is, amelyet leginkább időtlen szó játékkal tudnék érzékeltetni - előre is elnézést kérve -, amely mégis a helyzet véres valóságára utal: a történeti városrész ott ér véget, ahol szétverjük, vagy - bűnösök közt cinkos, aki néma - ahol engedjük, hogy szétverjék. Hadd idézzem Máté Zsoltot, miszerint - „...sohasem a történeti érték avul el erkölcsileg, hanem a mindenkori jelen erkölce romlik meg, ha múltját kívánja eltörölni.”

Olyan helyzetre gondolok, mint a kecskeméti Malom pláza ügye. Eltekintve az eljárási rend durva megsértésétől, olyan jelenségről van szó, amellyel szemben vagy a lehető legerősebben lépünk fel, vagy az ilyen konferenciák témája oka fogyottá válik. Ilyen akció nemcsak annyi helyet foglal el egy vitán felül történeti városrészben, amennyit, hanem - forgalmi, parkolási stb. vonzatai miatt - legalább háromszor akkora. És mindenki tudja, hogy ez a homoki-dombi városrész lassú, de biztos halálát is elindítja, - nem beszélve a Főter ma még eleven életéről, amit a pláza, mint valami parazita szörnyeteg, magába fog szívni. És erre nem mentség az, hogy hasonló barbár beavatkozások sorában nem ez az első. De ilyen kezdeményezésre Európában már csak nálunk kerülhet sor, úgy látszik, hogy megint utolsó csatlósok akarunk lenni egy eleve vesztesre álló, öngyilkos csatában. Ha ez megvalósul, akkor volt egy hungarikumunk és most lesz egy multinacionalikumunk.

Könnyű elképzelni, hogy ezek után mi vár a többi történeti városunkra. A történeti városrészek lehatárolásának ezek után fontos stratégiai szerepe lesz abban, hogy a terrorista lelkiületű beruházó biztos célpont-ra találjon: hol kell időzített bombáját elhelyeznie... A fizikai romlás túl a szellemi következményeket is előre lehet látni. Mert aki azt hiszi, hogy az a valóság, ami a valóságshow-ban van, és az az érték, amit a plázában meg lehet venni, azon beteljesedik a keleti mondás: amit eszel, azzá leszel.

Hamvas Béla erre mondaná, hogy ez a létrontás tipikus esete, - én viszont hazaárusulásnak tartom. Mert az érintettek ennek az egyébként is megcsönkített nemzetnek most már a belső szerveit kezdik ki. A történeti városrész addig tart, amíg tartani tudjuk a létrontás erőivel szemben.”

(Részlet Meggyesi Tamásnak, a budapesti műszaki egyetem professzorának előadásából, amely a XXII. Országos Műemléki Konferencián hangzott el Sopronban.)

LESZ A MAGYAR FOTOGRÁFIÁNAK NAPJA!

A Kecskeméti Fotókörről

A Kecskeméti Fotóklub elődje 1939-ben alakult, a történelmi viharok után 1959-ben újjászerveződött. A következő évben a Klub rendezte az „Európai Fotószalonok Kiállítását” Kecskeméten. A Klub tagjai fennállásuk óta több száz kiállításon szerepeltek alkotásaikkal, a zsűri elismerését elnyerve. Vincze János vezetése alatt 1988-ban elnyertük a „Kiváló Egyesület” címet. Időközben a magyarországi amatőr fotográfia helyzete gyökeresen megváltozott, a klubok elvesztették tagjaikat a fotográfia „üzletté” válásával. Vincze János 1999-ben bekövetkezett halála után a Fotókör átalakult. Az idősebbek elmaradoztak, és fiatalok csatlakoztak hozzá. Ez a megfiatalodott csoport új célokat keresve talált rá a történeti eljárásokra. 2000. nyarától minden évben megrendezzük az egy hetes Bugaci Kontakt Fotográfiai Tábor, amely 2003 óta nyitott.

Az alkotótábor célja a mindennapok számára feledésbe merült archaikus technikák felelevenítése, és átmentése a jelenbe. Fontosnak tartjuk, hogy a digitális fotográfia térhódítása mellett tovább éljenek a fotográfia kezdetének eljárásai. (Camera obscura, sópapír, cianotípiák, olajnyomat, szénnymat, argentotípiák, stb.) További célunk bemutatni az eltűnőben lévő bugaci tanyavilág életét, melyhez jól illeszkedik az archaikus eljárások megjelenése, képi világa. Munkánkban nagy segítség a Magyar Fotográfiai Múzeum kiadásában, Kincses Károly tollából megjelent, „Hogyan (ne) bánjunk (el) régi fényképeinkkel” című hiánypótló mű.

A tábor résztvevőinek olyan technikai háttér áll rendelkezésére, amelynek se-

gítségével a helyszínen elkészíthetik alkotásaikat (fotózástól az installálásig).

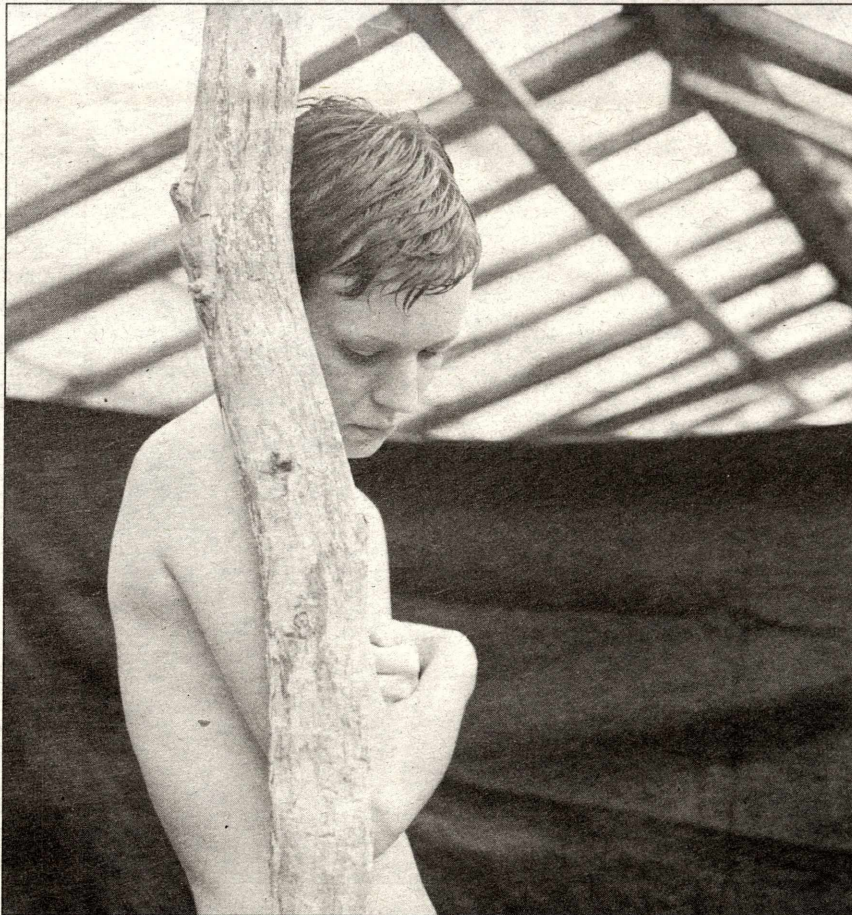
A Magyar Kultúra Napjához, a Költészet Napjához, a Magyar Sajtó Napjához és más, a kulturális életben meghonosodott jeles napokhoz hasonlóan egy új bevezetését és megünneplését kezdeményezte a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoportok Országos Szövetsége, 2003-ban első alkalommal. Javasolják a kortárs magyar fotográfiai közélet szereplőinek, az alkotócsoportoknak, a különféle szakmai, gazdasági szervezeteknek, közművelődési intézményeknek, állami szervezeteknek, a Magyar Fotográfia Napjának megünneplését.

Ez a nap, minden évben augusztus 29-e legyen, mert ezen a napon készült Magyarországon először, nyilvános rendezvényen fénykép (dagerotípiák). Minden fotótörténeti forrásmunka egybehangzóan állítja, hogy 1840. augusztus 29-én, a Magyar Tudós Társaság ülésén, Vallas Antal (1809-1869) bemutatta, miként lehet képet alkotni a fény sugarak segítségével, fényérzékeny nyersanyagon. Ehhez hasonló nyilvános esemény korábban hazánkban nem volt.

Ezért alkalmas ez a nap arra, hogy a társadalom figyelmét a fotókultúrára és egyben, a fotótörténeti értékekre irányítsák. Külön öröm, hogy Kecskeméten működik a Magyar Fotográfiai Múzeum, amely színvonalas kiállításai várja a nagyközönség „ostromát”. A MAFOSZ szívesen veszi mások csatlakozását is a nemzeti fotográfiai programhoz. A helyi kezdeményezések elküldhetők faxon:

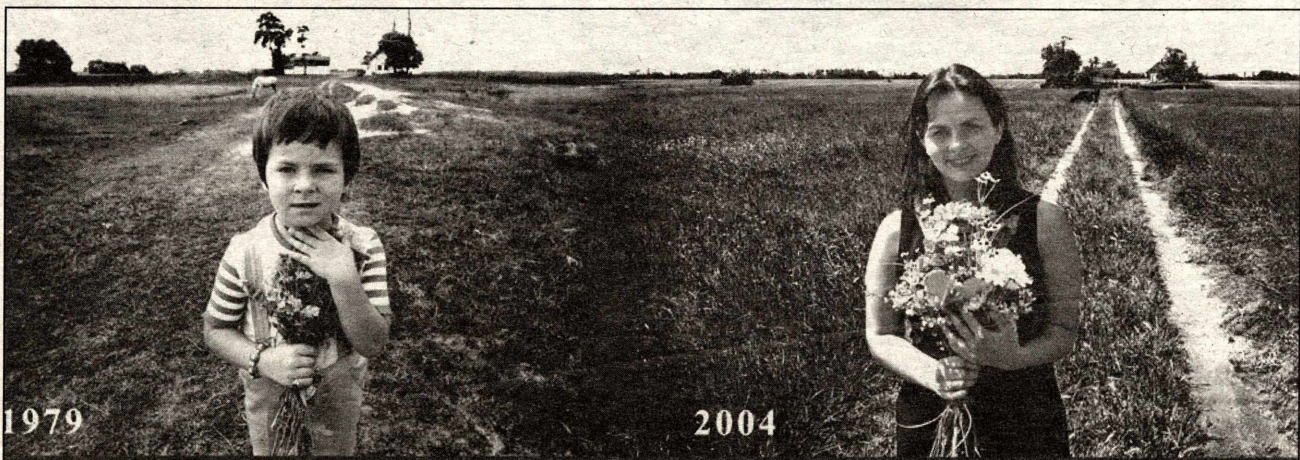
(1)225-3786; e-mailben:

gyoril@mmi.hu, vagy levélben: MAFOSZ, 1011 Budapest, Corvin tér 8.

Walter Péter fotója

Nagysiker volt: Egy marék világ

Bahget Iszkandernek ezen a nyáron nagysikerű kiállítása volt Erdei Ferenc Művelődési Központban. Egy régi képének modelljét kereste meg 34 év elmúltával, s tette a két fotót egy plakátra. Hogy a kép mit mond a szemlélőnek, az legyen mindenkinek legbensőbb ügye. De hogy remek ötlet volt az „egy marék világ” - azt nem tagadhatja senki.

A Katona könyvtár ajánlata

A hónap műalkotása: Dulity Tibor Ruhaszárítás (olajfestmény). Megtekinthető a Könyvtári Kávézóban.

A Helyismereti Gyűjtemény időszaki kiállítása: Benes József grafikái.

Szeptember 24 - október 1-ig:

A Művelődés Hete - A Tanulás Ünnepe

Egyéni tanulást segítő szolgáltatások a könyvtárban. Tanulmányi séta egyéni és csoportos érdeklődők számára.

Szeptember 25. 10-18 óráig: „Felnőttképzés itthon és Európában”. A Bács-Kiskun Megyei Európai Információs Pont által összeállított szakképzési tájékoztató anyagok bemutatása.

Roma kultúra, roma esélyek: dokumentumok és tanulást segítő szolgáltatások bemutatása.

Ládák titkai - olvasásmegértést segítő játékok. Családi játszónap. Infosuli - játékok az Infotéka-ban. Játékos ismeretterjesztő program.

A távtanulás adatbázisai. Tanulás az Internet segítségével. Űzen az ősz - Meseidélelt a könyvtárban. Komplex játéktáborok óvodásoknak.

„Nemcsak a húszéveseké a NETvilág!” - csoportos bemutató program és egyéni tanulás.

„Azonos eséllyel!” - a fogyatékkal élők és családtagjaik megismertetése a könyvtár tanulást segítő speciális szolgáltatásaival.

Nyelvtanulás az Európa Gyűjteményben. A Katona József Megyei Könyvtár angol, német, francia gyűjteményének és a nyelvtanulást segítő elektronikus dokumentumainak bemutatása.

Szeptember 30., csütörtök 14 óra: Idősek Akadémiája. „Ahol élek, ahol lakom”. Jogi tájékoztatás a lakhatás, a lakóingatlanhoz kapcsolódó jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban - első sorban az idősebb korosztály részére.

Csodaváró

A történet legalább hat éves, s mindig akkor jut eszembe, amikor elkezdem fontolgatni, hogy itt kéne hagyni Kecskemétet. De már ez is rúgán öltik fel bennem, az ember nehezen mozdul, amikor közelebb van a hatvanhoz, mint az ötvenhez.

Az öreg plébános akkor éppen a nyolcvanadik évét töltötte - nem tudom, él-e még. Egy közös ismerősünkkel találkoztunk, róla viszont tudom, hogy egy súlyos betegséget követően két éve visszatért tereműjéhez. Velem egy évben született, halálát több mint tíz évre előre megjósolta, pedig akkor még a betegségének nyoma sem volt.

A plébános úr elég messziről keveredett Kecskemétre. Még a háború után került a német-belga-holland határnál lévő Aachenbe, ott élt a hivatásának évtizedeken keresztül. Mivel azonban kutatói hajlamai is lehetnek, sokat bűvárgodott a város iratai között, és így bukkant egy nyomra, ami a Szent Koronával volt kapcsolatos. A dokumentumok szerint itt találták meg a koronát, majd elküldték a pápához, aki a mi István királyunknak adományozta.

Ezt a történetet írta meg könyvben az öreg plébános, s ki tudja, miért, Kecskeméten adta ki egy magánvállalkozó. Ebben az ügyben találkoztak akkoriban, amikor én is összefutottam vele. Akkoriban elég sötét szemüvegen át néztem a világot (nem mintha most sokkal világosabb lenne), gondoltam, ideje lenne lelépni ebből a városból, hátha másutt inkább akadna nekem való munka, mert itt teljesen reménytelen a helyzet (s az idő múltával még inkább annak tűnik).

A könyv korrektúrázása közben - mintegy pihenésként - általánosságokról beszélgettünk a plébános úrral, s véletlenül megemlítettem, hogy mehetnék van a városból. "Ne menj innen, fiam, sehová. Ez egy jó hely, egy biztonságos hely" - ennyi volt a hozzájárulása. Faggattam ugyan, hogy ezt miből gondolja, és hogy mitől jó ez a hely, de csak annyit mondott, hogy "majd meglátod".

Eddig még nem láttam meg. De nem is mentem innen sehová. Az ember sose tudja. Hátha történik valami. A csodának is kell adni egy kis lehetőséget, az ember ettől jobban érzi magát.

- att -

Nyelvtanfolyam a Dán Intézetben

Adjuk hírül a olvasóinknak, hogy dán nyelvtanfolyam és dán kultúra és társadalomismereti kurzus indult Kecskeméten.

A csoportok több szintűek: a kezdő: 2004. szeptember 6-án, a haladóbbak: szeptember 8-án kezdtek. (Aki csak e hirdetés után szánják el magukat a tanulásra, bizonyára befogadást nyerne a tanfolyamra. Mégis jobb későn, mint soha...) A haladós-beszélgető csoport szeptember 8-án tartotta első foglalkozását. 2004 őszén

valamennyi csoport részére 14 alkalommal heti két tanítási órát tervezünk, 2005 tavaszán úgyszintén.

A résztvevők meghívót kapnak a Kulturális Intézet rendezvényeire, többek között dán filmvetítésekre, előadásokra. Jelentkezni lehet a Dán Kulturális Intézetben (Kecskemét, Zimay u. 4. Tel.: 76/323-923) a tandíj hétezer Ft/félév, amit jelentkezéskor, vagy az első órán lehet befizetni.

Az órákat Anne-Marie Östergaard dán nyelvi lektor tartja, aki több éves dániai tanítási tapasztalattal rendelkezik.

Jót és jól - de kik?

Egy-egy kiadvány megjelenése általában örömdetes esemény. Az emberek többségét jó kedvre hangolja, ha hozzájuk közel álló, nekik kedves, számukra fontos ügyről, tájról, emberekről olvashat.

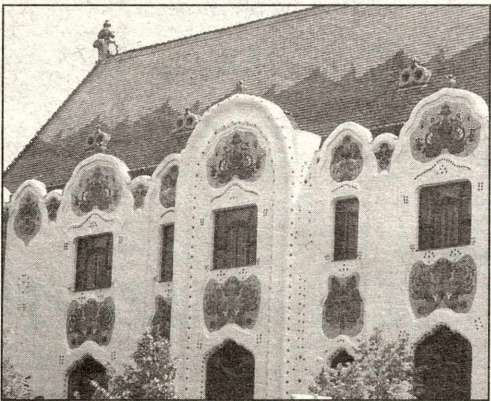
Dicséretes, hogy az utóbbi években több idegenforgalmi indítékú füzetet, ismertetőt adtak ki Kecskemétről.

Ügyesebben kell(ene) ide csalogatni az embereket, mert folytatkozik a turisták száma. Következésképp kevesebb kerül az érdekelt vállalatok, üzletek, éttermek bugyellárisába, a város kasszájába. Arról nem is szólni, hogy az a bizonyos városimázs sem fényesedik reményeink szerint. Az éppen időszerű kormányzatok, városi testületek a lehetőségeket és a bajokat egyaránt érzékelve ezért juttattak kisebb-nagyobb támogatást úgymond az idegenforgalom fellendítésére.

Nem jár ezért köszönet, mert ez a dolguk. Elismerést akkor érdemelnek, érdemelnének, ha a lehető leghatékonyabban osztanak szét az anyagiakat, megtalálnák az alkalmas embereket, és szigorú szakértelemmel megvizsgálják saját elosztási mechanizmusukat.

Nehogy a kapu nagyobb legyen a városnál, kimondom: bosszankodtam, amikor a kezembe került a Gyulán székelő regionális idegenforgalmi központ tájunkkal foglalkozó időszak kiadványa. Szép fotó mutatta be az evangélikus templomot és a megyei könyvtárat, a képaláírások szerint. Valójában a református templomot és a bajai városházát. Helyhiány miatt tekintsünk el a szöveget szeplőlő tévedésektől, badarságoktól.

Meglepő földrajzi felfedezéseket tartalmaz az Aranyhomok Szálloda Kft. vezetősége által, hétszámjegyű állami támogatással készített Kiskunsági barangolások című - egyébként számos hasznos információt is közlő - kiadványa. Nem tudtuk eddig például, hogy

„A magyarországi szecesszió leghivalkodóbb épülete” - csak úgy rohannak a turisták megnézni a Cifrapalotát, ha ilyen „szeretettel” mutatják be a (megjelent!) prospektusban...

Kalocsa és Hajós is kiskunsági település. Vagy: miért lenne kíváncsi egy turista a „magyarországi szecesszió [...] leghivalkodóbb” épületére, a Cifrapalotára?

Igazán szép küllemű a Farkas Antal, jama által tervezett, fényképeivel dúszított, a polgármesteri hivatal több tisztviselője által összeállított Kecskemét kiadvány. Tipográfiai remekműnek is mondanám a turisztikai célú kiadványt támogatásával megjelent prospektust, ha az apró betűi nem nehezítenék olvasását, ha tudnók, hogy például milyen épületeket ábrázolnak a 7. oldalon látható képek.

Mindezekre hivatkozva kérdelem tiszteltet, hogy nem volna-e célszerűbb, illőbb szakemberekre bízni az idegenforgalmi kiadványok szerkesztését, írását? Ők nem kényszerülnek arra, hogy innen-onnan összeollózott szövegeket illesszenek össze, a források megjelölése nélkül.

Ugye megrökönyödnénk, ha a pénzt adó intézmény, szervezet, a település tisztviselői saját maguktól rendelnék meg a felállítandó szobor elkészítését?

A kiadvány nem fénykép+szöveg+számítógép. Még ha ilyen egyszerűnek is látszik a „képlet”...

H. N.

Mongólia: ahol a lét a tét

2004 nyarán volt főiskolai tanárammal sikerült eljutnom egy csodálatos, még talán érintetlen Belső-ázsiai országba, Mongóliába. Évek óta tervezgettük és mostanra valósult meg álmunk. Egy olyan világba csöppentünk, ahol nem az anyagiak, hanem pusztán az életért vívott harc a tét.

Az eldugott völgyek jurtái megannyi érdekességet tartogatnak az arra tévedt utazónak. Itt sikerült megfigyelni a sokak által ismert kumisz, vagyis a „kancatejbor”, az aroi, a szárított sajt, a harhag, a kövön sült bárányhús készítését. A pusztai emberek, a pásztorok mindig szívesen fogadták a fehér bőrű, furcsa nyelvet beszélő idegeneket. Kíváncsian nézegették fényképezőgépeinket, kameráinkat. Rendkívül odaadóan pózoltak kérésünkre (bár kérésünk nélkül is). A naponta megtett

több száz kilométer utazás után fáradtan, de egyben izgatottan vártam, hol fogunk tábort verni. Általában a vándorló pásztorok jurtái közelében éjszakáztunk, ugyanis csak olyan helyre telepednek le (4-5 hétre), ahol a közelben biztos van ivóvíz. Ez a hely lehet ér, patak, vagy ásvány kút mellett.

Természetesen így volt mindenütt, ahol jártunk: a Góbi-sivatag kavicstengerén, a Hangaj-hegység fennsíkján, a Góbi-Altáj lábánál, de a főváros Ulánbátor melletti Gory Nemzeti Parkban is. Ha valaki azt gondolná ez az expedíció egy egyszerű kéjutazás volt, az nagyon téved. Ottlétünk során volt részünk szélviharban (egy sátrunk bánta), fagyban, szakadó esőben éjszakázni. De volt jégeső és természetesen 35-40 °C meleg is. Mongóliában az ember igazán a természethez kerül közel; mondhatni részévé válik. Sajnos a globális felmelegedés jeleit bőrünkön érzik a nomádok. A megszokott táborhelyek helyett újak után kell nézni, mert a patakok, folyók kiszáradt medrei jelzik számukra a változásokat. Ők tudnák igazán elmesélni, mit is jelent harmóniában élni a természettel.

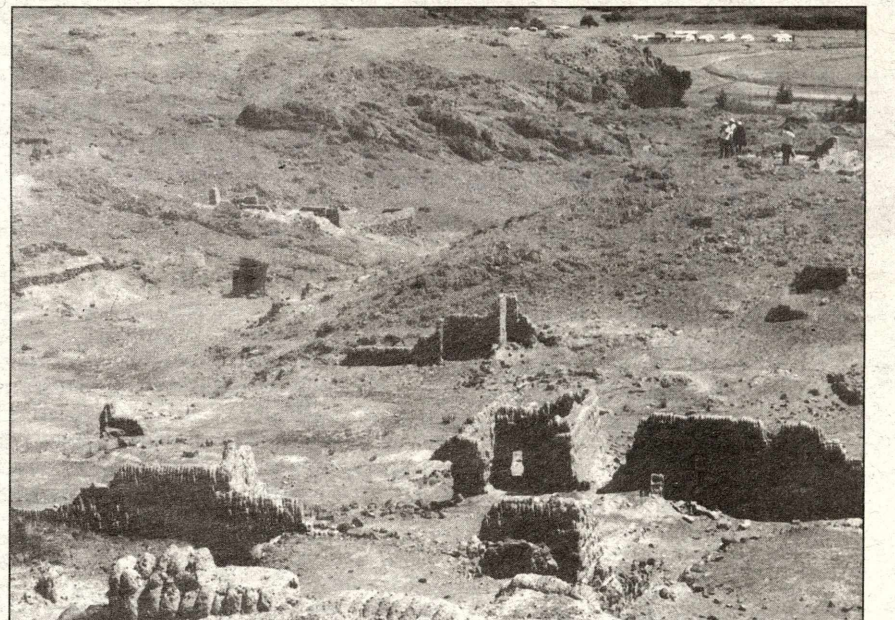
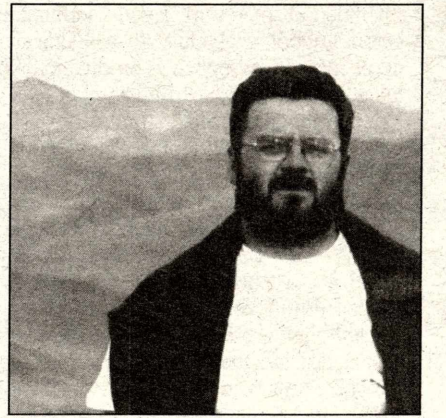
Az említett érintetlenség csak a vidékre jellemző. A főváros egy nyüzsgő-pezső, a közelgő gyors változások szelét érző nagyváros, 700 ezer lakosával (ez az összes lakosság egyharmada). A rendszerváltás már Mongóliában is megtörtént. A dél-koreai, japán tőke lassan és óvatosan áramlik az országba. A jurtanegyedeket felszámolják, a régi házak helyét újak foglalják el, erősödik az urbanizáció. A vidéki nomádok a könnyebb megélhetés reményében vándorolnak a fővárosba és hagyják el völgyeiket.

Bízom abban, hogy Mongólia hú marad régi hagyományaihoz és évek múltán az oda utazó turistának olyan élményeket ad, mint amit én kaptam. Az útifilm készül, melyet Kecskemét összes alsó és középfokú oktatási intézményének megküldünk szemléltető anyagként - ajándékba.

Akik segítették az utamat: Autóúveg Kft, Mc Donald's, Bácsvíz Rt, Gyenes Kertészet, Xtreme Sport, Fotócenter Stúdió, Kiss Fotó, Mátyás Király Általános Iskola, KTV. Köszönet érte.

Benkovics Zoltán

Mátyás Király Általános Iskola földrajztanára

PIARISTA DIÁKOK PRÁGÁBAN

A piarista gimnázium edzője, Kárász Tibor minden évben szervez külföldi utazást olyan, jó tanulmányi eredményt elért gyerekeknek, akiknek családja nem tudna egy-egy ilyen utat finanszírozni. Többször jártak már Horvátországban focitáborban, idén két szomszédos fővárosba, Prágába és Bécsbe indultak a kalandos kedvű fiatalok.

Nem könnyű egy ilyen utat megszervezni, mert alig akad, aki segítene. Miután fő támogatójuk visszalépett, tizenhat helyett csak nyolc résztvevő költségeire futotta. Majdnem meg is hiúsult az egész terv, az utolsó pillanatban, a Jóisten segítségével, szinte az égből hullott százezer forint révén sikerült elindulni - mondja Tibor. Az utazás fárasztó volt, reggeltől estig talpaltak, este pedig saját maguk főztek a szálláson, de megérté. Egyöntetűen ez volt az utazók véleménye, akik közül többen először jártak külföldön. Bécs és Prága csodálatosnak találták, de Prága mindenkinek jobban tetszett a Hradsinál és hangulatos kiskocsmáival. Rengeg videofelvételt készítettek, amelyekből „kedvesláló” filmet állítanak össze az iskola többi diákjainak.

Az utazás megvalósulásáért sokat tett a Csoma-Bau Kft, az FKTC, a Piarista Gimnázium valamint a Rausch-család. Külön köszönet illeti Molnár Csaba gépkocsivezetőt, aki nagy biztonsággal, lelkiismeretesen szállította a csapatot Kecskemét, Pozsony, Prága és Bécs között. Jövőre Kárász Tibor ismét Horvátországba, illetve európai fővárosokba szervezendő úthoz keres résztvevőket - és segítőkész szponzorokat.

Szabaduló nemzet

Minden elismerésem David Merlinié, aki egy betontömbből szabadult ki a Duna fenekén, nyolc méter mélységben. A produkcióra körülbelül akkor kezdett felkészülni, amikor Medgyessy Pétert megválasztották miniszterelnöknek, s az időtájt hajtotta végre, amikor lemondott. A két között persze semmiféle összefüggés nincs, mindenféle párhuzam erőszakoltnak tűnne. Ráadásul Merlini csupán kiszabadult, a két kormányzó párt viszont megszabadult a valamilyen oknál fogva teherre vált Medgyessytől. A jeles szabadulóművész elmondta a kissé sötétan ripoterhőlgynék, hogy most végre kipihenheti magát, de aztán megkezdte a felkészülést egy még nagyobb mutatványra, amivel - feltehetőleg - a jelenleginél is nagyobb frászt hozza a nézőközönségre, nemkülönben a saját édesanyjára és feleségére.

Távol áll tőlem, hogy fanyalogjak akár a mostani, akár a jövődi trükkökön, de Merlini helyében valami olyasmit találnék ki, ami több az egyszerű kiszabaduláshoz. Olyat, amitől egy egész ország eltájtja a száját, s a végén óriási megkönnyebbülést érez. A titok nyitja: nem kiszabadulni kell, hanem megszabadulni.

Azt kellene kitalálni például, hogy miként lehet megszabadulni a felhalmozódott adósságtól, az élőlökődő politikusoktól, önjelölt zseniktől, demagógoktól, uszítóktól, s egyáltalán, mindenféle nyugtót és tehetőtől. Ennél a produkciójánál nem Merlini bukkanna fel légszomjával küszködve a Dunából, hanem pármillió magyar. Végre az ő tüdejük is megtehetné friss levegővel, és akkor jöhet a tűzijáték, Örömdó, miegymás.

Csak aztán nehogy rövidesen kiderüljön megint: átmeneti volt az öröm. Mint ahogyan azt az egyszeri politikus is megtapasztalhatta.

Amikor befejezte földi pályafutását, a pokolra került, hiszen oly sok bűnt követett el életében. Gögös volt, hazudott, csalt, visszaélt a hatalmával, közpénzeket dárídózott, ahogy illett. De még a pokolban is szerzett némi protekciót. Egy helyes kis patás ördög vezette végig mind a hét bugyron, hogy választhasson a neki tetsző büntetések közül. Volt ott fortyogó üst, tüzes vassal sütogetés, szögekkel való szurkálás, és még ki tudja, mennyi válogatott kínzás. A legnagyobb bűnösöket maga Lucifer csócsálta szőrös pófájában. Egyszer csak egy medencéhez értek, amely (hogy finom legyen) kakival volt színtől, benne emberek álltak, nyakig, viszont kedélyesen dohányoztak. Na, mondja politikuskunk, én ezt választom, mégiscsak elviselhetőbb, mint a többi. Beállt hát közéjük, s már éppen rá akart gyújtani, amikor a gödör szélén álló, lólábú felügyelő elbódult: - Cigarettaszűnetek vége, alámerülni!

Na, ennél tartósabb megkönnyebbülésre lenne szükség, kedves Merlini.

L. A.

Adómentes jöv.

Nem tudjuk mire vélni ezt a fotót, amit a Hírös heti Sajtósátorban készített Komlós József. Miközben a polgármester méltatta Heltai Nándor legfrissebb könyvét, s szerkesztőségünket képviselő újságírók érdeklődve tanulmányozták Mórincz Zsigmond, a hajdani kecskeméti méltató írásait, egy, a sátoron kívül helyet foglaló, sörözgető úriember megpróbálta a földre helyezett szatyrot fülénél fogva magához húzni. Arra nem számított, hogy a sátorban éppen az egész kecskeméti sajtóvertikum vendégeskedik, s a digitális fényképezőgépek korszakában nem gond pillanatok alatt bizonyítékot előállítani a furcsa akcióról... Mindenesetre a szatyor, a benne lévő (sajnos, csak látszatra dagadt) buksza megmenekült. Csak a „kezded lábad eltöröm” - ígéretével távozhatott az adómentes jövedelem reményében akciózó úriember...

Így adóztunk mi...

Tizenegy százalékkal több adóköteles jövedelem képződött a Dél-alföldi régióban 2003-ban, mint az azt megelőző évben. Az általános adóterhelés fél százalékponttal emelkedett, ugyanakkor nőtt a kedvezmények összege is. Bács-Kiskun megyében az APEH megyei igazgatóságának tájékoztatása szerint 106,8 milliárd forint összjövedelem után 18 milliárd forint adót fizettünk be.

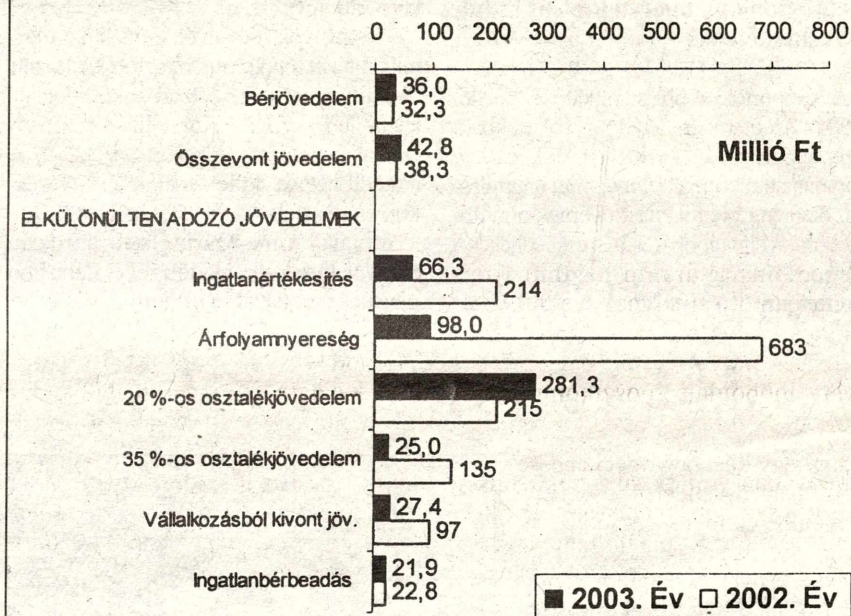
A régió belül a megyei adóalanyok 89,3 milliárd forint összbevont adóalapot vallottak be 2003-ra, ami az adóalanyok számát figyelembe véve 997 ezer forintot átlagjövedelmet takar. Ez alatta marad az országos és a régiós átlagnak is. Az összevonás alá eső jövedelmek legnagyobb hányadát a nem önálló tevékenységből származó jövedelmek alkották. Ezen belül a munkaviszonyból származó bérjövedelem dominált 2003-ban is. A legmagasabb összbevont jövedelem a megyében 42,8 millió forint, a legmagasabb bérjövedelem 36 millió forint volt. Az elkülönülten adózó jövedel-

mek 17,6 milliárd forintot tettek ki Bács-Kiskunban. Ingatlanértékesítésből származó legnagyobb jövedelem 66,3 millió forint volt, árfolyamnyereségből 98 millió forintot vallott be a megyei száz-as top-lista első helyezettje.

Az egy főre jutó számított adó összege 278 ezer forint volt, összességében a számított adó menyisége 12,7 százalékos növekedést mutatott. Az adójóváírás a bázisévhez képest 175 százalékkal nőtt, és jelentősen megugrott a lakáshiteltörlesztés adókedvezményének összege. SULINET kedvezményt a megyében 8249-en vettek igénybe, összesen 393 millió forintot.

Bács-Kiskunban az összbevont adóalapot terhelő, kedvezményekkel csökkentett adó összege 15,2 milliárd forint volt, az egy főre eső átlag 267 ezer forint. A legnagyobb adófizetési kötelezettség 16,9 millió forint. A külön adózó jövedelmek adója 2,8 milliárd forintot tett ki, az egy főre eső átlag 165 ezer forint. Forrásadóként 65,4 millió forint volt a legmagasabb befizetett összeg.

TOP JÖVEDELMEK BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

Ha a zsebünk beszélni tudna...

Demagógiára hajlok mostanában. Nem elég, hogy nem bírok napirendre térni az ovis számítógépek meg a szőlőtelepítési támogatások fölött, egyre jobban idegesítenek az úgynevezett gazdagok. Legalábbis az a kevés, akit ismerek.

Itt van például a sarki szomszéd, tisztas autókerekedő különben. Fél éve költözött a házba, aminek ő a harmadik gazdája, mióta ez eredeti tulajdonos idős házaspár tavaly előtt eladta. Az első vevő palotát varázsolt az öreg épületből, de ez a mostani még palotábbat akar. Semmi se elég jó, a vadonatúj járdát is felszedette, mert szürke színű volt, neki meg a korallpiros tetszik.

A másik, szintén gazdagnak nevezhető ismerősöm azzal kérkedett nemrég: olyan jó vállalkozó, hogy magának és két gyermekének is új Mercedeseket tudott venni. Mondta mindez azon dolgozói előtt, akiknek munkabérével egy éve tartozik. A tartozásból legfeljebb egy negyed Mercedeset vehetne, talán ezért van a családban még csak három.

Demagógiám lényege röviden ennyi: aki olyan tehetős, hogy az útját is újra tudja cserélni, és az egész családnak luxusautót vásárolhat, az miért is ne fizessen 48 százalék jövedelemadót? Dörzsöltebbek persze legyintenek, ugyan már, megvan annak a módja, hogyan lehet az adózást megkerülni, törvényes úton jövedel-

met átcsoportosítani. Demagóg módon csak azt mondhatom erre: elegendő van az örökös legyintgetésekből. Pár hete olvastam Kovács Ilonának, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézete főmunkatársának Igazságosabb közteherviselés! címmel megjelent elemzését. Írásának lényege, hogy a magyar adórendszer igazságtalan, mert jobban megterheli a kispénzüket, mint a tehetőseket, az igazán nagy jövedelmekről pedig mintha nem is venne tudomást.

A kutató szerint a tavalyi adócsökkentés a jelenlegi gazdasági és társadalmi helyzetben elhibázott lépés volt, és valójában inkább a magas jövedelműeknek kedvezett. A 160 milliárd forint, ami a zsebünkben maradt, nagyon egyenlőtlenül oszlott meg a négy és fél millió adózó között. A leggazdagabb 350 ezer főnél maradt kb. 65 milliárd. Egy millió adófizető 60 milliárdot takarított meg, két és fél millióan pedig 35 milliárd forinttal fizettek kevesebb adót. Vagyis a tehetősebb keveseknek kétszer annyi maradt a bukszájában, mint a szegényebb sokaknak.

Ráadásul az szája csökkentésének az volt az ára, hogy növelték a fogyasztási adókat és új adónemeket vezettek be. Fogyasztási adót az is fizet, aki szja-t nem - hiszen mindenki eszik, öltözik, utazik - és a kisebb jövedelműek jobban meg is terheli, mint a na-

gyobbat. (Bács-Kiskun megyében 2003 első félévében 15,9 milliárd forint volt a befizetett áfa, idén ugyanezen időszakban 18,1 milliárd, azaz két milliárddal fizettünk többet.)

Mint a kutató írja, kulcskérdés, hogy a személyi jövedelem adó rendszere progresszív vagy lineáris-e. Az egykulcsos, lineáris adórendszer nem alkalmas a jövedelmi különbségek mérséklésére. A progresszív azt jelenti, hogy a magasabb jövedelemmel az adókulcs is nő. Magyarországon a progresszív adó a legmagasabb kulcs elérése után tulajdonképpen lineárisra válik: 40 százalékkal adózik az 1,3 millió forint és a milliárdos összbevont jövedelem is. Ebbe a körbe tartozott 2002-ben, írja Kovács Ilona, az adózó népesség 30 százaléka, a jövedelmeknek viszont 65 százaléka! Vagyis éppen ott nem érvényesült a progresszivitás, ahol a nagyobb jövedelmek keletkeztek. Nem nehéz belátni, hogy ez messze van az igazságtól.

A közgazdász úgy véli, az első adókulcs sávhatárát valamivel az átlagjövedelem alatt kellene meghúzni, s minél följebb megyünk a jövedelmi létrán, annál differenciáltabban kellene alkalmazni a kulcsokat. Egyszerűen csak bevezetni egy új, 48 százalékos adókulcsot szerinte azért nem megoldás, mert akkor a 6 millió és 1 milliárd közötti jövedelmek adóznak lineárisan. A sávok feltolásával elér-

hetjük, hogy az átlagjövedelem ne a legmagasabb kulccsal adózzon. De a kutató szerint ez nem változtat azon az aránytalanságon, hogy az összjövedelem 65 százaléka van az átlag felett 30 százaléknál adózó kezén, és 35 százaléka az átlag alatt az adózók 70 százaléknál.

Kovács Ilona nem adóemelést javasol, hanem igazságosabb adórendszert.

Az adókulcsokon lehet vitatkozni, de a progresszivitás elvét szigorúan érvényesíteni kellene. A 48 százalékos kulcsot ellenzők szerint egyébként kevés embert érintene az emelés, és nem hozna annyit a konyhára, mint amilyen rossz hatást keltene. A kutató ezzel nem vitatkozik, de hozzáteszi: a viszonylag kevés adózónál jelentős jövedelem koncentráliódik. 2002-ben 53 ezer fő vallott be 6 millió forint feletti jövedelmet: az övék volt az összbevont jövedelem 11 százaléka, 588 milliárd forint. 16 ezer főnek volt 10 millió forint feletti jövedelme, összesen 279 milliárd. Az előző évek adataiból kitűnik, hogy a jövedelemkoncentráció növekedett, s nem valószínű, hogy megállna.

Az elkülönülten adózó jövedelmek lényegesen alacsonyabb adókulcsairól, és a különböző, nem feltétlenül igazságos kedvezményekről már akár ne is beszéljünk. Sok kedvezményt a legkisebb jövedelműek igénybe sem tudnak venni, s többnyire a forrás-

adós jövedelmek sem a vékony pénztárcájuk zsebébe folynak.

Lehet, hogy demagóg vagyok, netán szélsőséges vagy ultrajobbos, esetleg csak szimplán irigy. De egyetértsek Kovács Ilonával, aki igazságosabb közteherviselést szeretne. Fizessenek a gazdagok? Mondjuk inkább úgy, hogy vállaljanak méltányosabb részt a közterhekből. A magam részéről nem elleneznék egy igazságosabb állami újraelosztást sem. Mert az sem méltányos, hogy az állam egyesekkel mérhetetlenül nagyvonalú, míg másokkal szemben szinte könyörtelen. Magyaránza meg valaki, miért hasznosabb a köz számára magánvállalkozásokat vissza nem térítendő százmilliókkal támogatni, mint iskolákat mégsem bezárni, de igenis kisebb létszámú osztályokban, kevesebb stresszrel, kevésbé fáradt tanárokkal oktatni-nevelni a jövő nemzedékét?

Békesi László ex-pénzügyminiszter azt mondta nemrég egy tévéinterjúban: a modern baloldalnak nem a gazdagok ellen, hanem a szegénység ellen kell harcolnia. Gyurcsány Ferenc miniszterelnök-jelölt pedig arról beszélt, hogy a feje tetejéről a talpára kell állítani a mai perverz jóléti újraelosztást, hogy ne azok vegyenek ki többet a közös javakból, akiknek egyébként is több van.

Nos, ha ennyire tudják, mi a teendő, hozzá is láthatnak.

-magyar

Debreczeni József írása (Népszabadság, 2004. augusztus 30.)

Gyurcsány: az ellenfél

Az elmúlt tíz napban olyan politikai fordulat történt, ami nem csupán rövid, ám drámai. Koalíciós, illetve kormányválságot, majd új miniszterelnököt hozott, ami hosszabb távon további - az eddigieknél jóval nagyobb - változásokat ígér az MSZP-ben s ennek nyomán az egész magyar politikai struktúrában.

Ennek előtte úgy látszott, két év múlva nemcsak újabb sima kormányváltás következik, s Orbán visszatér a hatalomba, hanem úgy is, hogy ő fogja felépíteni 2006-tól azt a hosszú távra berendezkedő, hegemonista uralmi-hatalmi koncentrátumot, amelynek veszélye az utódpart 1994-es ismételt kormányra kerülésével rémlett föl. Baloldali helyett jobboldali, posztkommunista helyett kontra-posztkommunista változatban. Orbán nyeregben és offenzívában volt, a választóközönség nagy része újra benne látta az alternatívát: a most regnáló tehetetlenekkel szemben határozott, tervekkel bíró, erős akaratú, döntés- és cselekvőképes új miniszterelnököt. Úgy tűnt, a kiüresedett, korhadó utódpart nem tudja őt többé megállítani fáradt, megkopott politikusaival, időszódó és fogyatkozó szavazóival. Az európai választásokon elszenvedett súlyos vereség után patthelyzet uralta az MSZP-t a kormányfő tehetlensége és kapkodása, a pártban kialakult vezetési válság és a tagság növekvő, de alakot és irányt öltetni nem tudó elégedetlensége miatt. Úgy tűnt, nemcsak a tartós hegemonia egykori esélyét veszítik el végleg a szocialisták, hanem a rivális váltópárt pozícióját is.

Ebbe a helyzetbe robbant bele váratlanul az augusztus végi miniszterelnök-csere. Az erre vonatkozó stratégiai döntés már érett - potenciálisan létezett - a kormánypártok vezetői körében, taktikai és gyakorlati értelemben azonban még nem született meg. Megszületését - akaratán kívül - maga Medgyessy idézte elő. Mivel legutóbbi nyilatkozatai nagy rokonszenvet váltottak ki a nagyközönség körében - egyes politológusok meg egyenesen „államférfiú” megnyilvánulásokról beszéltek -, szükségét érzem kijelenteni, hogy nekem (aki nem giccses szappanoperákon, hanem Jókainál nőtem föl) a leváltott miniszterelnök nemhogy államférfinak, de olykor férfinak sem tűnt az elmúlt napokban. Ezt a kormányfőként végleg kudarcot vallott embert oly mértékben kerítették hatalmukba saját érzelmei - csalódottsága, megbántottsága, zavarodottsága és önsajnálata -, hogy csaknem minden józan ítélőképességét elveszítette. Előadta a naiv, becsületes, jószívű ember és gonosz puccsisták történetét.

Utóbbiaknál álljunk meg egy szóra. A puccs fölülről való erőszakos, törvénytelen hatalomátvételt jelent. (Abban különbözik a szintén erőszakos, a törvényt ugyancsak félresöpörő forradalomtól, hogy nem alulról, közvetlen népi akaratnyilvánításból nyeri erejét a hatalom átvételre, hanem fölülről, valamely direkt uralmi eszköz - pl. a hadsereg - birtoklása révén.) Medgyessy leváltására a törvénytelen és az erőszak halvány árnyéka sem vetül. Puccsistákról beszélni tehát megengedhetetlen. Efféle metaforát használhat holmi publicista vagy túlzó ellenzéki debatter (sajnos az MDF frakcióvezetője is megtette!), de felelős politikus nem dobálódzik efféle szavakkal. A Magyar Köztársaság még hivatalban lévő miniszterelnöke a legkevésbé.

De hagyjuk a leszerepelt kormányfőt és forduljunk a helyét elfoglaló utód felé. Gyurcsány Ferenc személyében az MSZP tagsága megtalálni vélte azt a politikust, aki Medgyessy Péterrel szemben - illetve Orbán Viktor ellenében - megjelenítheti a határozott és cselekvőképes miniszterelnök típusát. Jobboldali barátaim többségétől eltérően attól tartok, hogy e szerep betöltésére Gyurcsány nemcsak időlegesen, de tartósan is alkalmas lehet. Ma egyedül ő látszik olyan politikusnak a baloldalon, aki Orbánhoz mérhető koncepcióval, dinamizmussal, akaratl és önbizalommal rendelkezik, illetve képes ezt a látszatot kelteni. A jobboldal súlyos hibát követ el, ha ezt nem veszi komolyan. (Szerintem Orbán nagyon is komolyan veszi.) Az elmúlt kritikus napokban ugyanis olyan helyzetfelismerésről, taktikai érzékről, szervezőkészségről, kommunikációs teljesítményről és bátorságról tett tanúbizonyságot, ami nem mindennapi politikusi eredményeket sejtet.

Természetesen neki is vannak gyenge pontjai és korlátai.

Támadható például az elmúlt évtizedben szerzett többmilliárdos vagyona miatt. Am ez a támadhatóság korlátozott. Ha az új miniszterelnök - amint az lenni szokott - népszerűvé válik, a közönséget nem fogja irritálni a gazdagsága. (Amíg Medgyessyt kedvelték, nem volt baj, hogy luxus-helyeken nyaral.) Múltbéli ügyekkel amúgyis nehéz felzaklatni a publikumot. Ha Gyurcsány családtagjai holnaptól nem kapnak jólfizető műsorokat a köztvében, százezeres megbízásokat az államtól is függő mautcégektől, továbbá nem nyírnak füvet a Hungaroringen, akkor akár azt is kideríthetik róla, hogy gimnazista korában ő volt a D-210-s. Végül nagyon komolyra fordítva a szót: magam úgy vélem, hogy a rendszer-változás rendkívüli privatizációs le-

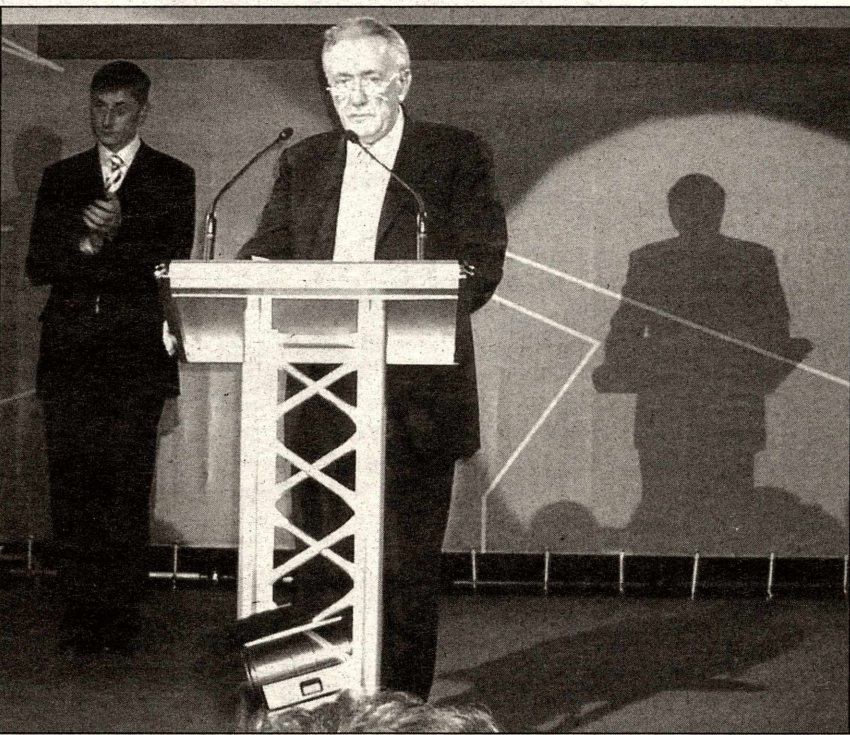
hetőségei közepette a régi (ifjúság)politikai kapcsolatok és az új (szintén politikai háttérű) családi kapcsolatok felhasználásával, valamint ügyességgel és akár kíméletlen rámenősséggel - de a közvetlen politikai szférán kívül - szerzett többmilliárdos vagyon morálisán nem eshet rosszabb megítélés alá, mint a néptől kapott közhatalmi mandátum - például magas kormányzati státusz - birtokában és felhasználásával szerzett több százmilliós vagyon. Sőt szilárd meggyőződése, hogy erkölcsileg az utóbbiért jár sokkal súlyosabb elmarasztalás.

Gyurcsánynak erősebb korlátot je-

szelet az Orbán-féle baloldali populizmus vitorlájából. Maradnak a gesztusok, a stílus, a kommunikáció. Bár ezek hatása nem lebecsülendő, időben korlátozott. Egy új arc mindig vonzó, várakozást és rokonszenvet ébreszt, de ezek az érzések rövid lejáratúak, hatásuk a tapasztalatok szerint maximum fél év (lásd Antall József után Boross Péter kezdeti népszerűségét, majd ennek elkopását a 94-es választásokig). A szocialisták ezért későbbre szeretnék volna időzíteni a kormányfőcserét. Ám akkor - jól előkészítve és megszervezve - nyilván nem ilyen drámai módon zajlott volna le, nem kellett volna ekkora

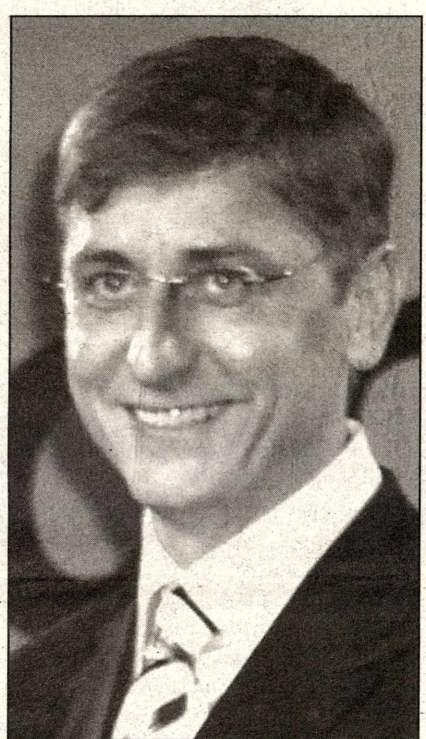
figyelmet és várakozást, s főleg nem a mostani eredményt hozta volna.

Gyurcsány Ferenc váratlan megválasztása ugyanis nemcsak a kormány, de a párt megújítását is ígéri. Egyfelől a vezetését. Hisz a történetek alapján nyilvánvaló: az új miniszterelnök-jelölt elsőprő győzelmével együtt a régi pártelit hatalmas, - hosszabb távon alighanem megsemmisítő - vere-

lent, hogy elődjétől igen szűk gazdaságpolitikai mozgásteret örökölt. Az ugyanis fordított ciklust vitt: az elején osztogatott, így most kell megszorítani. Érdemi gazdaságpolitikával tehát aligha lehet majd kifogni a

sége. Ha Gyurcsány nem hibázza el, akkor csak idő kérdése, mikor veszi át a kormány után az MSZP irányítását is. Előbb közvetve, ám ténylegesen, majd közvetlenül és intézményesen. A többieknek be kell állniuk

mögé. Nemcsak a tagság hangoltsága miatt, hanem azért is, mert 2006-ig egyszerűen nincs több dobásuk. (S nem minden alap nélkül gondolják: ha Orbán visszajön, később se lesz.)

Gyurcsány most megújíthatja a pártot. Új ideológiai és politikai irány, habitusa, dinamizmusa, kommunikációja s nem utolsósorban életkora folytán az utódparti jelleg halványulni fog. (Mióta ő nem volt sem az ellenforradalom karhatalmisztája, sem a diktatúra titkosszolgálatának tisztje, talán nem kell majd hajnalban kilopnia a kormány kocsiját a 301-es parcellába.) Az MSZP posztkommunistából posztmodern párttá válhat. Ez új kapcsolódási pontokat nyithat a társadalmi illetve politikai értelemben vett polgári középrétegek, továbbá a fiatalabb generációk, vagy a nemzeti elkötelezettségű választóközönség irányába. Gyurcsány megszólíthatja azokat, akiket sem a régi vágású posztkommunista apparátcsik Horn, sem az újravezényelt technokrata, globalista Medgyessy nem tudott megszólítani. Ő valamelyest tényleg utat nyithat balról a „nemzeti közép” felé. Kommunikációs tehetségét jelzi, hogy máris magáévá tette Antall egykori, fundamentális súlyú kijelentését, méghozzá ekként megújítva: „Tízmillió magyar nevében - tizenötmillió magyar érdekében akarok kormányozni.”

Hogy e téren Gyurcsány sose lesz hiteles?

Ki gondolta volna egykor Orbán Viktorról, hogy valaha is hitelessé válhat ezen a téren?

Az MSZP rendkívüli kongresszusán a felvételeket Kerényi György készítette.

Olvasni, nézni, hallgatni jó: VÁMOS

Vámos Miklós író ezúttal nem új könyvét, hanem önálló estjét mutatta be Kecskemét közönségének, a Városházi Udvar programjának vendégeként.

Vámos Miklós, a Pajzán históriák című produkcióban híres művészekről mesél, akik személyes ismerősei voltak, és ma már nincsenek az élők sorában. Az estsorozat évekkel ezelőtt indult útjára. Havonta, kéthavonta követik egymást a fellépések Budapesten vagy vidéken.

- Van kapcsolat a Pajzán históriák és az Élet és Irodalomban közel egy éve futó: Hogy volt című cikksorozat között?

2000-ben adtam ki az Apák könyve című regényt. Rengeteget búvárokodtam hozzá. A saját élettörténetemben is, és hirtelen megértettem, hogy számomra nagyon fontos írók, zeneszerzők, zenészek, színészek, sportolók, akiket nem csak szerettem, hanem tanulhattam is tőlük, már meghaltak. Úgy éreztem, hogy részben emléket kellene állítanom nekik, részben pedig mindazt a személyes tapasztalatot, ami velük kapcsolatban a szívemben meg a fejemben van, el kéne mesélnem az embereknek. De gátlásaim voltak. Hogyha az ember - mondjuk elmeséli, hogy egész jó barátságban van Arthur Millerrel, és őt azért mem említeni, mert szerencsére még él és virul, akkor az egy kicsit úgy hangzik, mint az a vice, az illetőről, aki még ismerte Lenint. Nem akartam fölkapaszkodni a híres emberek szobortalapzatára. Hogy a gátlást áttörjem, egyszer megpróbáltam színpadon mesélni róluk, azzal az elhatározással, hogy úgyse fogom ezt megírni, mert nagyon hivalkodó. Áradt felém a szeretet a nézőtérrel, és ez lett a Pajzán históriák. Aztán az Élet és Irodalom rábeszélte, hogy próbáljam ezeket megírni. Úgy vagyok vele, hogy amiket megírtam, azokat már ne meséljem, de előfordul, hogy rátéved a nyelvem. Harminckét történetcsokor van a fejemben, összeírtam őket egy füzetbe. Eddig tizenötöt írtam meg belőlük, és tizenkettő jelent meg. Általában hagyom, hogy a közönség, ha akar, válaszson, kikről akar hallani, név szerint, vagy akár témakör szerint.

- És választanak?
Furcsamód nem. A magyar közönség sokkal fegyelmeztebb, mint mondjuk az amerikai, vagy a német. Mindkét országban voltam ilyen helyzetben. Ők nagyon határozottan megmondják, hogy mit szeretnének. A ma-

gyar közönség általában rám bízta. Ennek oka lehet, hogy a tévéműsoraim révén rólam kialakult kép szerint én olyan megbízható vagyok.

- Arról nincs szó, hogy a hagyományos történetformálási rend szerint, itt még formálódik egy bizonyos anyag, amiből majd az írói mű születik?

Nagyon furcsa helyzet, ülni egy színpadon, és mesélni olyasvalamit, amit normális ember csupán egy-két embernek mesél, nem ötszázak. Ezek intim történetek, nagyon személyesek. A legszemélyesebb részeket egyébként kihagyom. Úgy érzem, hogy van, ami nem tartozik a nagyközönségre, és van, amit nem illik elmondani. Különösen kihagyom azt, ami rossz fényben tünteti fel a történetek hőseit. Senki sem angyal. Ülök a színpadon, és a közönség kíváncsisága, szeretete olyan erő, aminél fogva eszembe jutnak részletek, történetdarabkák, amelyek egyébként nincsenek a fejemben, csak úgy fellökődnek. Így előfordul, hogyha elmesélem egyszer a színpadon, akkor utána jobban tudom megírni, de maga a történet nem szorul se átdolgozásra, se kipróbálásra. Író-olvasó találkozóknak tekintem ezeket az esteket, hiszen mégiscsak olyasmikről beszélek, amiket megírtam, vagy meg fogok írni, és azt remélem, hogy a közönség zöme azért nem a televíziós műsorok rajongóiból áll, hanem az olvasókból.

- Melyik tábor biztosítja inkább a megélhetést?

Egész életemben arra törekedtem, hogy ne írjak pénzért. Mindig csináltam valami mást is, hogy ne legyen kényszer. Erre mindig nagyon ügyeltem, de 40 éves korom óta már a megjelent könyveim eltartanak. Nekem a bevétel nem kell, ennél fogva csinállok, elég sokszor ingyenes fellépéseket. Sem a televíziót, sem az ilyen esteket nem lehet a pénz szempontjából fontosnak tekinteni, mert egyszerűen annyira elkényeztetnek az olvasók, hogy a könyveim bevételéhez képest nem játszanak szerepet ezek a fellépések.

- És mi köze van az estnek, a címazonosságon túl, Balzac regényéhez, a Pajzán históriák című történetfüzérhez?

Semmi. Az IBS nevű színház művészeti vezetője voltam, amikor ezt kitá-
laltam. Akik színházzal aktívan foglal-
koznak, pontosan értik, hogy miért. Ennél olcsóbb program nincs. Ingyen csináltam, a színháznak bevétele tá-

madt - ez volt az alapelv. A közönség-szervezők mondták, hogy legyen valami címe. Eszembe jutott ez a Balzac-könyv, amit akkoriban olvastam. Legyen az a címe, hogy Pajzán históriák, mondtam, mert az elég pajzán helyzet, hogy én itt vagyok éppen és egészségesen, és jóba voltam Déry Tiborral mondjuk, vagy személyesen ismertem Kodály Zoltánt. Nem kis részben azért ez az est címe, hogy jobban el tudják adni a jegyeket, mert néhány olyan, megtevesztett néző mindig van, aki nem ismer engem, és azt hiszi, hogy tényleg pajzán, netán obszcén históriák lesznek.

- Ön szívesen nyilatkozza, hogy sokszor volt jó időben, jó helyen. Hogyan érez a mai, kecskeméti estével kapcsolatban?

Elég szellemes a fölvetés, de csak utólag tudom ezt megmondani. Az kell, hogy amikor kiülök, akkor én is jó formában legyek, és a közönség is jó formában legyen, mert minden ilyen est, és minden művészeti termék egy duett. Egy untermann, meg egy repülő artista - és jónak kell lennie mind a kettőnek. Egy könyvnek meg kell találnia jó olvasóit, és hogyha valakinek tetszik egy könyv, akkor önmagára is méltán lehet büszke, mert ő jó olvasónak bizonyult, bele tudott helyezkedni az író világába, elfogadta játekszabályait - persze ilyenkor az író is nyilván jól teljesített.

Nos, a kecskeméti hallgatóság sem élt a felkínált választási lehetőséggel, mégis jól szórakozott. A forgatókönyvíróként, dramaturgként, és a Lehetetlen, a Rögtön, valamint a 2 ember című televíziós műsorok vezetőjeként egyformán tevékenykedő Vámos Miklós, aki egy időben az Ab Ovo Kiadó igazgatója is volt, főként a média világában tett kalandozásairól mesélt az Erdei Ferenc Művelődési Központ nézőterét megtöltő közönségének. Elmondta például, hogyan indította el őt Örkény István a pályán, és beszélt arról is, miért ugyanolyan színvonalatlan ma nálunk a közszolgálati tévé, mint a kereskedelmi televíziózás. Végezetül a hallgatók megtudhatták, hogy az író jelenleg „Márkez meg én” című, nyolcadik regényén dolgozik, amely várhatóan karácsonyra már megjelenik. Vámos Miklós azt is elárulta, milyen izgatott várakozással tekint az Apák könyve német kiadása elé, mert sok minden múlik azon, hogyan fogadják majd az első, németre fordított Vámos-kötetet.

Varga Károly

Sántha György költő Kecskemét díszpolgára lett

Sántha György költőnek posztumusz díszpolgári címet adományozott Kecskemét közgyűlése. Szécsi Gábor polgármester a költő gyermekeinek nyújtotta át az erről szóló dokumentumokat és a város címerével díszített arany pecsétygyűrűt a közgyűlés júliusi ülésén.

Sántha György 1888-ban született Kecskeméten, tanulmányait a mai Petőfi Sándor Általános iskola elődjében (de ugyanabban az épületben) kezdte, majd a Piarista Gimnáziumban folytatta. Ezután a budapesti Pázmány Péter Egyetemen tanult tovább. Tanulmányokat folytatott Párizsban Bern-ben, valamint Berlinben is. 1920-ban tért vissza Kecskemétre, a reáliskola tanára lett. A taní-

tás mellett foglalkozott a költészettel. Első lírai kötete „A bánat harangzúgásában” címmel 1915-ben jelent meg, melyet számos kötet követte. Az 1930-ban kiadott „A toronyőr”, az 1935-re keltezett „Arany homokon nomád felhők alatt” költői munkásságának csúcspontját jelentette. A nyugatosok hatása érzhető verseiben.

A csendes tűnődés, a magány, a barátság és a család fő helyet kapott verseinek témáiban. Bibliikus témájú verseinek kiadására csak halála után került sor. A most már Kecskemét díszpolgáraként is ünnepelt költő méltón foglalt helyet a város jelentős személyiségeinek panteonjában.

MÁTYÁS MESÉK

Zenés várjáték gyerekeknek

Mátyás király szelleme, alakja - mint az igazság megtestesülése - mesék, mondák hőkeként ma is itt él közöttünk. Emberi, uralkodói erényei egyaránt rendkívüliek voltak, már életében kora legvittezebb, legműveltebb, legbölcsebb uralkodójaként, a királyok királyaként emlegették. Mintha titkok királya lett volna, és egyenesen apja, az európai híró hadvezér, a nándorfehérvári hős legendájából lépett volna át önnön páratlan legendájába, mesebeli legkisebb fiúként, úgy kezdte uralkodását az alig tizenöt éves Mátyás. Nem született királyfinak, mégis király lett, olyan módon, ahogy kevesek az emberiség történetében.

A kecskeméti színház művészei Mátyás legszebb történeteit „elevenítik meg” játékos formában, reményeik szerint nem csupán a gyerekek, hanem szüleik örömeire is. Az élményt a kecskeméti Renaissance Consort közreműködése teszi teljessé, akik - korabeli hangszereket megszólaltatva - a szó szoros értelmében együtt játszanak a színművészekkel.

Bemutató: szeptember 24-én, pénteken 15 órakor a Nagyszínházban.

Cukrászdinasztiák, harmadszor

A 70. Hírös Hét Fesztivál keretében immár harmadik alkalommal mutatkoztak be cukrászdinasztiák is. A Fodor Cukrászat évről évre más-más hat nagy múltú családot hív meg az eseményre, az édesszájú kecskeméti-ek legnagyobb örömeire.

Körülbelül 50 magyar cukrászdinasztia létezik, amely már legalább három nemzedék óta foglalkozik a süteménykészítéssel. Hazánk nevét az édességiparban, egyebek mellett a dobos torta és a rigó jancsi révén, az egész világon ismerik. Ma is mindig újításon törik a fejüket a magyar cukrászok. Gyakran tartanak szakmai összejöveteleket, ahová mindig kóstolóval érkeznek. **Fodor István**, az 1939-ben alapított Fodor Cukrászat vezetője nem tett mást, mint hogy mestertársainak a híros városban a bemutatkozás lehetőségét a nagyközönségre is kiterjesztve rendezte meg.

A korábbi alkalmakhoz hasonlóan most is képviseltette magát a találkozón az Augustus Cukrászat, a hazai legrégebbi, 130 éves múltra visszatekintő cukrászdinasztia műhelye. Népszerű süte-

ményei között az újabb fejlesztésük sorában szerepelnek az „E-80” és az „XC” tortaszeletek is, amelyeket Augustus Elemér 80., illetve 90. születésnapjára készítettek először a mester gyermekei.

Sikeresek az idei újdonságok is, köztük a „Hantás Flóra”, mely a nevét szintén egy családtag nyomán kapta. Ennek az igazi nyári édességnek a legfontosabb összetevői a citrom és a levendula. Jól fogyott a budai Augustus leghíresebb csemegéje is, az olívaolajjal sütött bejgli, ami sohasem hiányozhat a cukrászat kínálatából.

Idén a további bemutatózók, napon-ta váltva egymást a Kunszentmártonban élő **Talmácsi** család, a Szekszárdon működő **Zsitvay** Cukrászat, a pilisvörösvári **Szamos** és **Volencsics**, valamint a pesti **Daubner** voltak. Érdemes megjegyezni, hogy az utóbbi cukrászműhely arról a szilvás papucsról híres messze földön, amelyhez a szilvalekvárt nem más, mint idősebb Fodor István szállítja számára.

V. K.

VINCZE-FOTÓK

Vincze János fotográfus életmű-tárlata tekinthető meg szeptember 17-ig Kecskeméten, a tisztiklub kiállító termében, hétfőtől péntekig 9-18, szombaton 9-12 óráig. Az 1922-ben született alkotó 1999 nyarán az egri fotós alkotótáborban hunyt el. Életét, a Kecskemét mindennapjainak megörökítésén kívül a fiatal fotós-nemzedék nevelése töltötte be, 1988-tól haláláig vezette a Kecskeméti Fotókört. Munkáit 270 kiállításon mutatták be a világ minden tájékán.

Az életműtárlatot Kincses Károly fotómuzeológus nyitotta meg, méltatva Vincze János munkásságát.

Érdemes elmenni a kiállításra mindazoknak, akik teljes mélységéig nem ismerik Kecskemét múltját. Ajánlható a kiállítás megtekintése a diákoknak is, hiszen ilyen hitelességgel, érdeklődő szeretettel kevesen ábrázolták és mutatják be a XX. századi Kecskemét életét.

Jó cégér a Borutca

elhinni, hogy a vendéglős nem tartja számon - legalábbis magának -, mennyi bort vett, milyen áron, és mennyit adott el belőle, mekkora bevétellel. (De nem kell ezt az Apehnek is tudni, gondolják.) Az alföldi borász, akinek borait a Sajtósátorban kóstoltattuk, szomorúan meg is jegyezte: sok kárt okoznak a hamisítók a tisztességes termelőknek, nemcsak a bevételben, de a jó hírnévben is.

Lehet, az a baj, hogy úgy vagyunk mi már boros nemzet, ahogyan lovas. A sajátmagunkról szőtt regékben. Többnyire sört iszunk, a rendszeresen alkoholizálók népes tábora meg filléres lőrékkel locsolgatja kiszáradt torkát. Ahogy nem tudunk már a lovakkal bántani, elfelejtettük a nemes ital élvezetének „tudományát” is. Vannak jó és nagyon jó boraink, de a borfogyasztás kultúrája valahogy eltűnt a mindennapokból (mostanában csak a szőlőtelepítés dívik.)

Jó ötlet ezért a Borutca meg a Borrendek nyilvános ceremóniája. Híveket és vásárlókat szerezhet a minőségi bornak. Mint a forgalom mutatta, nem reménytelen a küzdelem. Sok százan üldögéltek, kortyolgattak a Borutca asztalainál esténként. Közben beszélgettek és haraptak is valamit - ahogyan azt a jó bor megkívánja.

m.

A Hírös Hét egyik legnépszerűbb rendezvénye a Borutca. Idén még muzsika is volt, cigányzenekar húzta szolidan a látogatók fülébe. Szinte minden borvidék felvonult termékeivel, a híresektől a kevésbé nevezetesig.

„Szerkesztőségileg” két borkóstolón vettünk részt. Egyszer alföldi nedűket ízleltünk, egyszer villányiakat. Utóbbiak jobbak voltak, ezen nem lepődtünk meg. De bizony jók voltak az alföldiek is, és szerencsére ezen se kell már meglepődni. A mindennapok bora - ezt a szlogent találták ki rá termelők - már nem az a szovjet piacra gyártott „tömegital”, amit keleten szinte korlátlan mennyiségben lehetett eladni.

Ennek a bornak nem is az egri vágy a villányi az ellenfele a mindennapokban, hanem a kannás. A csinált itóka. Hiába az ilyen-olyan kommandók, a gyanús eredetű lötyök zárolása, csak nem sikerül visszaszorítani a borgyártást. A termelők megint vereséget szenvedtek standolás ügyben. Pedig nehéz

Aszékelyföldi Szentegyháza 120 tagú filharmoniai zenekara szerepelt Magyarországon. A turné utolsó állomása volt Helvécia, ahol nagysikerű koncertet adtak a művelődési ház melletti kör-színpadon. Másnap a csoport Cseh Miklós polgármester kalauzolásával megismerkedett Helvéciaúval is.

A Népi Iparművészeti Múzeum ajánlata

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS:

A népi iparművészet fél évszázada. Napjaink tárgyformáló népművészete (hímzés, szövés, faragás, fazekesség, népi kismesterségek)

KAMARA KIÁLLÍTÁS:

Kalotaszeg - válogatás Zana Dezső gyűjteményéből (viselet, kerámia, hímzett és szőtt népi textilek)

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK:

„Évszakok gyöngyei” - népi és iparművészeti gyöngyök országos kiállítása - látogatható szeptember 25-ig.

Szabadtéri szoborgaléria a múzeum udvarán. Látogatható október 30-ig.

Répás János hetényegyházi fafaragó kiállítása. Megnyitó: szeptember 17-én 16 órakor. A megnyitó után a Duna-völgye Borászati Kft. - **Birkás Menyhért** borász, Szabadszállás - borkóstolót tart.

„Te bárányok gyapjából való” - magyar alkotók nemezmunkái. A kiállítás a Nemezművészeti Világtalálkozó részeként szeptember 18-ig között látható.

Mesterkiállítás - az ország legidősebb, a Népművészet Mestere címmel kitüntetett alkotóinak munkáiból rendezett kiállítás. Megnyitó: szeptember 25-én 11 órakor.

A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJA: szeptember 18-án

Szabadtéri szoborgaléria - szabadtéri kiállítás keretében a Duna-Tisza közti Népművészeti Egyesület faragóinak a jakabszállási alkotótáborban az elmúlt évtizedekben készült szobraival ismerkedhetnek meg a látogatók.

A kutyáknak gazdit is keresnek

Az utóbbi években szemmel láthatóan javultak a feltételek a kecskeméti gyepmestéri telepen. A Mindszenti körút 69. alatt lévő objektumot a Városgazdasági Kft működteti. Csongrádi Béla minőségirányítási vezetőt kérdeztük az itt folyó munkáról.

- A Városgazdasági Kft gyepmesterei részlege kötelező önkormányzati feladatot lát el. Alapvető feladata a város területén kóborló állatok, az elhullott tetemek begyűjtése, valamint a lakosok által behozott állatok, elsősorban kutyák és macskák befogadása. A bekerülő állatok azonosítási számot kapnak. Ennél a részlegnél is bevezettük a minőségirányítást, ennek köszönhető a pontos nyilvántartás és a követhetőség. Igyekszünk minél több adatot felírni: hol fogták be, illetve honnan hozták, milyen fajtájú, hány éves. A törvényi előírás szerint két hétig kell tartanunk az állatokat, aminek a költségeit az önkormányzat fedezi. Ehhez a VG Kft még további két hetet tesz, vagyis egy hónapig maradhatnak a telepen az egészséges egyedek. Szerződésünk van egy állatorvossal, aki hetente kétszer kilátogat, és javaslatot tesz a gyógyításra, védőoltásokra, illetve elaltítja azokat a kutyákat, amelyek olyan súlyos sérüléssel vagy betegséggel kerültek be, hogy nincs remény a megmentésükre. Az egy hónap alatt mindent megteszünk, hogy az állatok gazdára találjanak. Újságokban hirdetünk, a www.vg-kft.hu honlapunkon megtekinthetők az ebek, valamint minden hónap első vasárnapján nyílt napot tartunk. Ilyenkor 14-16 óra között meg lehet nézni a kutyákat, kiválasztani a megfelelőt, amelynek ingyenes védőoltást is adunk. Ezen kívül munkanapokon reggel héttől délután háromig nyitva a telep kapuja, bejöhetnek az érdeklődők.

- Mennyi kutyának sikerül így gazdát találni?

- Körülbelül 30-40 százaléknak. Júniusban például hetvennégy kutya került be, közülük harmincnyegyet tudtunk örökbe adni. Sajnos, az ebartók egy része elég felelőtlen. Sokan tartanak úgy kutyát, hogy szabadon kijárhat, kóborolhat, aminek gyakran nem kívánt szaporulat a következménye. Az ivartalanítás

nem olcsó, az igaz, de biztos megoldást jelent. Az új gazda adatait rögzítjük, aláírattunk egy nyilatkozatot, hogy megfelelően fogja tartani a kutyát, és ezt az állatvédők a későbbiekben ellenőrzik is.

- Az állatvédők szervezetekkel milyen kapcsolatban vannak?

- Kecskeméten jelenleg két ilyen szervezet működik: a Környezetünk Állataiért Alapítvány és a Mentsvár az Állatokért Alapítvány. Azt mondhatom, hogy cégünk új vezetése jó kapcsolatot épített ki mindkét egyesülettel. Kennelek építésével, eledellel, gyógyszerekkel, az ivartalanításhoz pénzbeli hozzájárulással és a médiában való megjelenéssel segítünk.

- Magánszemélyektől is elfogadnak adományokat?

- Igen, de inkább azt szoktuk kérni, hogy az alapítványokon keresztül támogassák munkánkat.

- Hogyan fogják be a kóbor ebeket, hiszen nem lehet mindig egyszerű, hogy se ember, se állat ne sérüljön meg?

- Először szép szóval és némi eleséggel próbálkozunk. Ha ez nem vezet eredményre, egy speciális szerszámmal, a hurokkal kísérlik meg munkatársaink megfogni az állatot. Ez egy merev rudon átfűzött kötel, azt a célt szolgálja, hogy minél kevesebb fizikai és lelki sérüléssel foghassuk be a kutyát. Azokat az állatokat, amelyeket semmi módon nem lehet megközelíteni, hivatásos vadász altatólőveléssel elaltatják. Megfelelően felszerelt gyűjtőautóval hozzuk a telepre a befogott kutyákat. A veszélyes ebek külön kennelbe kerülnek, és addig maradnak ott, amíg az eljárás tart és el nem dől a sorsuk. A fertőzés- vagy veszettség gyanús állatokat ugyancsak elkülönítve, állatorvosi megfigyelés alatt tartjuk. Ez veszélyes munka és munkahely, valóban. A telepen dolgozó három munkatársunk kötelező védőoltásban részesül, és szerződésben állunk a háziorvossal is.

- A Mindszenti úti telep rendezett ugyan, de kicsi és nincs is jó helyen. Mikor lesz új?

- A hely és a tervek már rendelkezésre állnak, az építési engedély folyamatban van. A Kisfáiban lévő hulladékdepó mellett kijelölt terület négyszerese lesz a jelenleginek. Negyven, egyenként nyolc négyzetméteres kennel kialakítása szerepel a tervekben, ami nyolcvan-száz kutya elhelyezését teszi lehetővé. A bekerülési költség mintegy ötven millió forint, hiszen ki kell építeni az odáig vezető betonutat és a közműveket is. Az új telep mindenképpen előrelépés lesz, bízunk benne, hogy az önkormányzat egy éven belül áldozni tud erre a célra.

- Lehetne-e a gyepmestéri telepet és az állatvédők által szorgalmazott menhelyet együtt létrehozni, közösen üzemeltetni?

- A gyepmestéri telep önkormányzati fenntartású és hatósági feladatokat lát el, ahol az állattartó telepekre vonatkozó szigorú előírások érvényesek. Egy állatmenhely lazább keretek között működik. Úgy gondolom, célszerű lehet a kettőt egymás mellett kiépíteni, de feltétlenül elkülönítve kell üzemeltetni.

Városgazdasági Kft gyepmestéri telepe Mindszenti körút 69. Nyitva tartás: munkanapokon 7-15.20 óráig
Kóbor vagy elhullott állat bejelentése: 30/549-69-46 vagy 76/322-634 (üzenetrögzítő)

Környezetünk Állataiért Alapítvány számlaszáma: 10402506-25015506-00000000
Mentsvár az Állatokért Alapítvány számlaszáma: 54700099-15006459

MERCİ

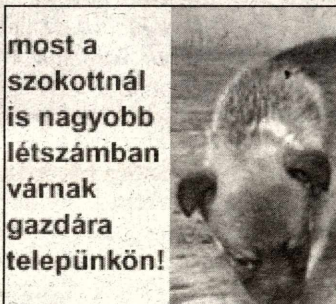
TITUSZ

NEGRÓ

UDO

Nyeregbe, magyar!

Diák koromban kétszer is jártam kerékpárral a Balatonnál. Ha az időjárás is engedte, hajnaltól sötétedésig le lehetett tekerni 180 kilométert, aztán fölverni a sátrat és belezuhanni. Ez persze még a múlt század hatvanas éveiben történt (kimondani is borzasztó), akár egymás mellett is haladhattunk a társammal kilométereken keresztül, amíg jött valamilyen jármű. Az időtájt a váltalkozó szellemű tanárok országos túrára is elvitték a nagyobb diákokat, legalábbis azokat, akiknek volt biciklijük.

Ez már múlt idő. Előbb csak a főbb közlekedési utakról tiltották ki a kerékpárosokat (harminc éve például az akkori E-5-ösről), aztán már önként kellett lemondani a többről is, mert életveszélyesen megnőtt a forgalom. És mára nemcsak az országutakon, de településen belül is. A bicikli meg egyre több. Nemcsak azért kezdenek újra rászokni, mert hatalmas a választék hagyományos és sebességváltós járművekben, hanem, mert olcsóbb és gyakran gyorsabb a busznál, forgalmi dugóban pedig még a személyautónál is. Különösen, ha a járdát is igénybe veszi az ember.

Nem tudom, hogy a jelenleg érvényben lévő kresz tiltja-e a járdán való kerékpározást, de még húsz évvel ezelőtt lemeszelt a rendőr, ha csak kerszben is, de áthajtottam rajta. Ma teljesen megszokott (elfogadott?) látvány a gyalogosok között kanyargó biciklista, ami nem lenne baj, ha néha nem ütnék el némelyikük

ket a gyorshajtók, akik túlságosan bíznak a reflexeikben. Szerencsére, ez nem túl gyakori, inkább a gyerekbiklisták tekintik versenypályának a gyalogjárdát, nem lévén egyéb gyakorlóhelyük, ahol az új mountainbike-ot kipróbálhatnák.

Amúgy - ha jól belegondolok - Kecskeméten nincsenek rossz helyzetben a kerékpárosok. A város belterülete az övék, a nagykorutat (eltekintve egy kisebb szakasztól) kerékpárutak övezik, s szinte ugyanez a helyzet a forgalmasabb útvonalakkal, vagyis Kecskemét legkülönbözőbb pontjai biztonságosan elérhetőek biciklivel is. Nem mondom, néhol eléggé rázósak, hasadozottak ezek az utak (Széchenyi körút), de még ez is jobb, mint bemerészkeszteni az autók közé. Meg annál is jobb, mint ha nem lenne, mint Hetényegyházán, ahol az utóbbi években drasztikusan megnőtt a forgalom, a Kecskemétről Heténybe vivő bicikliút pedig a sztrádán túl megszűnik, s ettől kezdve életveszélyes a további útvonal, magán a településen belül is. (Ez főleg a helybélieket érinti, mert a hetényi erdő megszűnt kiránduló célpont lenni, amióta bekerítették.)

Az már persze valószínűleg nem Kecskemét város dolga, hogy a másik irányba, Tóserdő felé is megteremtsék a kerékpártúra feltételeit. Pedig talán nem is lenne nehéz, csak a lakiteleki vasút mellett végigfutó földúttal kellene valamit kezdeni.

Talán egyszer erre is sor kerül.

L. A.

Kecskeméten járt Horthyné

Özveg Horthy Istvánné a Piarista Gimnázium dísztermében tartott rendhagyó történelemórát a diákoknak. Amikor 2001-ben, Becsület és kötelesség című visszaemlékezés-kötetének megjelenése alkalmából invitálták a főmértóságú asszonyt, a meghívásnak nem tudott eleget tenni. Horthy Miklós menyje, született Edelsheim Gyulai Ilona grófnő most, a kormányzó újratemetésének 11. évfordulójáról történő megemlékezésre érkezve hosszabb ideig Magyarországon tartózkodott, így a híres várost is meglátogatta.

Horthy, családjával Portugáliába emigrált, ahonnan a kormányzó hamvait 1993. szeptember 4-én szállították haza, majd a Horthy-kápolna kriptájában helyezték örök nyugalomra. Horthy Istvánné ma is Portugáliában él,

és emlékiratainak megírásán dolgozik mostanában.

Az érdeklődő tanulóknak Ilona asszony mesélt a körülményekről, amelyek férjének tragikus halálához vezethettek, és a repülőfőhadnagy kecskeméti kötődéséről is beszámolt. Horthy István, helyettes kormányzó tervezte például ugyanis a Szolnoki úti vasúti aluljárót. Horthy Istvánné, apósáról szólva elmondta, hogy Horthy Miklós nem volt antiszemita, sőt, nagyon is foglalkoztaták őt az izraeliták sérelmei.

Végül arról is beszélt Ilona asszony, milyen szerep jutott neki és nőársainak a második világháború történéseiben. A grófnő máig élénk figyelemmel kíséri a magyar politika eseményeit, és lehetségesnek tartja, hogy hamarosan végleg visszaköltözzön hazájába.

Varga Károly

Kecskeméti életképek

A nap rosszul indult. A város központjába igyekvő autóbusszon két ellenőr tűnt fel, az ajtókat a testüikkel zárták el. A zömök asszony suttogva kérte a jegyeket, bérleteket, az utasok pedig gyakorlatlan tartották elé a kért papírokat. A szőke, szépcu fiatal lány előttem lépett volna le a járdára, de nála se jegy, se bérlet. Az ellenőrnő kérdően nézett rá. Erre kezdett el a lány üvölni: - Mit képzelnék itt vidéken?! Még nem kaptam meg a főiskolán a diákigazolványt... Az utasok lehorgasztották a fejüket, senki nem akart a méltatlan vita szereplőjévé válni.

Az apró jelenet órákra emlékeztetés maradt volna, ha nem megyek be a belvárosi élelmiszer-áruházba. Mindössze annyit megnézni, hogy van-e rozskenyér. Az áruház hűtőpultjai előtt ekkor kezdtek felállítani a kóstolóstandot. Jött a hostess, hogy apró falatokra metélje a kínált újdonságot: a diónyi csokigolyót.

A lány arca borús volt. (Uramfia, hát mára még egy morcos fiatal?) De megéreztem barátnője, s innentől gépiesen felelte az édességet, szinte hátat fordított a pultnak, és szapult a Józsi. Volt is mért!

Józsi ugyanis a dízsiben rá-

szállt a Verára, aki dobta...

Megkóstoltam a minyonpápirba dobott félgolyót. Finom! Fél meggyesemet gesztenyébe forgattak majd keserű csokiba mártottak. Annak a bácsinak is ízlett, aki a többedik szemet kapta be. Néha lopva körülnézett, figyelik-e, aztán újabb csokigolyóért nyúlt.

...de a Józsi csak nem esett a feje lágára, hogy ezt a ribanc Verát akarja magának...?

Elmentem a kiflis rekeszekhez, vettem néhány darabot, megnéztem a „rendkívüli akciót” meg az „egyet fizet, kettőt kap” ajánlatot, aztán kíváncsian visszakanyarodtam a kóstoló-pulthoz.

...és akkor az Éva azt mondta, sose' bánd a Józsi, még egy karláncra se futja neki, minden lefolyik a torkán...

A bácsi még mindig evett. Észrevette visszatértem, összemósolyogtunk.

- Jót lakomáztam - súgta, de már nem bírok többet enni. Szeretem a meggyet, a gesztenyét, meg a csokoládét. És így együtt milyen finom! Azután hunyorítva hozzátette:

- Remélem ez a kislány itt lesz máskor is. A barátnőjével meg a Józsi hütlenségével együtt...

Selmeci Katalin

Töprengések

Apám el-előprengett az élet dolgaiban. Így szólt egyszer a keresztapámhoz, Pap Jóska bácsihoz: te sógor, valamit végképp nem értek! Ha én fizetem a házadót, a földadót, az útéptési hozzájárulást, ha kötelező közmunkát végzek, miért kellene még ebadót is fizetnem? Húsz kiló krumpliért megvettem a Buksit, azóta etetem, ami nem ingyen van, megennék azt például a malacok is, annyival jobban híznának. Hísz ez a kutya nem dísznek van, mint az úri kutya, hanem dolgozik. Ha idegen ólálkodik a ház előtt vagy a kertkapunál, máris jelzi nekünk. Minek fizessünk ezért? Vagy például az egyházadót! Nem elég, hogy a papnak az asszony tyúkját vagy kacsát visz a lelki üdvösségünkért?!

Töpreng a mai ember, én is, mert bizony a világ és az ország zűrzavara, sokszor egészen érthetetlen dolgai jó okot adnak erre. Az értelmetlen, romboló, szörnyűséges háborúk, öngyilkos merényletek, gyilkosságok, csillagászati összegű csalások, megvesztegetések, munkanélküliség, éhezés és a „megőrült” természet; tájfutók, földrengések, árvizek... Úgy tűnik, hogy nincsen semmiféle hatalom, se égen se földön, amely megtehermentné a - mondjuk ki - sosem volt harmóniát. Ahogyan Voltaire hőse, Candide átmént a legszörnyűbb megpróbáltatásokon és szenvedéseken, úgy él, tengődik az emberiség egy része ma is megkötözött kézzel, lelket, testet nyomorító szorításban.

Töpreng az ember. Milyen jó lenne, ha csak az ebadóval lenne itt a baj.

v. m.

Táltosiskola

Kovács András Táltos májusi előadása után sokan jelentkeztek a Táltos-tanfolyamra. Szeptember elején lezajlott két kurzus, amit továbbiak követnek egészen júniusig. A részvételi díj naponta 10 000 forint, kétnapos kurzus elvégzése esetén 20 százalékos, ismétlők, 18 év alatti és 60 év feletti részvevők számára 50 százalékos kedvezmény. Az előadások helyszíne a Természet Háza (Kecskemét, Liszt Ferenc u. 19.) A tervek szerint hamarosan alakul egy Táltos Klub is, ahol az érdeklődők megismerhetik a már hosszabb ideje gyógyító, tapasztalataikat szívesen megosztó táltos-tanfolyamokat.

A táltos kurzusok tervezett időpontjai és témái: Október 2-3.: gyakorlati tanoda (anatómia, táplálkozás, energetikai és auramérés). November 6-7.: teremtsi kódok, IV. dimenziók, szellemgyógyászat, rovársírás. December 11-12.: gyakorlati tanoda (szellemgyógyászat). Január 29-30.: emléksúlyaink levétele, időutazás, szellemtan. Február 12-13.: a táltos-masszázs csodái. Március 12-13.: fehér mágia, a figyelem összpontosításának iskolája. Április 2-3.: tényéranalízis, sorselemzés. Május 14-15.: táltos-masszázs, gyakorlati tanoda. Június 4-5.: szellemgyógyászat, gyakorlati tanoda. Jegyelővétel és további információk: Patakyné Lacza Annamária 30/6269-629 és Pataky György István 30/4884-566.

A Kecskeméti TERMOSTAR Hőszolgáltató Kft vezetői a Hírös Hét idején a médiasátorba invitálták baráti hangulatú beszélgetésre a városi sajtó képviselőit. Rácz Géza igazgató a nyáron elvégzett felújítási munkákról, fejlesztésekről tájékoztatta az újságírókat.

Mint elmondta, a cég stratégiájában nagy hangsúlyt kap a gépészeti rendszer állapotának fenntartása, a tervszerű megelőző karbantartás, a felkészülés a fűtési idényre. Ezen a nyáron 451 méter előregedett, távvezeték cseréltek ki a városban. A Szultán utcai telepen egy új kazán telepítésével végleg megszűnt a gőztechnológia alkalmazása, és befejeződött az a program, ami a nagy átalakítási veszteséggel üzemeltethető gőzös kazánok cseréjét célozta. A munkálatokat 1998-ban kezdték meg két kazán átalakításával. Négy évvel ezelőtt adták át az első gázmotort, amely azóta is használatban van. Ezek a berendezések 180 ezer üzemórát képesek teljesíteni, nagyfelújításukra 60 ezer üzemóra szolgálat után kerül sor. A Szultán utcai telepen így öt darab

Felkészültek a télre

forró vizes kazánnal és egy gázmotortal tudják biztosítani a hőenergiát.

Az Akadémia körüli fűtőműben termelt villamos energia átadására a Démász Rt. északi alállomásában új fogadó egységet alakítottak ki. A Széchenyivárosban a forróvíz átalakítására szolgáló hőközpontok belső korszerűsítési munkálatait végzik a cég szakemberei. A fűtőműben felújították az elektromos rendszert, és újabb szivattyú-fordulatszám szabályzót építettek be a villamos energia megtakarítása érdekében.

Rácz Géza kiemelte: a TERMOSTAR által üzemeltetett négy gázmotor a város villamos energia szükségletének 16 százalékát fedezi, és e berendezések révén évente 45 ezer tonnával kevesebb szén-dioxid kerül a levegőbe.

A hőszolgáltató vállalat új ügyfele a Baumax Magyarország Rt, amelynek áruháza a Halasi úton épül. Az áruház közvetlenül a Szultán utcai telephelyről kapja majd a primer hőenergiát a 132 méter hosszú nyomvonalon földbe fektetett, előreszigetelt távhővezeték páron. Az új fo-

gyasztó belépésével javul a fűtőmű kihasználtsága.

Rácz Géza igazgató elmondta, tárgyalásokat kezdtek a Malom Központ beruházóival is, hogy az épületet bekapcsolják a távfűtőhálózatba. Itt nemcsak a meleg, hanem a hő útján előállított hiedegenergia hasznosításáról is szó lehet. Nem mindegy, hogy egy ekkora, a város közepén álló létesítmény mennyi légszennyező anyagot bocsát ki, környezetvédelmi szempontból pedig a távhő ellenőrzött, tiszta energiának tekinthető, hangsúlyozta a TERMOSTAR Kft vezetője.

A TERMOSTAR Kft legutóbb februárban emelte díjait, illetve az év elején nőtt három százalékkal a távhőszolgáltatás általános forgalmi adója. Az alapdíjat a cég 1999 óta nem emelte. A vállalat kinnlevősége az utóbbi időszakban 4 ezerrel csökkent, ami azt jelenti, hogy ezer forintba jut négy forint adósság.

Ez év elején a TERMOSTAR Kft

ügyfélelégedettségi vizsgálatot végeztetett. A megkérdezett fogyasztók 90 százaléka úgy nyilatkozott, hogy teljes mértékben elégedett a cég ügyfélszolgálatával és a szerelőik által végzett munkával. A vizsgálatban azt is megkérdezték, arányosnak tartják-e a válaszadók az árat a nyújtott szolgáltatással. A megkérdezettek 90 százaléka válaszolt igennel.

A tájékoztató befejezéseket Rácz Géza elmondta, a TERMOSTAR Kft ezen a nyáron is gondos munkával felkészült rá, hogy a hideg idő beálltával a szokott rendben megkezdődhessen Kecskeméten a távfűtés.

Pályaválasztás és börze

Ötödik alkalommal rendezi meg őszi pályaválasztási kiállításait három városban a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ.

A rendezvényre elsősorban a hetedik-nyolcadik osztályosokat és a gimnáziumból kikerülőket várják. A kiállítók között szakképzéssel foglalkozó iskolák, gimnáziumok és felsőoktatási valamint felnőttképzési intézmények, munkáltatók egyaránt megtalálhatók. A munkaügyi központ humánpolitikai szolgáltatásaival - egyebek mellett az európai munkavállalásra vonatkozó információkkal - áll az érdeklő-

dők rendelkezésére. Kecskeméten október 14-15-én, az Erdei Ferenc Művelődési Központban, Baján október 20-án, Kiskunhalason október 28-án tartják az eddig minden évben sok diákot vonzó kiállítást.

Nyílt napon várják az ügyfeleket, érdeklődőket szeptember 16-án Kiskunhalason, 22-én pedig Kunszentmiklóson. Hagyományos állásbörzét is szerveznek a kirendeltségek Kiskőrösön, Kiskunfélegyházán, Bácsalmáson valamint Kecskeméten, ahol október 7-én a szokásos helyszínen, az Ifjúsági Otthonban a térségi munkáltatók ajánlatait lehet megismerni.

EMMA és az alkalmi munkakönyv

Számos alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztatott munkáltatónak nagy könnyítést jelent - elsősorban az idegnyomok idején - az a jogszabályváltozás, amely szerint az alkalmi munkavállalókat július 2-ától már nem kell bejelenteni az Egységes Magyar Munkaügyi Adatbázisba, az EMMA-ba.

Az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás bejelentési kötelezettsége nagy terhet rótt a munkaadókra. Mivel egy-egy ilyen munkaviszony néhány napig tart csak, számos kellemetlenség adódott e téren az EMMA több mint kéthónapos működése során. A helyzetet nemcsak a nagytömegű, egy-két napos munkaviszonyok be- és kijelentése bonyolította, hanem az alkalmi munkák jellegéből adódó gyakori - például az időjárás miatt - meghiúsuló foglalkoztatás és azok kezelése is.

Diplomás Munkaközvetítő Iroda

A DIMI gyors és hatékony segítséget kíván nyújtani a diplomás munkanélküli és a diplomás álláskereső ügyfelek részére az ügyfél iskolai végzettségének, érdeklődési körének, készségeinek, képességeinek részletes feltérképezésével.

Hogyan? Egyénre szabott, széleskörű álláskeresőt segítő szolgáltatások nyújtásával, naprakész állásinformációval és öninformálódási lehetőséggel. Kiket fogad a DIMI? Elsősorban pályakezdő munkanélkülieket, akik maguk is aktívan részt kívánnak venni az álláskeresőben, s ehhez a munkaügyi központ segítségét kéri. Diplomás álláskeresőket, kiknek munkaviszonya a közeljövőben megszűnik vagy jelenle-

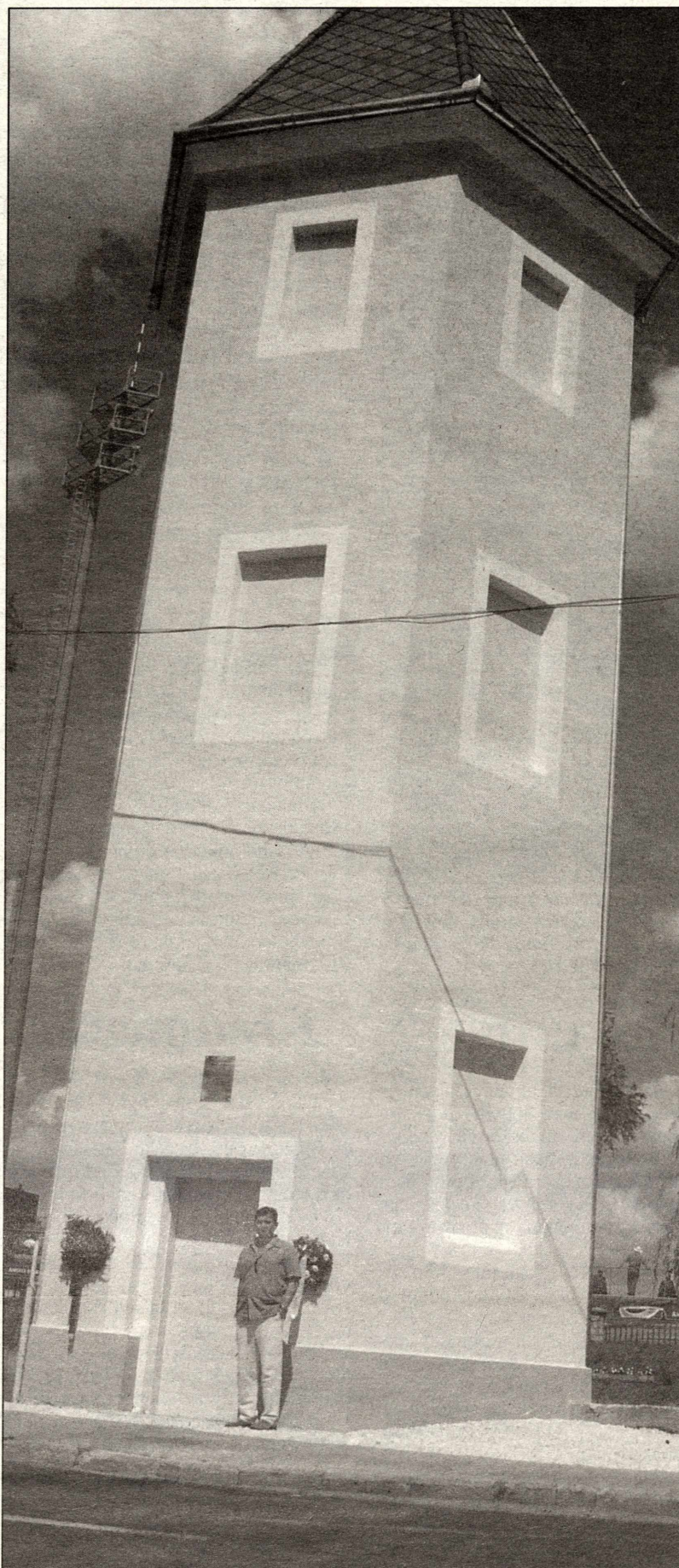
gi munkahelyük számukra nem megfelelő. Munkáltatókat, akiknek diplomás munkaerőre van szükségük.

Hol található a DIMI? Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Kecskeméti Kirendeltség Diplomás Munkaközvetítő Iroda 6000 Kecskemét, Klapka u. 34. III. emelet 315-ös szoba. Telefon: 486-588.

Internetcím: www.bacsmmk.hu

E-mail: acsmmkkesckemet@lab.hu
Az ország első Diplomás Munkaközvetítő Irodája programját a Békés Megyei Munkaügyi Központ dolgozta ki.

Ügyfélfogadási idő: hétfő-péntek: 8-12. Egyéni tanácskérésre is van lehetőség, de csak előzetesen egyeztetett időpont alapján.

Öreg torony szerencséje

Halálra ítélték, aztán felújították, végül megkoszorúzták. A Széktói strandfürdőhöz tartozó, 1890-ben épült zuhanytornyot a képviselőtestület döntése értelmében le kellett volna bontani, ám a Porta Egyesület kezdeményezte összefogás megmenetelte. A fogathajtó vb nyitó napján ünnepélyesen fel is avatták a kívülről teljesen megújult épületet. A felújításban oroszán részt vállalt a Free-Line Kft.

- Szécsi Gábor polgármester kérte a segítségünket, hogy a torony időben elkészülhessen, mert a megnyitó előtt három héttel még sehogyse állt a munka - mondja Király József ügyvezető. - Felvállaltuk, ingyen, adományként a város részére. Viszonylag kicsi az épület, de szép feladatokat adott. Teljesen kicseréltük a tetőt, új ablaksort is behelyeztünk. A toronyépületen végzett felújítást teljes egészében cégünk csinálta. A Piramis Kft. biztosította az állványt, a Debnut és a VG. Kft. a környezet rendezését vállalta. Ezért nehezményezem, hogy az avatásról szóló sajtóbeszámolókból nem vagy csak mellékesen említettek meg bennünket, holott még az építési engedély is a Free-Line Kft. nevére szült. Az építési munkálatokat távollétemben helyettesem, Nagy Kálmán személyesen irányította.

Gazdasági vállalkozás vagyunk, nem politikai szervezet, kifejezetten örültünk volna, ha szerepel a nevünk a híradásokban. Nem vitatom a Porta Egyesület érdemeit. De nem tudom, mi lett volna végül is a kezdeményezéssel, ha nem akad olyan vállalkozó, aki nemcsak leveri a vakolatot, hanem rendesen be is fejezi a munkát ilyen rövid idő alatt.

Az önkormányzat készítette a zuhanytorony felújítási tervét és szervezte meg a munkálatokat. Az avatón elhangzott, hogy a torony és a környezet felújításának értéke mintegy 10 millió forint.

Önismeret+tájékozódás = sikeres pályaválasztás

Diák lettem egy rövidke órára megint. Diák, aki kissé szorongva igyekszik eldönteni, merre tovább a jövőben? Egy forró nyári napon, barátságos, kellemesen hűvös helyiségben, egy elmés számítógépes program segítségével próbáltam kibogozni, milyen is vagyok én? Módszeres, újító, irányító esetleg szociális? Milyen a temperamentumom, érdeklődésem, milyen készségeim vannak, milyen munkára lehetek alkalmas?

Mivel már nem vagyok diák, sőt, sokéves munkatapasztalattal rendelkezem, többé-kevésbé ismerem a képességeimet, ravaszul megpróbáltam „átvágni” a számítógépet. De nem sikerült. Az elmés program végül azt tanácsolta, a megadott válaszok alapján a következő foglalkozások felelőnek meg nekem: tanár, fordító, pszichológus, újságíró. Talált, nyert! A Choices nevű, pályaválasztást segítő program a több százból azt a szakmát javasolta, amit régóta űzök, de adott néhány új tippet is.

A barátságos helyiség és az okos programot futtató számítógép a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Foglalkozási Információs Tanács-

adójában, a Klapka utcai kirendeltség épületében található. Itt minden a pályaválasztást, pályaeorientációt, pályamódosítást szolgálja. Szakolczi Istvánné, a FIT vezetője azt mondja: ebben a sok tényező, bonyolult döntési folyamatban három elem elengedhetetlen. Az önismeret, a szakmák ismerete és az információ: hol és hogyan lehet a nekünk megfelelő szakma birtokába jutni. A FIT mindháromhoz segítséget nyújt.

A tanácsadó szolgáltatásait bárki igénybe veheti, nem kell hozzá regisztrált munkanélkülinek lenni. Sőt, diáknak sem, hiszen az iskolától a középkorú felnőttig mindenkinek szüksége lehet segítségre, hogy a munkaerőpiaci versenyben megállja a helyét. Az általános iskolásnak a középfokú iskolatípus, később a szakmacsoport, a fakultáció megválasztásában, az érettségi előtt állónak a továbbtanulási döntésben jöhet jól a szakértői tanács. Az idősebbeknek pedig az esetleges pályamódosításban segíthetnek a FIT szakemberei.

A Foglalkozási Információs Tanácsadóban csoportosan és egyénileg is fogadják az érdeklődőket. Az egyéni tanácsadás mindig személyre szabott. Ennek során segítik a pályaelképzelések kialakítását, a döntések helyessé-

gének megerősítését, a döntést nehezítő tényezők feltárását. Feltérképezik az egyén érdeklődési körét, képességeit és készségeit is. A beszélgetést kiegészítik az egyéb eszközök, például kérdőívek, számítógépes programok. De aki nem feltétlenül akarja szakember segítségét kérni, önállóan is elboldogul, és rengeteg információt szerezhet az áttekinthetően rendezett, sokfajta segédanyagból.

A pályaválasztási tanácsadáson túl az érdeklődők tájékoztatást kaphatnak a foglalkozásokról, a szakmák megszerzéséhez, gyakorlásához szükséges ismeretekről és követelményrendszeréről. A tanácsadóban rendelkezésre áll több száz szakmaismeretű film, mappa, valamint az eligazodást segítő, a munka világával összefüggő információs adatbank. Nem árt előre tájékozódni, mert nagy csalódást és idővesztést jelenthet, ha a beiskolázás után derül ki, hogy a választott szakma nem felel meg a gyermek képességeinek, előzetes el- képzeléseinek, vagy olyan munkakörülmények között kell majd dolgoznia, amiket nehezen viselne.

A pálya- és szakmaismereteken túl az érdeklődők információt kaphatnak a beiskolázásról, az iskolarendszerű és azon kívüli képzésekről, tanfo-

lyamokról, átképzésekről, felvételi követelményekről. Megtalálható itt az ehhez kapcsolódó szakirodalom, különböző folyóiratok és egyéb kiadványok.

Az intézményben igénybe vehető pszichológus és rehabilitációs tanácsadó segítségével is.

Az álláskeresőknél ugyancsak tudnak segítséget nyújtani az aktuális állásajánlatokkal, céginformációkkal. A tanácsadóban berendeztek egy újságolvasó sarkot, ahol átböngészhetjük az álláshirdetéseket.

A tanácsadó pályakezdőket segítő, csoportos programja az Impulzus, amelyre minden, a kirendeltségre bejelentkező pályakezdőt meginvítanak. Nem kötelező résztvenni, de érdemes, hiszen minden témát érintenek, ami az állásvállalással kapcsolatos. A program nem pusztán tájékoztatás, inkább beszélgetés, amelyben a résztvevők egymásnak is ötleteket adnak. Végiggondolják, hogyan oldják meg a jövőjüket, és ehhez milyen segítséget kaphatnak a munkaügyi központtól. A program egyéni terv készítésével zárul: a pályakezdő összegzi, milyen elképzelései vannak, és mit tesz ezek megvalósítása érdekében.

A FIT rendszeres résztvevője a munkaügyi központ pályaválasztási

kiállításainak, állásbörzéinek és különböző rendezvényeinek. Szívesen fogadnak vidéki csoportokat is, például egy tanulmányi kirándulás keretében. Szakembereik előzetes meghívásra osztályfőnöki órákra, alkalomszerűen szülői értekezletre is elmennek.

A Foglalkozási Információs Tanácsadóban nyújtott szolgáltatások - egyéni és csoportos formában is - térítésmentesen vehetők igénybe:

Elérhetőség: Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Foglalkozási Információs Tanácsadó Kecskemét, Klapka u. 34. Tel: 76/ 486-588/135-ös mellék, 76/486-597

Ügyfélfogadás:

hétfő és kedd 7.30-16.00

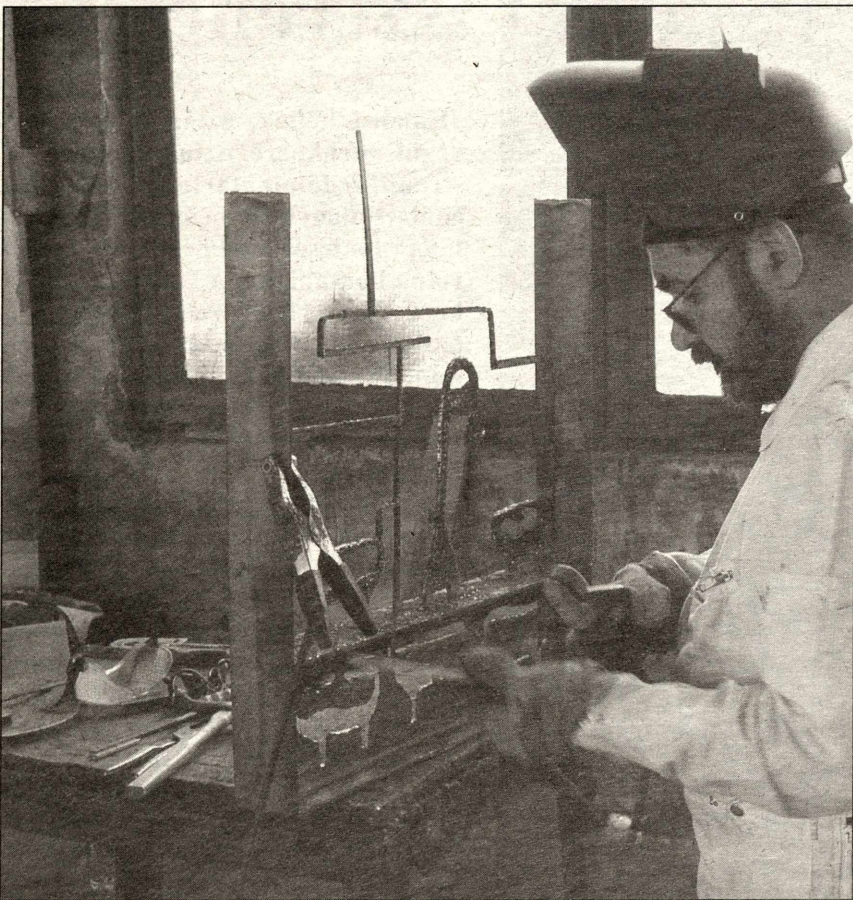
szerda 7.30-12.00

csütörtök 7.30-16.00

(Előzetes kérésre, egyeztetéssel az ügyfélfogadási időn túl is felkereshető a tanácsadó.)

Szobrok - acélból

Az I. Kecskeméti Acélszobrászati Szimpóziumot augusztusban rendezték meg a KÉSZ Kft. támogató együttműködésével. Hét művész - Kopasz Tamás, Gaál Tamás, Zielenski Tibor, Tóth József, Drabik István és Majoros Gyula (képünkön) - alkotott, nem műtermi körülmények között a KÉSZ Ipari Parkban.

Levelet kaptam, de melyet?

Méghezozzá olyant, amiben nem pénz kérték tőlem, hanem egyenesen a saját érdekemben próbálnak mozgósítani. Nevezetesen arra kér az ÁNTSZ, hogy ugyan szíveskednék már elmentni rák-szűrésre, ami egyszer ingyenes, másod-sorban pedig nagyon hasznos, mert időben felfedezhetik, hogy a./ rákos vagyok, b./ nem vagyok az, c./ hogy a vizsgálat eredménye nem értékelhető.

Bár a lélkem mélyén tudom, hogy senki másnak nem olyan fontos, mint saját magamnak, hogy elmenjek a szűrővizsgálatra, de szívre tett kézzel mondom - sok ezer nőtársammal együtt -, nem szeretünk mi orvoshoz járni, még szűrőviz-

gálatra sem. Vannak élményeim: én az „sztk”-ból még nem jöttem el vidám hangulatban, annál többször sírva. Egy alhasi ultrahangvizsgálat után pedig azt mondtam az orvosomnak, hogy nem szeretném még egyszer végigélni azt a procedúrát, amit ottan csinálnak az ember lányával.

Nem is voltam évek óta rákszűrőn. És most tessék, hívnak. Gondolkodom a dolgon. De hová menjek?

A névreszóló levélben a Somogy megyei szűrőállomások helyéről tájékoztat a mellékelt papír. Erre mondják: az információ nagyhatalom. A slendriánság is...

n. m.

Szívmélyből jövő ünneplés

SzentIstván-nap előestéjén éppen a szokásos esti fürdőzésre érkezünk barátainkkal a tőserdei Holt-Tiszához. Akkorra a víz partján már népes ünnepelő közönség gyűlt össze. Nem a sportpálya oldalán lévő színpadon, hanem a parton mutatták be a műsorszámokat, fiatalok ropták a tűz-táncot, majd a hastáncot. Kis vacillálás után úgy döntöttünk, hogy az esti úszás is van olyan fontos, mint a műsor, szép csendesen bevettük magunkat a vízbe. Körbeúsztuk a vízen felállított úszó tűzrakóhelyet, majd a műsor többi részét már meg se várva, elhagytuk a helyszínt.

Azóta is sokszor gondolkodom a vízparton égő fátylak fényére, s elképzelem a vízen lobogó máglya lángjait. És többször eszembe jutott: hogy milyen mélyen is őrizzük ősi vonzalmainkat! Mert mi más, ha nem „barbár” ünnep volt ez a vízparti összejövetel? Nemde vizek partján, nagy fáknál ünnepeltek így ősünk, a hitük szerint?

És másnap reggel, amint az újabb úszótréninget megtartottam, megláttam a parti játszótér rönkhajóján a keresztet.

Aznap augusztus 20-a volt. Szent István napja.

Szép és igaz volt az a szívmélyből jövő ünneplés...

n. m.

A homokvihar

TÁLTOSMESE. Volt egyszer egy falu. Hatalmas homokfelhő közeledett feléje. A Táltos elmondta a falu összes lakójának, hogy zárkózzanak be, mert akire egy porszem is esik, az megbolondul.

A faluban csak néhányan hittek neki. Bezárkóztak heten a házukba és várták, hogy a homokvihar átvonuljon a falu felett. Két napig tombolt a homokvihar, mire ki mertek jönni. Ahogy kiléptek az ajtón, látták, hogy mindenki megbolondult. Csak ők heten voltak normálisak. Néhány nap után - mivel

az egész falu bolond volt - elhitette a falu népe ezzel a hét jóemberrel, hogy ők a bolondok. Ezek az emberek egy idő után el is hitték, hogy valóban megbolondulhattak, hiszen az egész falu másképp vélekedik a dolgokról és mindenről, mint ők.

Két hét múlva a szomszéd faluból egy kis delegáció érkezett. Ezek az emberek, ahogy beszélgettek a falu népével, rájöttek arra, hogy a faluban mindenki bolond, kivéve hét embert. Azokat aztán órákig kellett győzködni arról, hogy bizony - normálisak.

Eredményes adóellenőrzés

Nagyszabású ellenőrzési és behajtási akció-sorozatot bonyolított le az APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága június végéig. A célvizsgálat hatására csökkent a hátralékállomány, az adózók számos esetben önrévizitot vagy bevalláspótlást nyújtottak be. Az eredmény több mint három milliárd forint.

Az akció keretében 229 célellenőrzést végeztek, a 94 leltárellenőrzés során 40 százeleknél tartak fel hiányt. Nyolc üzletet bezárattak, több mint húsz esetben szabtak ki mulasztási bírságot. Az adózók többnyire segítőkésznek mutatkoztak, de előfordult, hogy az ellenőrzés hírére inkább bezárták üzleteiket betegségre vagy árubeszerezésre hivatkozva.

A magánszemélyek hátralékának csökkentésére júniusban indult akció. Ennek keretében munkabérletiltást küldtek ki 463 adózó esetében 295 millió forint hátralékra. 338 adózó helyszíni végrehajtását kezdeményezték, tartozásuk átlagosan 1,2 millió forint. A helyszíni eljárások során összesen 17,2 millió forintot fizettek be az adózók. A kiválasztott adózói kört tekintve az esetek harmadában nincs fedezet a tartozásra.

A munkabérletiltások eredményességét az igazgatóság a második félévben értékeli. A beszedést segíti a gépi inkasszó bevezetése, ami lehetővé teszi a hátralékok költségtagarékos, rövid időn belüli behajtását.

Fekete-fehér sziget

A tavaly tavasszal Kecskemét főterén felállított sakk-asztalokan reggeltől estig folyik a játék. Minden korosztály körében egyre népszerűbbé teszi a szellemi sportot ez a kis oázis, amelyet a naptól és az esőtől egyaránt védő ernyővel, valamint világítással is felszereltek. A négytáblás játékhelyen hivatalos versenyeket is tartanak. Idén a sakk szerelmeseinek öt nagyszabású rendezvényt hirdettek meg a főtérről. Kettő még hátra van. Szeptember 11-én tíz órától sakk-szimultán várja majd az érdeklődőket. 25-én, szintén tíz órától pedig az évadot záró kupamérkőzés veszi kezdetét. A versenyek fővédnöke Kecskemét Város Polgármesteri Hivatala, főtámogatója pedig egy utazásközzvetítő iroda.

Egyre nagyobb a sakk iránti érdeklődés a híros városban. Mutatja ezt is, hogy a kecskeméti Széchenyi István Sportegyesület szervezésében augusztus elején, a Lakiteleki Népfőiskolán 9. alkalommal megrendezett Sakkozó Magyarok Világtalálkozója 130 játékost vonzott. A világtalálkozón a jelenlegi Magyarország területéről érkezett mintegy 50 versenyző közül a kecskeméti csapatok vitték a prímet. A felnőttéknél Sárosi Zoltán, nemzetközi mester holtversenyben a második helyet szerezte meg. A hazai és a határon túli magyarság kapcsolatát kulturális rendezvényekkel is elmélyítő eseményen egyébként idén a legnagyobb sikereket a mai Románia területéről érkezett sakkozók érték el. A legjobb felnőtt sportoló az erdélyi Szabó Attila lett, holtversenyben, a szlovákiai magyar Szegi Tamás mellett, a gyermekeknél a nagyváradi Irimiás Róbert szerezte meg az első helyet, míg a legjobb női versenyző címet Pál Éva Boglárka nyerte el, Szatmárnémetiből.

A Halasi út melletti lovastanyán boxos istállóban lótarast vállalkunk Alap- és felsőbb szintű kiképzés Lovaglás oktatása, lovagoltatás Hobbilovak tartása kedvezményes áron

FLINTA-MAJOR

Helvécia-Matkó 5.

Tel.: 76/709-908 mobil: 20/54 04 227

ÁRNYÉKOD AZ IDŐ...

Neki tetszik az ötlet - mondotta ismerősöm, amikor a Piaristák terén felállított napóra került szóba -, de vajon mi haszna van manapság, az atomóra korszakában? Nem beszélve arról, hogy Kecskemét valamennyi templomtoronyának órái is folyton emlékeztetnek bennünket a múlt időre, a Hanga mester műhelyének külső falán elhelyezett műszerekről pedig még azt is le lehet olvasni, hogy a világ néhány nagyvárosában éppen alszanak-e, vagy most kelnek, esetleg éppen ebédelnek.

A napóra a legősibb eszközünk, amivel időt lehet mérni, legalábbis nagyjából, feltéve, ha süt a Nap. A régióknak azonban ez tökéletesen megfelelt, nem siettek annyira, mint mi, nem kellett percper pontosan menetidőhöz igazodniuk, a napórára is csak elvétve lehetett szükségük. Ne kalandozunk azonban vissza ezer évekre: még az én nagyapámnak is elég volt csak felpillantania az égre, hogy tizenöt percnyi pontossággal megmondja az időt. Ennél többre csak akkor volt szüksége, ha nagyritkán vonatra akart ülni. Nem is miatta kellett leváltani a napórát, hanem a tengerészek kedvéért, akik egy pontos óra és egy szögmérő segítségével állapították meg, hogy merre is járnak a végtelen óceánon.

A napóra, amelynek feltalálásához legalább annyi szellemi erőfeszítés kellett, mint a tűz csiholásához vagy a kerék alkalmazásához - s ehhez képest az atomórát megszerkeszteni szerintem gyerekjáték volt -, mára elvesztette jelentőségét. Mi tehát az oka, hogy világszerte még mindig szívesen eljátszadoznak vele? Mert nemcsak hogy a legkülönbözőbb változataival díszítik a falakat, tereket, de amióta a kertészek rájöttek, hogy egyes virágok a nap

más-más szakában nyílnak ki, szinte óramű pontossággal, azóta létezik a virágóra is.

Lehet, hogy a napóra egyfajta nosztalgia ébreszt a régi, nyugalmas korok után. A többi, korszerű műszer elidegenített bennünket a működő természettől, a napórát nézve azonban megnyugodhatunk: a Nap továbbra is pontosan jár, illetve a Föld változatlanul, velünk mit sem törődve forog és kering. Tengelye továbbra is 23 fok 27 perccel ferdül a pályasíkjához képest, akárcsak az emberi szív tengelye a test tengelyéhez képest. S mindezt újra felfedezni: megnyugtató.

A hagyományos, mutatós órák még utánozzák a Nap látványos mozgását (lásd „az óramutató járásának irányában” kifejezést). Ha az ember elég türelmes, a napóránál is megfigyelheti, mint halad lassacskán az árnyék, amely négy percenként tesz meg egy fokot a 360-ból, vagyis 24 óra alatt tesz meg egy teljes kört.

A kecskeméti órát érdekes módon szerkesztették meg: hiányzik a hagyományos „mutatója”, amely minél vékonyabb, annál pontosabban lehet vele időt mérni. Aki viszont mégiscsak kíváncsi, hogy legalább nagyjából hány óra van, annak egy meghatározott pontra kell állnia, és a saját árnyéka lesz a mutató. (Megjegyzem, emiatt kissé nehéz megtalálni a kecskeméti napórát, első alkalommal én vagy két percig nézelődtem, míg rábukkantam.) De hogy milyen időt állítottak be rajta készítői, azt még nem sikerült megállapítanom. Az biztos, hogy nem a nyári időszámítás szerint működik, de még akkor is marad a normál közép-európai idő és a helyi idő. A kettő között itt nálunk majdnem 19 perc a különbség, ennyivel van több Kecskeméten. Talán érdekesebb lenne, ha a tényleges helyi időt mutatná.

Ne legyünk azonban kicsinyesek, az óra így is tökéletesen megfelel a célnak: kellemes időtöltés kipróbálni, de a kisdíjak számára még oktatási eszköznek is megfelel.

- attí -

INGATLANKÖZVETÍTŐ ÉRTÉKBECSLŐ IRODA

Kmé., Széchenyi tér 14.

(Északi térfal)

Ny.: H - P: 9-18 Szo: 9 - 12

Telefon: 76/482-449

Mobil: 06/30/445-8782

www.acropolisingatlan.hu

* INGATLANKÖZVETÍTÉS

* ÉRTÉKBECSLÉS

* ALBÉRLETKÖZVETÍTÉS

* JOGI ÜGYINTÉZÉS

* HITELÜGYINTÉZÉS

ÖTÖSFOGAT. Öt pedagógus képzőművész: Görgényi Tamás, Kiss Ernő, Sallai Lajos, Szappanos István és Vollmuth Frigyes műveiből nyílt tárlat az Erdei Ferenc Művelődési Központban. Az alkotók 1964-68 között együtt végezték el a Juhász Gyula főiskola földrajz-rajz szakát. Barátságuk máig megmaradt, alkotómunkájuk motorja. A kiállítás szeptember 19-ig naponta 10-13 és 14-18 óra között látogatható.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat kecskeméti csoportja szeptember 27-én 19 órakor tartja a Katona József Színházban hagyományos jótékony célú díszhangversenyt Erdélyi magyar operacsillagok címmel. Közreműködnek: a Kolozsvári Magyar Opera tagjai és a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar. Védnök: Kozma Imre atya, díszvendég: Bánffy György Kossuth-díjas színművész.

AUTÓÜVEG

ELADAS, BESZERELÉS, GRAVÍROZÁS, SZEMÉLY- ÉS TEHERGÉPKOCSIKBA, SZELVÉDOJAVÍTÁS, FÉNYSZOROK, TETOABLAOK.

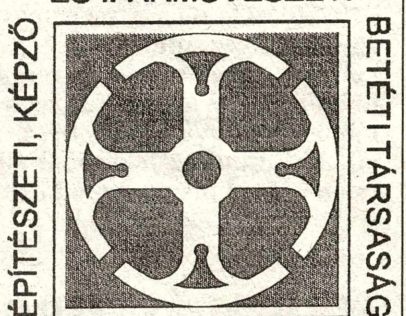
6000 KECSKEMÉT, Ceglédi út 38.

SZERVIZ ÉS ÜZLET

☎ 76/485-720

30/9435-411

ÉS IPARMŰVÉSZETI

B4. STÚDIÓ BT

Grafika, szobrászat, arculat és látványtervezés, építészeti tervezés.

Címerek, cégérek, emblémák, plakettek tervezése és kivitelezése. Tűzzománcok, plasztikák, külső-belső téri, építészeti alkalmazása.

Rajzos város térképek készítése.

6000 Kecskemét Erdő u. 18.

Balanyi Stúdió

telefon és fax: 76/494-545

Mobil: 20/3389 911

Lapunkat keresse a közintézményekben, valamint megrendelheti a szerkesztőség címén, telefonján.

CSOPORTOKNAK nyitvatartási időben, egyénileg szombatonként 15 órától előzetes bejelentés alapján kézműves foglalkozások igényelhetők a Népi Iparművészeti Múzeumban. Rongybabakészítés, batikolás, bőrzés, csuhéfonás, körmönfonás, szalmafonás, gyöngyfüzés, szalagsárgány készítés, nádhajó készítés, gyöngyfigurák. Információ: Baksainé Nagy Edit 76/327-203.

Köztér

Kecskeméti és Duna-Tisza közeli közéleti lap

Alapította:

Kerényi György

A szerkesztőség címe:

6000 Kecskemét, Ceglédi út 38.

Pf.: 483

tel-fax: 76/410 260, 485-720

este: 76/48-23-23

E-mail:

kozter.kecskemett@axelero.hu

Főszerkesztő:

Nagy Mária

Főmunkatárs:

Magyar Ágnes, Kada Erika

Támogatóink:

Belügyminisztérium,

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat,

Kecskemét Önkormányzatának

Kulturális és Turisztikai Bizottsága,

a Büntetőeljárás Bizottság,

Autóúveg Kft, és még többen

Kiadja a Köztér Kulturális Egyesület

Felelős kiadó: Kerényi György

ISSN 1418-9712

Nyomatja:

Magyar Hivatalos Közlönykiadó

Lajosmizsei Nyomdaja

Felelős vezető:

Burján Norbert igazgató

Táskaszám: 04-2368